

„Sporirea responsabilității Guvernului prin monitorizarea reformei în sectorul justiției”

Raport trimestrial Nr 6 de monitorizare a implementării Strategiei de Reformă în Sectorul Justiției

Perioada de monitorizare 1 aprilie – 30 iunie, 2014

Chișinău – 2014

Autori:

Alexandru Postica, Asociația Promo-LEX

Olesea Stamate, Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER)

Pavel Postica, Asociația Promo-LEX

Coordonatoare de ediție: Olga Manole, Asociația Promo-LEX

Corectoare text în limba Română: Rodica Mahu

Traducere text în limba Engleză: Lucia Aprodu

Procesare computerizată: „Depol Promo” SRL

Toate drepturile protejate. Conținutul Raportului poate fi utilizat și reprodus în scopuri non-profit și fără acordul prealabil al Asociației Promo-LEX cu condiția indicării sursei de informație.

Promo - LEX

Promovarea democrației și a drepturilor omului

Asociația PROMO-LEX

str. Dumitru Rîșcanu, 11, of. 41, Chișinău, Moldova

Tel./fax: 00 373 22 450024

E-mail: info@promolex.md

www.promolex.md

AGER**Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER)**

str. T. Balta, 7/1, MD-2012, Chișinău, Moldova

Tel: (+373) 69988822

E-mail: olesea.stamate@ager.md

www.ager.md

Uniunea Europeană

Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova

Str Kogălniceanu, 12

MD 2001 Chișinău, Moldova

Tel: (+373 22) 50 52 10

Fax: (+373 22) 27 26 22

SWEDEN

Fundația Est Europeană (Moldova)

Str. 31 August 1989, of 98, Chișinău, Moldova

Tel: (+373 22) 23-53-43

Fax: (+373 22) 54-23-38

E-mail: info@eef.md

www.eef.md

Raportul a fost elaborat în cadrul proiectului “Monitorizarea reformei sectorului justiției pentru sporirea responsabilității Guvernului”, implementat de către Asociația Promo-LEX și Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă. Proiectul este finanțat de Uniunea Europeană. Proiectul este co-finanțat de Fundația Est-Europeană, din resursele acordate de Guvernul Suediei prin intermediul Agenției Suedeze pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA.

Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene, Fundației Est-Europeană, Guvernului Suediei, Sida sau al Ministerului Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA.

CUPRINS

Abrevieri	4
Introducere	5
Sumar Executiv	6
Capitolul I. Evaluarea implementării activităților din cadrul Pilonului I	9
Capitolul II. Evaluarea implementării activităților din cadrul Pilonului II	15
Capitolul III. Evaluarea implementării activităților din cadrul Pilonului III	23
Capitolul IV. Evaluarea implementării activităților din cadrul Pilonului IV	28
Capitolul V. Evaluarea implementării activităților din cadrul Pilonului V	31
Capitolul VI. Evaluarea implementării activităților din cadrul Pilonului VI	34
Capitolul VII. Evaluarea implementării activităților din Pilonul VII	39
Capitolul VIII. Monitorizarea ședințelor de judecată și evaluarea nivelului de satisfacție a justițiabililor față de actul de justiție	41
Concluzii	62

ABREVIERI

BNS	Biroul Național de Statistică
CGE	Centrul de Governare Electronică
CNA	Centrul Național Anticorupție
CNAJGS	Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat
CNEJ	Centrul Național de Expertize Judiciare
CNI	Consiliul Național de Integritate
CM al CoE	Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei
CPC	Codul de Procedură Civilă
CpDOM	Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova
CP	Codul Penal
CPC	Codul de Procedură Civilă
CPP	Codul de Procedură Penală
CRJM	Centrul de Resurse Juridice din Moldova
CSJ	Curtea Supremă de Justiție
CSM	Consiliul Superior al Magistraturii
CSP	Consiliul Superior al Procurorilor
CtEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
DIP	Departamentul Instituțiilor Penitenciare
DGL	Direcția Generală Legislație
HG	Hotărâre de Guvern
GL	Grup de lucru
IGP	Inspectoratul General al Poliției
INJ	Institutul Național al Justiției
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MDRC	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
ME	Ministerul Economiei
MF	Ministerul Finanțelor
MJ	Ministerul Justiției
MMPSF	Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei
MS	Ministerul Sănătății
MTIC	Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor
OCP	Oficiul Central de Probațiune
PA	Planul de Acțiuni
PG	Procuratura Generală
PIGD	Programul integrat de gestionare a dosarelor
ROLISP	Programul USAID de Consolidare a Instituțiilor Statului de Drept
SIS	Serviciul de Informații și Securitate
SRSJ	Strategia de Reformă în Sectorul Justiției
SV	Serviciul Vamal
UNEJ	Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești

INTRODUCERE

Raportul de față a fost elaborat în cadrul proiectului „Sporirea responsabilității Guvernului prin monitorizarea Reformei în Sectorul Justiției”, implementat de Asociația Promo-LEX și Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER), realizat cu sprijinul financiar al Uniunii Europene.

Monitorizarea se axează pe observarea a două componente de bază: evaluarea realizării activităților cuprinse în PA pentru implementarea SRSJ și monitorizarea ședințelor de judecată.

În misiunea de monitorizare sunt implicați 36 de monitori naționali, activitatea cărora este coordonată de un Coordonator de Rețea și de trei experți naționali ce formează Echipa de Analiză. Rețeaua de monitori va urmări desfășurarea ședințelor de judecată la judecătoriile de sector și raionale, Curțile de Apel și CSJ, precum și instanțele specializate. În total, vor fi monitorizate 1872 de ședințe de judecată. De asemenea, monitorii vor întocmi trimestrial câte un raport în care vor fi trecute progresele în implementarea activităților indicate în PA, verificate în teritoriu.

Metodologie. *Ghidul metodologic pentru monitorizarea implementării SRSJ* prevede mecanismul de monitorizare a realizării activităților prevăzute în PA, inclusiv prin chestionarea subiecților/instituțiilor relevanți/relevante, pentru a stabili rezultatul acestor acțiuni (studii efectuate, proiecte de lege elaborate, metodologii aprobate etc.). Astfel, au fost formulate constatări în legătură cu răspunsurile la întrebările din raportul trimestrial. Monitorii au intervievat în fiecare centru raional avocați, reprezentanți ai birourilor de executare, notari, mediatori, reprezentanți ai oficiilor teritoriale ale CNAJGS pentru a stabili în ce măsură subiecții respectivi sunt cunoscuți și în legătură cu ce activitate anume; dacă au fost sau nu implicați în realizarea acesteia; și care este părerea lor despre activitatea respectivă. Totodată, pentru a evalua eficient executarea fiecărei activități, au fost realizate interviuri cu reprezentanții tuturor instituțiilor responsabile pentru implementarea acestora, dar și cu instituțiile beneficiare.

În cadrul Raportului au fost analizate două categorii de acțiuni/activități, după cum urmează:

- Acțiuni cu termen de realizare: trimestrul II, 2014.
- Acțiuni restante (până la 31 martie 2014).

Totodată, pentru a putea fi urmărite mai ușor, acțiunile au fost grupate pe următoarele șapte categorii:

Grupul I. Studii de evaluare a necesităților și practicilor actuale. Propunerea recomandărilor pentru reforme;

Grupul II. Elaborarea recomandărilor metodologice și programelor de formare profesională;

Grupul III. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente;

Grupul IV. Activități de formare profesională pentru diferiți subiecți din sectorul justiției;

Grupul V. Elaborarea și utilizarea mecanismelor de sensibilizare și de informare;

Grupul VI. Achiziționarea și instalarea echipamentului. Modernizarea programelor;

Grupul VII. Crearea și eficientizarea activității organelor din sectorul justiției (comisii, colegii etc.).

Asociația Promo-LEX și Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER) aduc sincere mulțumiri tuturor actorilor care au dedicat timp și atenție monitorilor și au răspuns la întrebările formulate de aceștia, contribuind astfel la elaborarea raportului de față.

SUMAR EXECUTIV

Rezultatele celui de-al șaselea Raport de monitorizare a implementării reformei în sectorul justiției ne permit să facem câteva constatări esențiale.

Din păcate, constatăm că progresul în implementarea PA este în continuare destul de lent. Astfel, din 288 de acțiuni planificate pentru a fi realizate până la 30 iunie 2014, 173 au fost realizate, iar 115 sunt în continuare nerealizate, ceea ce constituie, respectiv, un raport procentual de 60% față de 40%. Chiar dacă rata aceasta denotă o creștere pozitivă comparativ cu raportul precedent, ne îngrijorează dinamica realizării acțiunilor curente și a recuperării celor restante. Astfel, din cele 23 de acțiuni care urmau a fi finalizate în perioada de referință, doar 7 au fost realizate, altele 16 rămânând nerealizate.

Recent, au fost lansate anunțurile de achiziție a serviciilor de consultanță pentru alte trei proiecte importante de suport în implementarea reformei în sectorul justiției. Acestea vizează sistemul judecătoresc, reformarea fazei pre-judiciare și a sistemului de probațiune. Ne exprimăm speranța că acestea vor constitui un suport esențial pentru instituțiile responsabile, care vor avansa astfel în realizarea acțiunilor planificate în cadrul SRSJ.

Totodată, recomandarea noastră esențială, în afara dinamizării procesului de îndeplinire a PA al SRSJ, este concentrarea pe implementarea de facto a acțiunilor deja realizate, în special a cadrului normativ în domeniul anti-corupție, în privința cărora deocamdată nu observăm un progres semnificativ.

Capacitatea instituțională

Constatăm în continuare o activitate bună a secretariatului grupurilor de lucru, care asigură buna desfășurare a ședințelor, precum și accesibilitatea materialelor acestora pe pagina web dedicată reformei. Mici excepții am atestat la GL pentru Pilonul IV, unde nu au fost publicate nici agendele, nici procesele-verbale ale ședințelor din ultimul trimestru. Trebuie să menționăm că în anumite cazuri, în special în cadrul Pilonului II, GL a întreprins acțiuni pentru schimbarea calificativului acțiunilor care nu erau realizate de facto, însă erau consemnate ca fiind realizate, în nerealizate, în ultimele rapoarte de monitorizare. Însă, în cazul celorlalți piloni nu putem atesta o situație similară, existând un șir de acțiuni calificate drept realizate, care însă, nu au fost finalizate (în unele cazuri nici începute).

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul I

Conform PA al SRSJ pentru anii 2011 – 2016, până la finele trimestrului II, 2014 (30 iunie 2014), trebuiau finalizate *78 de acțiuni*. Dintre acestea, 54 au fost realizate, iar altele 24 nu au fost realizate. Pe parcursul perioadei de raportare (1 aprilie – 30 iunie 2014), au fost realizate două acțiuni din cele cinci planificate. De asemenea, au fost realizate două acțiuni din cele rămase restante la începutul perioadei de raportare.

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul II

Conform PA al SRSJ pentru anii 2011 – 2016, în cadrul Pilonului II sunt prevăzute pentru realizare în total *84 de acțiuni*. Până în trimestrul II, anul 2014 (30 iunie 2014), trebuiau finalizate 51 de acțiuni. Dintre acestea, 29 au fost realizate, iar altele 22 nu au fost realizate. Pe parcursul perioadei de raportare (1 aprilie – 30 iunie 2014), au fost realizate două acțiuni din cele șapte

scadente. Totodată, au fost realizate trei acțiuni din cele rămase restante la începutul perioadei de raportare.

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul III

Conform PA al SRSJ pentru anii 2011 – 2016, până la finele trimestrului II, 2014 (30 iunie 2014), trebuiau finalizate *37 de acțiuni*. Dintre acestea, 11 au fost realizate, iar altele 26 nu au fost realizate. Pe parcursul perioadei de raportare (1 aprilie – 30 iunie 2014), a fost realizată o acțiune din cele patru planificate. Considerăm că este o tendință pozitivă abordarea diferită a GL III în ceea ce privește discutarea acțiunilor care sunt în curs de examinare și a celor restante. Aici ne referim la analiza esenței acțiunilor și corespunderea produselor realizate în cadrul acțiunilor cu scopul domeniului strategic. Cu toate acestea, nu putem să nu remarcăm faptul că se cere o implicare plină din partea tuturor membrilor GL, or observăm faptul că pe parcursul ultimelor ședințe acestea au fost deliberative datorită unui cvorum minim de membri, astfel că, în medie, șase membri din 13 nu participă efectiv la ședințele GL. Aici putem menționa că reprezentantul Uniunii Avocaților nu a fost prezent deja pe parcursul mai multor ședințe deși unele acțiuni scadente urmau a fi realizate cu concursul nemijlocit al acestei instituții.

Un alt aspect negativ care s-a observat pe parcursul trimestrului II al anului 2014 este că nu s-a ajuns la un numitor comun în privința acțiunilor ce au impact asupra profesiei de notar, problema ce a determinat lipsa reprezentanților profesiei de la ședințele GL.

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul IV

Conform PA al SRSJ pentru anii 2011 – 2016, până la finele trimestrului II, 2014 (30 iunie 2014), trebuiau finalizate *29 de acțiuni*. Dintre acestea, 16 au fost realizate, iar altele 13 nu au fost realizate. Pe parcursul perioadei de raportare (1 aprilie – 30 iunie 2014), a fost realizată o acțiune din cele trei planificate. Dintre acțiunile restante nu a fost realizată niciuna.

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul V

Conform PA al SRSJ pentru anii 2011 – 2016, în cadrul Pilonului V sunt prevăzute pentru realizare în total *28 de acțiuni*. Până în trimestrul II, anul 2014 (30 iunie 2014), trebuiau finalizate 20 de acțiuni. Dintre acestea, 13 au fost realizate, iar altele șapte nu au fost realizate. Pe parcursul perioadei de raportare (1 aprilie – 30 iunie 2014), au fost realizate două acțiuni restante. Pe parcursul perioadei de raportare, nu erau acțiuni cu termen scadent către 30 iunie 2014.

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul VI

Conform PA al SRSJ pentru anii 2011 – 2016, în cadrul Pilonului VI sunt prevăzute pentru realizare în total *100 de acțiuni*. Până în trimestrul II, anul 2014 (30 iunie 2014), trebuiau finalizate 49 de acțiuni. Dintre acestea, 33 au fost realizate, iar altele 16 nu au fost realizate. Pe parcursul perioadei de raportare (1 aprilie – 30 iunie 2014), au fost realizate două acțiuni din cele rămase restante la începutul perioadei de raportare. La fel, nu a fost realizată nici o acțiune din cele patru scadente către data de 30 iunie 2014.

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul VII

Deși pentru perioada de raportare, conform PA al SRSJ, nu au fost planificate acțiuni, instituțiile responsabile nu au reușit să finalizeze niciuna din acțiunile restante. Astfel, din cele șapte acțiuni restante, niciuna nu a fost realizată, iar mai mult de jumătate dintre acestea sunt cu termenul expirat încă în 2012.

Monitorizarea ședințelor de judecată

Datorită efortului depus de echipa de monitori în al doilea trimestru al anului 2014, au fost monitorizate 300 de ședințe de judecată în toate instanțele de judecată din țară. Astfel, au fost monitorizate 153 de ședințe penale/contravenționale și 147 de ședințe civile. Totodată, au avut posibilitatea de a completa chestionare cu privire la satisfacție 342 de participanți la procese.

În ceea ce privește monitorizarea ședințelor de judecată, remarcăm dinamica pozitivă a numărului de ședințe care au fost înregistrate audio, a ședințelor desfășurate în sălile de ședințe, precum și solemnitatea ședințelor la care participă monitorii. În plus, menționăm că acest indicator nu este constant în toate instanțele de judecată, cea mai aglomerată fiind activitatea Curții de Apel Chișinău, în cadrul căreia au fost stabiliți mai mulți indicatori negativi.

Pe de altă parte, cele mai slabe scoruri au fost atinse în ceea ce privește facilitățile clădirilor instanțelor de judecată, gestionarea platformelor electronice ale instanțelor. Urmează de subliniat însă că monitorizarea ședințelor de judecată nu a avut ca obiectiv analiza coruptibilității actelor judecătorești sau analiza calității actului judecătoresc, fiind bazată pe chestionarele care au fost completate de participanții la proces și de monitori.

Notă: Experții au considerat oportună evitarea repetării textului pentru acțiunile restante nerealizate în fiecare Raport, astfel, acestea au fost prezentate sub formă de tabel, la sfârșitul fiecărui pilon. În consecință, textul Raportului este în continuare structurat pe piloni, iar fiecare dintre aceștia, pe compartimente: acțiuni curente și restante. În compartimentul acțiuni curente, sunt supuse analizei atât acțiunile realizate, cât și cele nerealizate. Iar la compartimentul acțiuni restante, în text, se prezintă acțiunile care au fost finalizate pe parcursul perioadei de raportare, cele nerealizate fiind menționate în tabel.

Capitolul I

EVALUAREA IMPLEMENTĂRII ACTIVITĂȚILOR DIN CADRUL PILONULUI I

Capacitatea instituțională. Pe parcursul celui de-al doilea trimestru al anului 2014, GL pentru monitorizarea implementării acțiunilor pentru Pilonul I al Strategiei s-a întrunit în cadrul a trei ședințe, la 15.04, 21.05 și 13.06. Cea din 15 aprilie a fost una comună pentru toate grupurile de lucru, împreună cu societatea civilă și partenerii de dezvoltare. Agendele și procesele-verbale ale ședințelor pot fi accesate pe pagina web dedicată reformei.

1. ACȚIUNI CU TERMEN DE REALIZARE: TRIMESTRUL II, 2014

Grupul I. Studii de evaluare a necesităților și practicilor actuale. Propunerea recomandărilor pentru reforme

Domeniul specific de intervenție: 1.2.4. Crearea unui mecanism care ar garanta uniformizarea practicii judiciare și respectarea principiului securității raporturilor juridice

Acțiunea 1.2.4. punctul 5. *Monitorizarea respectării principiului securității raporturilor juridice*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ, CSM, CSJ
- Indicator de performanță: 1. Monitorizare efectuată; 2. Raport de monitorizare întocmit și difuzat
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Studiul menționat la acțiunea precedentă (Act. 1.2.4. pct. 4) este relevant în contextul efectuării unei monitorizări cu privire la respectarea principiului securității raporturilor juridice. Potrivit procesului-verbal al GL Pilon I din 13 iunie 2014, Raportul de monitorizare care trebuie efectuat pentru realizarea acestei acțiuni a fost comasat de către Direcția generală agent guvernamental cu studiul sus-menționat (Studiul privind evaluarea compatibilității practicii judiciare naționale în raport cu jurisprudența CtEDO) http://justice.gov.md/public/files/file/studii/studii_srsj/DGAG_SRJ_Study_verificat.pdf.

Totuși, o monitorizare a respectării principiului securității raporturilor juridice nu a fost desfășurată, astfel acțiunea se consideră a fi nerealizată.

Grupul II. Elaborarea recomandărilor metodologice și programelor de formare profesională

Domeniul specific de intervenție: 1.3.2. Revizuirea programelor Institutului Național al Justiției pentru a le face conforme cu necesitățile reale de instruire a judecătorilor, procurorilor și a altor actori din sectorul justiției și pentru a evita dublarea programei universitare

Acțiunea 1.3.2. punctul 3. *Crearea unei baze de date electronice comune a Institutului Național al Justiției, Consiliului Superior al Magistraturii și Procuraturii Generale privind numărul orelor*

de instruire continuă acumulate anual de fiecare judecător, procuror sau alt reprezentant al sectorului justiției, numărul temelor studiate, precum și alte date ce țin de activitatea de instruire

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: INJ
- Indicator de performanță: Bază de date creată și funcțională
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

În timpul elaborării prezentului raport, această acțiune este nerealizată.

Grupul III. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente

Domeniul specific de intervenție: 1.2.4. Crearea unui mecanism care ar garanta uniformizarea practicii judiciare și respectarea principiului securității raporturilor juridice

Acțiunea 1.2.4. punctul 2. *Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr. 789-XIII din 26 martie 1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, a Codului de procedură penală nr. 122-XV din 14 martie 2003 și a Codului de procedură civilă nr. 225-XV din 30 mai 2003 în partea ce ține de competența Curții Supreme de Justiție*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ, CSM, CSJ
- Indicator de performanță: Proiect de lege elaborat și remis spre examinare Guvernului
- **Calificativ: acțiune realizată**

Această acțiune a fost realizată mai devreme de termenul planificat pentru finalizarea acesteia. Astfel, art. 39 Competența Curții Supreme de Justiție din CPP a fost modificat și completat prin Legea nr. 66 din 05.04.2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova din 14 martie 2003. CPC a fost modificat și completat în partea ce ține de competența CSJ prin Legea nr. 155 din 05.07.2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova. De asemenea, prin Legea nr. 153 din 2012 a fost modificată și completată Legea nr. 789 din 26 martie 1996 cu privire la Curtea Supremă de Justiție, inclusiv în partea referitoare la atribuțiile CSJ.

Grupul VII. Crearea și eficientizarea activității organelor din sectorul justiției (comisii, colegii etc.)

Domeniul specific de intervenție: 1.1.11. Consolidarea sistemului de securitate în sediile instanțelor judecătorești

Acțiunea 1.1.11. punctul 1. *Crearea condițiilor necesare pentru funcționarea efectivă a poliției judecătorești*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MAI

- Indicator de performanță: 1. Structură separată în cadrul MAI, creată și funcțională;
2. Echipamentul necesar, procurat și instalat
- **Calificativ: acțiune realizată**

Această acțiune presupune desfășurarea unor elemente de pregătire a transferului poliției judecătorești din subordinea MAI în subordinea MJ. Odată cu aprobarea noii Legi a poliției și a HG 986 prin care se stabilesc regulamentul, structura și efectivul limită al Inspectoratului General de Poliție, în cadrul IGP este creată o structură distinctă – Serviciul Poliției Judecătorești.

Ținând cont de faptul că PA nu specifică echipamentul care urmează a fi procurat pentru a atinge indicatorul de performanță nr. 2, considerăm această acțiune realizată.

Domeniul specific de intervenție: 1.1.12. Consolidarea capacităților instituționale ale instanțelor judecătorești, inclusiv examinarea oportunității edificării unui sediu comun pentru toate instanțele judecătorești din municipiul Chișinău, precum și a construcției/renovării sediilor instanțelor judecătorești din întreaga țară

Acțiunea 1.1.12. punctul 4. *Organizarea concursurilor pentru selectarea instituțiilor de proiectare în vederea construcției/renovării sediilor instanțelor judecătorești*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ, MDRC
- Indicator de performanță: Numărul de concursuri, organizat, și instituțiile de proiectare, selectate
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Această acțiune rămâne deocamdată nerealizată. Totodată, trebuie menționat faptul că realizarea acestei acțiuni ar fi mai oportună după luarea deciziei privind optimizarea hărții de dislocare a instanțelor judecătorești.

2. ACȚIUNI RESTANTE (până la 31 martie 2014)

Grupul II. Elaborarea recomandărilor metodologice și programelor de formare profesională

Domeniul specific de intervenție: 1.3.2. Revizuirea programelor Institutului Național al Justiției pentru a le face conforme cu necesitățile reale de instruire a judecătorilor, procurorilor și a altor actori din sectorul justiției și pentru a evita dublarea programei universitare

Acțiunea 1.3.2. punctul 1. *Crearea unui sistem care să permită determinarea completă și la timp a necesităților de instruire a reprezentanților sectorului justiției (Metodologia de determinare a necesităților de instruire, elaborată și aprobată)*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2013
- Responsabil pentru implementare: INJ
- Indicator de performanță: Metodologie elaborată și aprobată
- **Calificativ: acțiune realizată**

Metodologia a fost elaborată și plasată pe pagina web a INJ, pentru judecători și procurori.

Grupul III. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente

Domeniul specific de intervenție: 1.2.3. Revizuirea regulilor procedurale în vederea optimizării, sporirii transparenței și eficienței procesului de înfăptuire a justiției

Acțiunea 1.2.3. punctul 2. *Elaborarea proiectului de modificare a Codului Contravențional nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008*

- Termen de realizare: trimestrul III, 2012
- Responsabil pentru implementare: MJ
- Indicator de performanță: 1. Grup de lucru creat; 2. Proiect elaborat și remis Guvernului spre examinare
- **Calificativ: acțiune realizată**

La data de 19.02.2014, proiectul de modificare a Codului Contravențional a fost remis spre examinare Guvernului http://justice.gov.md/public/files/transparenta_in_procesul_decizional/Sinteza_objectiilor_si_propunerilor-01-10-2013.Pdf.

Acțiuni nerealizate din grupul acțiunilor restante (termenul-limită până la 31 martie 2014)			
	Acțiunea	Termen de realizare	Instituția responsabilă
Grupul I. Studii de evaluare a necesităților și practicilor actuale. Propunerea recomandărilor pentru reforme			
1.	Acțiunea 1.1.2. punctul 1. Efectuarea unui studiu al legislației în vigoare care reglementează cuantumul și modul de calculare a cheltuielilor de judecată, precum și al practicilor de aplicare a acestora	Trim. II, 2012	MJ, CSM
2.	Acțiunea 1.1.6. punctul 5. Efectuarea unui studiu privind termenul inițial de numire a judecătorilor și criteriile de selectare a judecătorilor CSJ, luând în considerare standardele internaționale și cele mai bune practici în domeniu	Trim. IV, 2013	MJ, CSM
3.	Acțiunea 1.1.12. punctul 1. Efectuarea unui studiu de fezabilitate, luându-se în considerare studiile efectuate anterior în acest domeniu	Trim. IV, 2012	MJ
4.	Acțiunea 1.1.12. punctul 3. Stabilirea criteriilor de alocare a fondurilor pentru întreținerea și reparația clădirilor instanțelor judecătorești	Trim. II, 2013	MJ, MF, MDRC
5.	Acțiunea 1.2.4. punctul 1. Efectuarea unui studiu privind uniformizarea practicii judiciare și asigurarea respectării principiului securității raporturilor juridice	Trim. IV, 2013	CSM, CSJ
6.	Acțiunea 1.2.4. punctul 3. Efectuarea unui studiu privind oportunitatea creării unui portal informațional unic al tuturor instanțelor judecătorești în vederea optimizării paginilor web ale acestora	Trim. IV, 2012	MJ, CSM, CGE
7.	Acțiunea 1.3.2. punctul 2. Crearea unui program online de comunicare între INJ și beneficiarii instruirii în vederea identificării domeniilor de instruire și a organizării seminarelor de instruire	Trim. IV, 2013	INJ
Grupul III. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente			
8.	Acțiunea 1.1.1. punctul 2. Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească	Trim. IV, 2013	MJ, CSM
9.	Acțiunea 1.1.2. punctul 2. Elaborarea proiectului de modificare a Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 3 decembrie 1992, a CPC nr. 225-XV din 30 mai 2003 și a altor acte legislative	Trim. IV, 2012	MJ, CSM, MF
10.	Acțiunea 1.1.4. punctul 2. Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească, precum și a altor proiecte de acte normative relevante	Trim. II, 2013	MJ, CSM, CSJ, instanțele judecătorești
11.	Acțiunea 1.1.9. punctul 3. Elaborarea unui proiect de modificare a Constituției în vederea concretizării rolului CSM în procesul de autoadministrare a sistemului judecătoresc, a componenței și competențelor acestuia	Trim. IV, 2013	MJ

12.	Acțiunea 1.2.1. punctul 2. <i>Revizuirea regulamentelor CSM privind transparența activității Consiliului și a instituțiilor subordonate</i>	Trim. IV, 2012	CSM
13.	Acțiunea 1.2.3. punctul 4. <i>Elaborarea standardelor privind durata actelor procesuale în cursul examinării cauzei și elaborarea metodologiei de control al aplicării acestora</i>	Trim. IV, 2012	CSM, CSJ
14.	Acțiunea 1.3.1. punctul 2. <i>Elaborarea proiectului de modificare a unor acte legislative, inclusiv a Legii nr. 152-XVI din 8 iunie 2006 privind INJ, a Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și a Legii nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură</i>	Trim. IV, 2012	MJ, INJ
15.	Acțiunea 1.3.1. punctul 3. <i>Elaborarea proiectelor de modificare a cadrului normativ intern al Institutului Național al Justiției în conformitate cu modificările din legislație</i>	Trim. II, 2013	INJ
16.	Acțiunea 1.3.1. punctul 8. <i>Stabilirea unor criterii obiective de determinare a necesarului de mijloace financiare pentru instruirea inițială și continuă (INJ)</i>	Trim. II, 2013	INJ
17.	Acțiunea 1.3.3. punctul 2. <i>Elaborarea și aprobarea actelor normative privind specializarea judecătorilor pe cauze specifice</i>	Trim. II 2013	CSM
Grupul VI. Achiziționarea și instalarea echipamentului. Modernizarea programelor			
18.	Acțiunea 1.1.11. punctul 4. <i>Reutilizarea sălilor de judecată în vederea dezinstalării mecanismelor de izolare a inculpaților în timpul procesului pentru respectarea principiului prezumției de nevinovăție</i>	Trim. IV, 2013	CSM, instanțele judecătorești
19.	Acțiunea 1.2.2. punctul 4. <i>Îmbunătățirea Programului integrat de gestionare a dosarelor</i>	Trim. I, 2013	MJ, CSM, CTS
Grupul VII. Crearea și eficientizarea activității organelor din sectorul justiției (comisii, colegii etc.)			
20.	Acțiunea 1.3.1. punctul 4. <i>Crearea unui centru de informații juridice accesibil pentru judecători, procurori și reprezentanții altor profesii juridice</i>	Trim. IV, 2013	INJ
21.	Acțiunea 1.3.4. punctul 2. <i>Crearea comisiei unice de examinare a absolvenților INJ și a persoanelor cu vechime în muncă</i>	Trim. II, 2012	INJ, CSM, MJ, PG

Capitolul II

EVALUAREA IMPLEMENTĂRII ACTIVITĂȚILOR DIN CADRUL PILONULUI II

Capacitatea instituțională. În trimestrul II al anului 2014, GL II s-a întrunit în cadrul a două ședințe, la data de 28 mai 2014 și la 10 iunie 2014. Pe pagina web privind Reforma Justiției, după 30 iunie 2014, erau publicate atât agendele ședințelor desfășurate în trimestrul doi, cât și procesele-verbale ale ședințelor. În acest fel, este practic exclusă publicarea tardivă a informațiilor privind activitatea GL.

1. ACȚIUNI CU TERMEN DE REALIZARE: TRIMESTRUL II, 2014

Grupul I. Studii de evaluare a necesităților și practicilor actuale, propunerea recomandărilor pentru reforme

Domeniul specific de intervenție: 2.1.1. Optimizarea cadrului instituțional, organizațional și funcțional al Ministerului Afacerilor Interne

Acțiunea 2.1.1. punctul 3. *Monitorizarea implementării modificărilor aduse cadrului instituțional, organizațional și funcțional al Ministerului Afacerilor Interne și al instituțiilor subordonate*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MAI, MJ
- Indicator de performanță: 1. Monitorizare desfășurată; 2. Raport de monitorizare întocmit și difuzat
- **Calificativ: acțiune realizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2014. În ședința GL din 10 iunie 2014, reprezentantul MAI, Gheorghe Malic, a menționat că monitorizarea a fost efectuată. Potrivit raportului, rezultatele au fost prezentate pe intern în cadrul MAI. De asemenea, a menționat că a transmis raportul de monitorizare secretariatului GL pentru transmitere tuturor membrilor, dar și pentru publicarea pe pagina MJ. Cu regret, raportul de monitorizare nu a fost distribuit membrilor GL, precum și la data elaborării prezentului raport nu a fost publicat nici pe pagina MJ destinată rapoartelor și studiilor. Totuși, ținând cont de faptul că monitorizarea a fost desfășurată și raportul de monitorizare a fost întocmit și difuzat pe intern, adică, formal, au fost atinși indicatorii de performanță, putem califica acțiunea ca fiind realizată.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că pentru perioada de raportare indicatorii de performanță stabiliți în PA au fost atinși, acțiunea 2.1.1. punctul 3 se consideră a fi realizată.

Domeniul specific de intervenție: 2.4.1. Asigurarea înregistrării electronice și examinarea oportunității distribuirii electronice a sesizărilor cu privire la comiterea infracțiunilor

Acțiunea 2.4.1. punctul 3. *Efectuarea unui studiu privind oportunitatea distribuirii electronice a sesizărilor cu privire la săvârșirea de infracțiuni, luând în considerare practica altor state și, după caz, formularea unor propuneri de modificare a cadrului normativ*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: PG, MAI, CNA, SV
- Indicator de performanță: 1. Studiu efectuat și recomandări formulate; 2. După caz, proiecte de acte normative elaborate și remise spre examinare Guvernului
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2014. În cadrul ședinței GL din 28 mai 2014, a fost dezbătut subiectul privind realizarea acțiunii respective. La acea dată nu erau informații privind definitivarea studiului. Din aceste considerente, GL a decis să solicite informații suplimentare despre realizarea acțiunii care urmau a fi prezentate. La următoarea ședință a Grupului de Lucru subiectul respectiv nu a mai fost examinat. Pe de altă parte, membrilor GL nu le-au fost prezentate documente probatorii despre realizarea acțiunii. Pe pagina web a MJ destinată SRSJ nu a fost publicat studiul respectiv.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că pentru perioada de raportare indicatorii de performanță prevăzuți în PA nu au fost atinși, termenul de realizare a acțiunii a fost deliberat extins de către MJ cu șase luni, astfel acțiunea 2.4.1. punctul 3 se consideră a fi nerealizată.

Grupul II. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente

Domeniul specific de intervenție: 2.2.10. Reexaminarea regulilor de răspundere a procurorilor, inclusiv de răspundere disciplinară, și eliminarea imunității generale a acestora

Acțiunea 2.2.10. punctul 2. *Elaborarea proiectului de modificare a cadrului normativ în vederea modificării regulilor de răspundere a procurorilor și eliminării imunității generale a acestora*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ, PG
- Indicator de performanță: Proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și remis spre examinare Guvernului
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2014. Pe parcursul trimestrului II al anului 2014, acest subiect nu a fost dezbătut în cadrul ședințelor grupurilor de lucru. Totuși, anterior, în cadrul ședințelor GL, s-a menționat că această acțiune va fi realizată odată cu pregătirea proiectului unei legi noi cu privire la procuratură. La ședința în cauză, reprezentantul PG a menționat că un proiect de lege în baza Concepției privind reforma Procuraturii a fost elaborat de GL special constituit de către Procurorul General și ministrul Justiției și condus de către Vladislav Gribincea. Ultimul, de asemenea, a confirmat că proiectul de lege a fost elaborat și remis pentru avizare Procurorului General și Ministrului Justiției. Ulterior, atât Concepția, cât și proiectul de lege au fost preluate de către un GL creat în cadrul Parlamentului care însă nu a definitivat proiectul de lege.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că pentru perioada de raportare indicatorii de performanță prevăzuți în PA nu au fost atinși, acțiunea 2.2.10. punctul 2 se consideră a fi nerealizată.

Domeniul specific de intervenție: 2.5.2. Crearea condițiilor pentru aplicarea mai largă a procedurilor simplificate, inclusiv a metodelor de soluționare alternativă a cauzelor

Acțiunea 2.5.2. punctul 2. *Elaborarea proiectului de modificare a legislației procesual penale în vederea instituirii obligativității de a aplica proceduri simplificate, inclusiv deferirea cauzelor de pe rolul instanțelor judecătorești mediatorilor în cazul în care împăcarea are drept rezultat încetarea urmăririi penale, cu asigurarea respectării drepturilor victimei*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ, PG
- Indicator de performanță: Proiect de lege elaborat și remis spre examinare Guvernului
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2014. Pe parcursul trimestrului II al anului 2014, subiectul privind realizarea acțiunii respective practic nu a fost supus dezbatărilor. Pe de altă parte, potrivit PA al MJ pentru anul 2014, realizarea acțiunii respective este planificată pentru 15 septembrie 2014, adică cu depășirea termenului indicat în PA SRSJ. Mai mult, pe pagina web www.particip.gov.md nu a fost plasat vreun anunț cu privire la consultarea publică a proiectelor de legi care ar prevedea obligativitatea aplicării procedurilor simplificate. În context, din punctul nostru de vedere, modificarea art. 344¹ CPP al RM în anul 2012 nu poate fi interpretată drept obligatorie, odată ce instanța reacționează și dispune efectuarea procedurii medierii doar la solicitarea părților. Pe de altă parte, proiectul noii legi cu privire la mediere este bazat pe menținerea caracterului voluntar al medierii penale, urmare a recomandărilor CM al CoE.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că pentru perioada de raportare indicatorii de performanță stabiliți în PA nu au fost atinși, termenul de realizare a acțiunii a fost deliberat extins de către MJ, astfel acțiunea 2.5.2. punctul 2 se consideră a fi nerealizată.

Domeniul specific de intervenție: 2.5.2. Crearea condițiilor pentru aplicarea mai largă a procedurilor simplificate, inclusiv a metodelor de soluționare alternativă a cauzelor

Acțiunea 2.5.2. punctul 3. *Modificarea mecanismului medierii garantate de stat în vederea sporirii funcționalității acestuia*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ
- Indicator de performanță: Proiect de act normativ elaborat și remis spre examinare Guvernului
- **Calificativ: acțiune realizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2014. În cadrul ședinței din 28 mai 2014, s-a constatat că acțiunea respectivă încă nu a fost realizată, fiind solicitate informații suplimentare de la instituția responsabilă. Pe de altă parte, potrivit PA al MJ pentru anul 2014, realizarea acțiunii respective este planificată pentru 20 decembrie 2014, adică cu depășirea termenului indicat în PA al SRSJ. În afara perioadei de raportare, Guvernul a aprobat proiectul unei noi legi cu privire la mediere¹, proiect inițiat încă din anul 2012. În articolul 40 al proiectului de lege sunt prevăzute condițiile în care este oferită medierea garantată de stat.

¹ http://gov.md/public/files/ordinea_de_zi/16.07.2014/Intr03.pdf

Mecanismul medierii garantate de stat este similar mecanismului asistenței juridice garantate de stat, aplicabil deja în Moldova.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că pentru perioada de raportare indicatorii de performanță prevăzuți în PA au fost atinși, acțiunea 2.5.2. punctul 3 se consideră a fi realizată.

Domeniul specific de intervenție: 2.5.3. Consolidarea mecanismului de asigurare a drepturilor victimelor infracțiunilor

Acțiunea 2.5.3. punctul 2. *Elaborarea proiectului de modificare a Codului de procedură penală nr. 122-XV din 14 martie 2003, a Codului penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 și a Legii nr. 105-XVI din 16 mai 2008 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ, PG
- Indicator de performanță: Proiect de lege elaborat și remis spre examinare Guvernului
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2014. La 12 iunie 2014, Parlamentul a aprobat în lectură finală² Legea nr. 99 prin care au fost operate modificări la Legea nr. 105 cu privire la protecția martorilor și altor participanți la procesul penal. Totuși modificările operate nu au vizat în vreun fel protecția suplimentară oferită victimelor infracțiunii. Mai mult decât atât, prin legea respectivă nu au fost operate modificări la Codul de procedură penală și Codul penal. Pe de altă parte, potrivit PA al MJ pentru anul 2014, executarea acțiunii respective este planificată până la 20 decembrie 2014.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că pentru perioada de raportare indicatorii de performanță stabiliți în PA nu au fost atinși, termenul de realizare a acțiunii a fost deliberat extins de către MJ, astfel acțiunea 2.5.3. punctul 2 se consideră a fi nerealizată.

Domeniul specific de intervenție: 2.5.3. Consolidarea mecanismului de asigurare a drepturilor victimelor infracțiunilor

Acțiunea 2.5.3. punctul 4. *Revizuirea codurilor deontologice ale lucrătorilor organelor implicate în îndeplinirea justiției penale în vederea instituirii obligației de a adopta comportamente adecvate stărilor psihoemoționale ale victimei infracțiunii*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: PG, MAI, SV, CNA
- Indicator de performanță: Coduri deontologice revizuite și aprobate
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2014. La 3 iulie 2014, în afara perioadei de raportare, CSP a acceptat demersul³ primului adjunct al Procurorului General A.Pîntea și a operat modificări la Codul de Etică în vederea adoptării unor comportamente adecvate stărilor psihoemoționale ale victimei infracțiunii. Mai mult, potrivit hotărârii CSP, se menționează că demersul a venit ca urmare a activității unui grup de lucru, fapt care urma să atragă modificarea codurilor de etică a altor profesii care intră în contact cu victimele infracțiunii. Astfel, la data elaborării prezentului raport nu au fost modificate în corespundere cu preve-

² <http://lex.justice.md/md/353622/>

³ http://procuratura.md/file/2014-07-03_129%20Cod%20etica.pdf

derile acțiunii codurile de conduită a polițistului și polițistului de frontieră, codul de conduită a colaboratorului vamal și a CNA.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că pentru perioada de raportare indicatorii de performanță stabiliți în PA nu au fost atinși pentru fiecare instituție responsabilă, acțiunea 2.5.3. punctul 4 se consideră a fi nerealizată.

Grupul III. Elaborarea recomandărilor metodologice și programelor de formare profesională

Domeniul specific de intervenție: 2.3.1. Implementarea unor metode moderne de investigare și urmărire penală (tehnologii informaționale, expertize moderne etc.)

Acțiunea 2.3.1. punctul 3. *Stabilirea unor proceduri specifice de lucru, elaborarea metodologiei și a manualelor de bune practici pentru activitatea specială de investigații și de urmărire penală*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: PG, MAI, CNA, SV, SIS
- Indicator de performanță: 1. Proceduri de lucru stabilite; 2. Metodologii elaborate și aprobate; 3. Broșuri editate și distribuite beneficiarilor
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2014. În cadrul ședinței GL din 28 mai 2014, reprezentantul PG nu a putut oferi detalii despre mersul realizării acțiunii respective din care considerent s-a decis solicitarea unor informații suplimentare. Pe de altă parte, pe pagina web a procuraturii nu au fost publicate broșuri cu privire la metodologii sau bune practici pentru desfășurarea activității speciale de investigații sau urmărire penală. Nici pe paginile web ale MAI, IGP, CNA etc. nu au fost plasate broșuri care ar confirma realizarea acțiunii. Aparent, acțiunea nu dictează publicarea unor astfel de broșuri, ci distribuirea lor beneficiarilor. Totuși nici membrilor GL nu le-au fost oferite detalii cu privire la editarea broșurilor și distribuirea acestora.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că pentru perioada de raportare indicatorii de performanță prevăzuți în PA nu au fost atinși pe parcursul termenului de realizare a acțiunii, acțiunea 2.3.1. punctul 3 se consideră a fi nerealizată.

2. ACȚIUNI RESTANTE realizate pe parcursul TRIMESTRULUI II, 2014

Grupul I. Studii de evaluare a necesităților și practicilor actuale. Propunerea recomandărilor pentru reforme

Domeniul specific de intervenție: 2.1.5. Perfecționarea legislației procesual penale, pentru determinarea conformității acesteia cu standardele existente în domeniul protecției drepturilor omului și al libertăților fundamentale

Acțiunea 2.1.5. punctul 2. *Efectuarea unui studiu asupra legislației, inclusiv a legislației procesual penale, pentru determinarea conformității acesteia cu standardele existente în domeniul protecției drepturilor omului și al libertăților fundamentale*

- Termen de realizare: trimestrul IV, 2012
- Responsabil pentru implementare: MJ, PG, MAI, CNA, SIS, SV
- Indicator de performanță: Studiul efectuat și recomandările formulate
- **Calificativ: acțiune realizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 31 decembrie 2012. La o dată nedeterminată pe pagina web a MJ a fost plasat un studiu⁴ de compatibilitate a CPP cu prevederile art. 5 din Convenția Europeană. Potrivit remarcilor generale, studiul a fost elaborat în vederea executării acțiunii 2.1.5 din PA al SRSJ.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că în perioada de raportare indicatorii de performanță prevăzuți în planul de Acțiuni au fost atinși, acțiunea 2.1.5. punctul 2 se consideră a fi realizată.

Domeniul specific de intervenție: 2.2.6. Examinarea necesităților de personal ale organelor procuraturii și elaborarea propunerilor de optimizare a numărului de procurori și al personalului auxiliar

Acțiunea 2.2.6. punctul 1. *Efectuarea studiului cu privire la necesitățile de personal ale organelor procuraturii și de optimizare a numărului de procurori și de personal auxiliar*

- Termen de realizare: trimestrul I, 2013
- Responsabil pentru implementare: PG
- Indicator de performanță: Studiu efectuat și recomandări formulate
- **Calificativ: acțiune realizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 31 martie 2013. La o dată nedeterminată pe pagina web a CRJM a fost plasat un studiu⁵ privind optimizarea structurii procuraturii și a sarcinii de muncă a procurorilor din Republica Moldova. Potrivit remarcilor generale, studiul a fost elaborat în vederea executării acțiunii 2.2.6 din PA al SRSJ.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că în perioada de raportare indicatorii de performanță stabiliți în PA au fost atinși, acțiunea 2.2.6. punctul 1 se consideră a fi realizată.

Domeniul specific de intervenție: 2.5.1. Liberalizarea politicilor penale prin utilizarea sancțiunilor și măsurilor preventive necustodiale pentru anumite categorii de persoane și anumite infracțiuni

Acțiunea 2.5.1. punctul 2. *Evaluarea eficienței aplicării și executării pedepselor penale privative și neprivative de libertate*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2013
- Responsabil pentru implementare: MJ
- Indicator de performanță: Studiu efectuat și recomandări formulate
- **Calificativ: acțiune realizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2013. La o dată nedeterminată,

⁴ http://www.justice.gov.md/public/files/file/studii/studii_srsj/Studiu_de_compatibilitate_cu_prevederile_art_5_din_CEDO-MJ-2014.pdf

⁵ http://crjm.org/app/webroot/uploaded/Studiu_procuratura_23_06_2014.pdf

pe pagina web a OCP a fost plasat un studiu⁶ cu privire la evaluarea eficienței aplicării și execuției pedepselor penale privative și neprivative de libertate. Potrivit remarcilor generale, studiul a fost elaborat în vederea executării acțiunii 2.5.1 din PA al SRSJ.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că în perioada de raportare indicatorii de performanță prevăzuți în PA au fost atinși, acțiunea 2.5.1. punctul 2 se consideră a fi realizată.

Acțiuni nerealizate din grupul acțiunilor restante (termenul-limită până la 31 martie 2014)			
	Acțiunea	Termen de realizare	Instituția responsabilă
Grupul I. Studii de evaluare a necesităților și practicilor actuale. Propunerea recomandărilor pentru reforme			
1.	Acțiunea 2.5.2. punctul 1. <i>Elaborarea unui studiu privind eficiența aplicării procedurilor simplificate</i>	Trim. III, 2013	MJ, PG
2.	Acțiunea 2.3.4. punctul 1. <i>Efectuarea unui studiu privind condițiile, regulile și procedura de formare și funcționare a grupurilor interdepartamentale</i>	Trim. I 2014	PG, MAI, CNA, SV
3.	Acțiunea 2.3.5. punctul 1. <i>Efectuarea studiului privind necesitatea specializării actorilor din faza prejudiciară</i>	Trim. I 2014	PG, MAI, CNA, SV
Grupul II. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente			
4.	Acțiunea 2.2.1. punctul 2. <i>Elaborarea proiectului de modificare a Constituției în partea ce ține de procedura de numire și demitere a Procurorului General și durata mandatului acestuia</i>	Trim. IV, 2013	MJ, PG
5.	Acțiunea 2.2.2. punctul 3. <i>Elaborarea cadrului normativ necesar implementării modificărilor operate în Legea nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură</i>	Trim. IV, 2013	PG, CSP
6.	Acțiunea 2.2.2. punctul 2. <i>Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură</i>	Trim. II, 2013	MJ, CSP, PG
7.	Acțiunea 2.1.1. punctul 1. <i>Perfecționarea cadrului legal privind activitatea poliției și a carabinierilor prin elaborarea Legii cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, a Legii cu privire la Serviciul Carabinieri și a altor acte legislative relevante, și aducerea actelor normative în vigoare în corespundere cu acestea</i>	Trim. IV, 2012	MAI
8.	Acțiunea 2.2.8. punctul 2. <i>Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, a CPP nr. 122-XV din 14 martie 2003 etc. în vederea demilitarizării instituției procuraturii</i>	Trim. I, 2013	MJ, PG
9.	Acțiunea 2.2.3. punctul 1. <i>Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură, prin care să se stabilească un buget separat, numărul necesar de personal administrativ și repartizarea unui sediu pentru Consiliul Superior al Procurorilor</i>	Trim. III, 2013	MJ, PG

6 www.probativne.gov.md/tc_userfiles/file/Strategia/studiu%20eficienta%20pedepselor%20v20%20final.docx

10.	Acțiunea 2.2.5. punctul 2. <i>Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr. 294-XVI din 25 decembrie 2008 cu privire la Procuratură și a altor acte normative</i>	Trim. III, 2013	MJ, PG
11.	Acțiunea 2.2.6. punctul 2. <i>Elaborarea proiectului de modificare a cadrului normativ ce vizează personalul procuraturii</i>	Trim. III, 2013	PG, MF
12.	Acțiunea 2.4.2. punctul 2. <i>Elaborarea unui regulament privind modul unitar de prelucrare și analiză a datelor statistice ce țin de justiția penală</i>	Trim. III, 2013	MAI, PG, CNA, SV, BNS, MJ, CSJ
13.	Acțiunea 2.2.3. punctul 2. <i>Elaborarea/revizuirea regulamentelor de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Procurorilor și a organelor acestuia</i>	Trim. I, 2014	CSP
14.	Acțiunea 2.3.3. punctul 3. <i>Elaborarea unui nou proiect de regulament privind Centrul Național de Expertize Judiciare</i>	Trim. I, 2014	MJ
15.	Acțiunea 2.5.1. punctul 3. <i>Elaborarea proiectului de modificare a Codului de procedură penală nr. 122-XV din 14 martie 2003, a Codului de executare nr. 443-XV din 24 decembrie 2004, a Codului penal nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 și a altor acte normative</i>	Trim. I, 2014	MJ
Grupul VII. Optimizarea cadrelor			
16.	Acțiunea 2.1.1. punctul 2. <i>Implementarea modificărilor cadrului instituțional, organizațional și funcțional al MAI și al instituțiilor subordonate</i>	Trim. II, 2013	MAI

Capitolul III

EVALUAREA IMPLEMENTĂRII ACTIVITĂȚILOR DIN CADRUL PILONULUI III

Pe parcursul trimestrului II al anului 2014, au avut loc trei ședințe ale Grupului de Lucru III (GL III) ce s-au desfășurat la data de 15 aprilie 2014, 21 mai 2014 și 18 iunie 2014. Dintre care ședința din 15.04.2014 a fost una comună de bilanț al rezultatelor pe anul 2013, împreună cu alte grupuri. În data de 15 aprilie 2014, a fost lansat Raportul anual 2013 privind gradul de implementare al Strategiei de Reformă a Sectorului Justiției pentru anii 2011 – 2016¹. Potrivit raportului, pentru finele anului 2013 au fost scadente 32 de acțiuni, dintre care 12 acțiuni realizate, 17 acțiuni realizate parțial, trei acțiuni nerealizate. Aceste date confirmă în linii mari datele atestate de către rapoartele precedente ale Asociației „Promo-LEX”.

Fenomenul care s-a observat în trimestrul II, anul 2014, este că GL III a adoptat hotărâri cu privire la revizuirea calificativelor acordate anterior unor acțiuni considerate ca fiind realizate, iar unele acțiuni cu calificativul de parțial realizate au fost considerate ca fiind nerealizate. Aici avem în vedere ședința din 21 mai 2014, când, la demersul reprezentantului UNEJ, a fost discutată chestiunea cu privire la modul de executare a acțiunilor 3.3.2. punctul 2. *Elaborarea proiectului de modificare a cadrului normativ în vederea consolidării instituționale și funcționale a Comisiei de licențiere și a Colegiului disciplinar și acțiunii 3.3.1 punctul 1, cu referire la Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr.113 din 17 iunie 2010 privind executorii judecătorești și a Codului de executare nr. 443-XV din 24 decembrie 2004.*

Totodată, este de apreciat disponibilitatea GL de a aplica uniform abordările referitoare la cerințele față de modul în care urmează a fi realizate acțiunile. Astfel, pentru trimestrul III a fost pus în discuție modul de realizare a acțiunilor care au fost declarate realizate de GL III, dar în privința cărora au obiectat reprezentanții instituțiilor responsabile și coresponsabile. Aici avem în vedere acțiunea 3.3.1. punctul 1. *Monitorizarea impactului reglementărilor actuale în domeniul executării hotărârilor judecătorești, inclusiv a hotărârilor CtEDO; acțiunea 3.3.3. punctul 1. Efectuarea unui studiu în vederea stabilirii deficiențelor în sistemul de management al informației și de comunicare, care au impact asupra executării hotărârilor judecătorești; acțiunea 3.3.5. punctul 2. Elaborarea proiectului de modificare a cadrului legislativ privind mecanismul de recunoaștere și executare a hotărârilor emise de instanțele judecătorești străine.*

1. ACȚIUNI CU TERMEN DE REALIZARE: TRIMESTRUL II, 2014

Domeniul specific de intervenție: 3.1.3. Promovarea culturii juridice și a accesului la informația cu caracter juridic; reducerea nihilismului juridic

Acțiunea 3.1.3 punctul 3. Crearea mecanismului de acordare a asistenței juridice primare de către asociațiile obștești

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: CNAJGS, MJ
- Indicator de rezultat: Proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și remis spre

¹ http://justice.gov.md/public/files/file/reforma_sectorul_justitiei/rapoarte/2013/Raport_modificat_23_aprilie.pdf

examinare Guvernului

- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Ulterior lansării Studiului cu privire la mecanismul de acordare a asistenței juridice primare de către Asociațiile Obștești la 14.05.2014², recomandările formulate nu au indicat asupra necesității stringente de a modifica cadrul normativ în ceea ce privește crearea unui mecanism separat de acordare a asistenței juridice primare pentru asociațiile obștești. Prin urmare, nu a fost elaborat nici un proiect de acte normative în acest sens.

Domeniul specific de intervenție: 3.2.1. Încurajarea dezvoltării capacităților reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției la nivel de uniuni profesionale, cu un accent special pe capacitățile de management

Acțiunea 3.2.1. punctul 3. *Elaborarea proiectului de modificare a Legii nr. 264-XVI din 11 decembrie 2008 privind autorizarea și plata interpreților și traducătorilor antrenați de Consiliul Superior al Magistraturii, de Ministerul Justiției, de organele procuraturii, de organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, de notari, de avocați și de executorii judecătorești*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ
- Indicator de rezultat: Proiect de lege elaborat și remis spre examinare Guvernului
- **Calificativ: acțiune realizată**

Pentru realizarea acțiunii respective MJ a elaborat un proiect de lege care a fost înaintat autorităților pentru coordonare încă la 11.07.2013³. Tot la 11.07.2013 acest proiect de lege și nota informativă a fost plasat pe site-ul www.particip.gov.md pentru consultări⁴. Conform raportului pe anul 2013⁵, GL III a considerat acțiunea ca fiind realizată pentru perioada de raportare.

Proiectul de lege nominalizat împreună cu nota informativă și cu sinteza obiecțiilor au fost remise Guvernului în data de 23 iunie 2014⁶. Astfel, deși acțiunea respectivă nu a fost discutată în ședința GL III în trimestrul II al anului 2014, putem constata că, aparent, acțiunea a fost realizată având în vedere că pe site-ul MJ este plasat proiectul de lege care a fost remis Guvernului, fiind realizat astfel indicatorul de rezultat.

Domeniul specific de intervenție: 3.2.2. Elaborarea standardelor de calitate pentru serviciile prestate de reprezentanții profesiilor conexe sistemului justiției

Acțiunea 3.2.2 punctul 2. *Elaborarea culegerilor de modele de acte întocmite de executorul judecătoresc, de avocat, de expertul judiciar, de administratorul autorizat, de notar, de mediator*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: Organele de autoadministrare ale profesiilor conexe sistemului justiției, MJ
- Indicator de rezultat: Culegeri de modele de acte, elaborate și distribuite
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Acțiunea respectivă nu a fost supusă discuțiilor în trimestrul II al anului 2014 în cadrul GL III.

² A <http://www.cnaigs.md/ro/publicatii-rapoarte-si-cercetari/>

³ <http://justice.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=192>

⁴ <http://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=972>

⁵ http://justice.gov.md/public/files/file/reforma_sectorul_justitiei/rapoarte/2014/RAPORT_2013.pdf

⁶ <http://justice.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=230>

Constatăm în context faptul că acțiunea este ulterioară realizării acțiunii cu privire la elaborarea standardelor de calitate pentru actele/acțiunile reprezentanților fiecărei profesii conexe sistemului justiției (Acțiunea 3.2.2. punctul 1 din Plan), acțiune care este însă restantă pentru perioada de raportare. Pe de altă parte, se menționează că organele de autoadministrare ale profesiilor conexe sunt indicate primele ca instituții responsabile. Trebuie remarcat faptul că acestea nu au plasat pe site-urile lor probe ale faptului executării acestei acțiuni sau, cel puțin, ale tentativelor de realizare a acestora.

Domeniul specific de intervenție: 3.2.4. Stabilirea unor criterii clare și transparente, bazate pe merit, de accesare în profesie

Acțiunea 3.2.4. punctul 1. Efectuarea unui studiu privind criteriile de accesare în profesie

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ, organele de autoadministrare ale profesiilor conexe sistemului justiției
- Indicator de rezultat: Studiu efectuat și recomandări formulate
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

În ședința din 18 iunie 2014 s-a discutat această acțiune, reprezentantul autorității responsabile a comunicat că nu au fost contractați experți pentru realizarea studiului, fiind realizată doar parțial acțiunea privind capitolul referitor la accesarea în profesia de avocat.

1. ACȚIUNI RESTANTE (până la 31 martie 2014)

Acțiuni nerealizate din grupul acțiunilor restante (termenul-limită pentru 31 martie 2014) (anul 2012 și primul trimestru al anului 2014)				
	Acțiunea	Termen de realizare	Instituția responsabilă	Calificativul GL
Grupul I. Studii de evaluare a necesităților și practicilor actuale. Propunerea recomandărilor pentru reforme				
1.	Acțiunea 3.1.2. punctul 8. <i>Elaborarea criteriilor (standardelor) de stabilire a complexității cauzelor contravenționale, civile sau de contencios administrativ, din punctul de vedere al dreptului material sau al celui procesual, pentru care se oferă asistență juridică calificată garantată de stat persoanelor care nu dispun de mijloace pentru plata acestor servicii</i>	Trim. I, 2014	CNAJGS, Uniunea Avocaților	GL III nu s-a pronunțat
2	Acțiunea 3.2.2. punctul 1. <i>Elaborarea standardelor de calitate pentru actele/acțiunile reprezentanților fiecărei profesii conexe sistemului justiției</i>	Trim. IV, 2013	Organele de autoadministrare, MJ	Nerealizată
3.	Acțiunea 3.2.6. punctul 1. <i>Efectuarea unui studiu privind standardele etice prevăzute de codurile deontologice ale reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției</i>	Trim. IV, 2013	MJ, organele de autoadministrare	Realizată parțial
4.	Acțiunea 3.2.7. punctul 1. <i>Efectuarea unui studiu referitor la sistemul de asigurare civilă profesională</i>	Trim. IV, 2013	MJ, organele de autoadministrare	Realizată parțial

5.	Acțiunea 3.2.8. punctul 1. Efectuarea unui studiu referitor la mecanismele de răspundere disciplinară pentru fiecare profesie conexasă sistemului justiției	Trim. IV, 2013	MJ, organele de autoadministrare	Realizată parțial
6.	Acțiunea 3.2.9. punctul 1. Efectuarea unui studiu privind regimul fiscal, de asigurări sociale și medicale existent al reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției	Trim. IV, 2012	MJ, MF, MMPS, organele de autoadministrare	Realizată parțial
7.	Acțiunea 3.3.2. punctul 1. Efectuarea unui studiu privind activitatea Comisiei de Licențiere și a Colegiului Disciplinar în vederea identificării modalităților de consolidare instituțională și funcțională a acestor instituții	Trim. II, 2012	MJ, UNEJ	Realizată parțial
8	Acțiunea 3.3.1. punctul 1. Monitorizarea impactului reglementărilor actuale în domeniul executării hotărârilor judecătorești, inclusiv a hotărârilor CtEDO	Trim. III, 2012	MJ, UNEJ	Realizată
9	Acțiunea 3.3.3. punctul 1. Efectuarea unui studiu în vederea stabilirii deficiențelor în sistemul de management al informației și de comunicare, care au impact asupra executării hotărârilor judecătorești	Trim. III, 2012	UNEJ, MJ	Realizată
10	Acțiunea 3.3.5. punctul 1. Efectuarea unui studiu referitor la eficiența mecanismului existent de recunoaștere și executare a hotărârilor emise de instanțele judecătorești străine	Trim. III, 2012	MJ, UNEJ, CSM	Realizată parțial
11	Acțiunea 3.1.1. punctul 2. Efectuarea unui studiu privind necesitățile de personal în oficiile teritoriale ale CNAJGS și ajustarea schemei de încadrare a personalului în funcție de rezultatele analizei, în contextul lărgirii competenței Consiliului	Trim. II, 2013,	MJ, MF, CNAJGS	Realizată parțial
12	Acțiunea 3.2.3. punctul 1. Efectuarea unui studiu privind mecanismele de stabilire a tarifelor pentru serviciile prestate de reprezentanții fiecărei profesii conexe sistemului justiției	Trim. III, 2013	MJ, organele de autoadministrare	Nerealizată
Grupul III. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente				
13	Acțiunea 3.2.9. punctul 2. Elaborarea proiectului de modificare a cadrului legislativ în vederea uniformizării regimului fiscal, de asigurări sociale și medicale	Trim. IV, 2013	MJ, MF, MMPS, MS, organele de autoadministrare	Nerealizată
14	Acțiunea 3.1.1. punctul 4. Elaborarea mecanismului de recuperare a cheltuielilor pentru asistența juridică garantată de stat	Trim. IV, 2012	MJ, CNAJGS	Realizată parțial
15	Acțiunea 3.1.2. punctul 2. Elaborarea mecanismului de monitorizare a calității asistenței juridice garantate de stat	Trim. II, 2013	CNAJGS, Uniunea Avocaților	Realizată parțial
16	Acțiunea 3.2.5. punctul 1. Elaborarea curriculei pentru instruirea inițială și a planului de învățământ pentru instruirea continuă a reprezentanților profesiilor conexe sistemului justiției	Trim. II, 2013	INJ, organele de autoadministrare	Realizată parțial
17	Acțiunea 3.2.1. punctul 4. Elaborarea unei noi legi cu privire la notariat	Trim. IV, 2012	MJ	Realizată parțial

18	Acțiunea 3.3.3. punctul 2. <i>Elaborarea proiectului de modificare a cadrului normativ în vederea înlăturării deficiențelor din sistemul de management al informației și de comunicare, inclusiv în partea ce ține de asigurarea accesului la bazele de date</i>	Trim. IV, 2012	MJ, UNEJ, autorități care gestionează baze de date	Nerealizată
19	Acțiunea 3.3.5. punctul 2. <i>Elaborarea proiectului de modificare a cadrului legislativ privind mecanismul de recunoaștere și executare a hotărârilor emise de instanțele judecătorești străine</i>	Trim. I, 2013	MJ, UNEJ, CSM	Realizată
20	Acțiunea 3.1.1. punctul 5. <i>Elaborarea mecanismului de acces la bazele de date pentru verificarea veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat</i>	Trim. III, 2013	MJ, CNAJGS, MTIC și Agenția Relații Funciare și Cadastru	Realizată parțial
21	Acțiunea 3.3.1. punctul 2. <i>Elaborarea proiectului de modificare a cadrului normativ în vederea înlăturării deficiențelor în domeniul executării hotărârilor judecătorești</i>	Trim. IV, 2012	MJ, UNEJ	Realizată parțial
22	Act. 3.3.1. punctul 3. <i>Elaborarea regulamentului privind executarea hotărârilor CtEDO (acțiunea respectivă a fost apreciată de către GL ca fiind desuetă conform procesului-verbal din 29 ianuarie 2013, în ședința din 18.06.2014 acțiunea iarăși a fost dezbătută fără a se lua o decizie)</i>	Trim. IV, 2012	MJ, CSM, CGE	Nerealizată
Grupul VI. Achiziționarea și instalarea echipamentului. Modernizarea programelor				
23	Acțiunea 3.1.2. punctul 4. <i>Crearea birourilor de avocați publici în localitățile de reședință ale oficiilor teritoriale ale CNAJGS</i>	Trim. II, 2013	MJ, CNAGJS, Uniunea Avocaților	Realizată parțial

Capitolul IV

EVALUAREA IMPLEMENTĂRII ACTIVITĂȚILOR DIN CADRUL PILONULUI IV

Capacitatea instituțională. Pe parcursul celui de-al doilea trimestru al anului 2014, GL pentru monitorizarea implementării acțiunilor pentru Pilonul IV al Strategiei s-a întrunit în cadrul a trei ședințe, la 15.04, 20.05 și 13.06. Constatăm că nici una dintre agendele celor trei ședințe sau procesele-verbale ale acestora nu au fost plasate pe pagina web dedicată reformei, iar ultima agendă care figurează la Grupul IV este cea pentru ședința din februarie 2014.

1. ACȚIUNI CU TERMEN DE REALIZARE: TRIMESTRUL II, 2014

Grupul II. Elaborarea recomandărilor metodologice și programelor de formare profesională

Domeniul specific de intervenție: 4.1.5. Elaborarea și aplicarea unor instrumente eficiente de prevenire a imixtiunii în activitatea de înlăptuire a justiției, precum și de prevenire a comportamentului corupțional al actorilor din sectorul justiției

Acțiunea 4.1.5. punctul 8. *Organizarea cursurilor de instruire a personalului privind utilizarea aparatului poligraf de detecție a comportamentului simulat*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: CSM, PG, CNA, MAI, MJ, SV, INJ, Academia „Ștefan cel Mare”
- Indicator de performanță: 1. Numărul de cursuri organizate 2. Numărul de persoane instruite
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Deși raportul anual pentru 2013 nu menționează această acțiune, nici planul de activitate pentru 2014 al GL pentru Pilonul IV nu prevede realizarea unor acțiuni în acest sens.¹

Grupul III. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente

Domeniul specific de intervenție: 4.1.3. Revizuirea cadrului legislativ în vederea descurajării actelor de corupție și sancționării mai severe a infracțiunilor legate de corupția din sectorul justiției; sporirea eficacității constrângerii judiciare

Acțiunea 4.1.3. punctul 2. *Dezvoltarea instituției confiscării (penale și civile) a bunurilor dobândite, inclusiv în cazul persoanelor găsite vinovate de săvârșirea unor acte de corupție*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ, CNI

¹ http://justice.gov.md/public/files/file/reforma_sectorul_justitiei/plan_de_activitate/Planul_de_activitate_a_grupului_de_lucru_2014_Pilon_IV_aprobat.pdf

- Indicator de performanță: Proiect de lege elaborat și remis spre examinare Guvernului
- **Calificativ: acțiune realizată**

Această acțiune a fost realizată la sfârșitul anului 2013, prin aprobarea pachetului de legi anti-corupție, care prevăd inclusiv introducerea instituției confiscării extinse:

<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=351753>.

Grupul VI. Achiziționarea și instalarea echipamentului. Modernizarea programelor

Domeniul specific de intervenție: 4.1.5. Elaborarea și aplicarea unor instrumente eficiente de prevenire a imixtiunii în activitatea de desfășurare a justiției, precum și de prevenire a comportamentului corupțional al actorilor din sectorul justiției

Acțiunea 4.1.5. punctul 3. *Procurarea echipamentului necesar implementării instrumentelor de prevenire a imixtiunii în activitatea de desfășurare a justiției și de prevenire a comportamentului corupțional*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: SIS, CNA, MAI
- Indicator de performanță: Echipament procurat și instalat
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Deși raportul anual 2013 se referă la achiziționarea aparatelor poligraf, această acțiune prevede altceva. Achiziționarea aparatelor poligraf este prevăzută de Acțiunea 4.1.5. punctul 7. Față de instrumentele de prevenire a imixtiunii în activitatea de desfășurare a justiției, au existat diverse opinii în cadrul grupurilor de lucru, iar o parte dintre reprezentanții instituțiilor responsabile s-au pronunțat împotriva adoptării unor mecanisme în acest sens.

2. ACȚIUNI RESTANTE (până la 31 martie 2014)

Cu regret, niciuna dintre acțiunile restante nu a fost finalizată pe parcursul perioadei de raportare, cele nerealizate fiind prezentate în tabelul de mai jos.

Acțiuni nerealizate din grupul acțiunilor restante (termenul-limită până la 31 martie 2014)			
	Acțiunea	Termen de realizare	Instituția responsabilă
Grupul II. Elaborarea recomandărilor metodologice și programelor de formare profesională			
1.	Acțiunea 4.1.4. punctul 2. <i>Consolidarea capacităților de asigurare a comportamentului anticorupție prin elaborarea unor recomandări metodologice</i>	Trim. IV, 2013	CSM, CSP, MAI, CNA, organele de autoadministrare ale profesiilor conexe
Grupul III. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente			
2.	Acțiunea 4.1.1. punctul 1. <i>Modificarea cadrului normativ în vederea simplificării modului de calculare a salariului și reevaluării garanțiilor sociale ale actorilor din sectorul justiției</i>	Trim. IV, 2012	MJ, MF, MMPSF

3.	Acțiunea 4.1.4. punctul 4. <i>Perfecționarea cadrului legislativ în vederea precizării marjei de discreție a reprezentanților sectorului justiției și elaborarea unui proiect de modificare a cadrului normativ relevant</i>	Trim. IV, 2013	MJ, CSJ, PG, CSM, CSP, organele de autoadministrare ale profesiilor conexe
4.	Acțiunea 4.1.5. punctul 2. <i>Elaborarea unui proiect de modificare a cadrului normativ în vederea stabilirii modului și a procedurii de aplicare a instrumentelor de prevenire a imixtiunii în activitatea de înfăptuire a justiției și de prevenire a comportamentului corupțional</i>	Trim. IV, 2013	MJ, CNA, CSM, CSP, PG
5.	Acțiunea 4.2.5. punctul 1. <i>Elaborarea unui proiect de act normativ privind implicarea reprezentanților societății civile în procesul de supraveghere a legislației cu privire la etica profesională a reprezentanților sectorului justiției</i>	Trim. IV, 2013	MJ, CSM, CSP, MAI, CNA, CNI
6.	Acțiunea 4.2.3. punctul 1. <i>Modificarea sau, după caz, elaborarea cadrului normativ necesar pentru activitatea organelor abilitate cu investigarea abaterilor de la etica profesională</i>	Trim. IV, 2013	MJ, CNA, CSM, PG, MAI, uniunile profesiilor conexe sistemului justiției
7.	Acțiunea 4.3.2. punctul 2. <i>Elaborarea cadrului normativ privind procedura de testare benevolă cu aparatul poligraf a reprezentanților sectorului justiției</i>	Trim. II, 2013	CNA, PG, CSM, MAI
8.	Acțiunea 4.3.4. punctul 1. <i>Efectuarea unui studiu privind oportunitatea modificării cadrului normativ care vizează publicarea și mediatizarea hotărârilor judecătorești privind condamnarea reprezentanților sectorului justiției pentru acte de corupție</i>	Trim. IV, 2012	CSM, MJ
Grupul V. Elaborarea și utilizarea mecanismelor de sensibilizare și de informare			
9.	Acțiunea 4.3.3. punctul 2. <i>Crearea în cadrul instituțiilor a unor mecanisme prin care avertizorii de integritate să semnaleze ilegalitățile (CSM, CSP, PG, CNA, MAI)</i>	Trim. II, 2013	CSM, CSP, PG, CNA, MAI
10.	Acțiunea 4.3.3. punctul 4. <i>Mediatizarea instituției avertizorilor de integritate</i>	Trim. IV, 2013	CSM, PG, MAI, CNA, SV
Grupul VI. Achiziționarea și instalarea echipamentului. Modernizarea programelor			
11.	Acțiunea 4.1.5. punctul 7. <i>Achiziționarea aparatelor poligraf de detecție a comportamentului simulat</i>	Trim. IV, 2013	CSM, instanțele judecătorești

Capitolul V

EVALUAREA IMPLEMENTĂRII ACTIVITĂȚILOR DIN CADRUL PILONULUI V

Capacitatea instituțională. În trimestrul II al anului 2014, GL V s-a întrunit în cadrul a două ședințe, la data de 15 mai 2014 și 16 iunie 2014. Pe pagina web privind Reforma Justiției, la 30 iunie 2014, erau publicate agendele ședințelor și procesul-verbal al ședinței din 15 mai 2014. Ședința din 16 iunie a fost amânată din lipsă de cvorum.

1. ACȚIUNI CU TERMEN DE REALIZARE: TRIMESTRUL II, 2014

Pe parcursul trimestrului II a anului 2014, în cadrul pilonului V „Rolul justiției în dezvoltarea economică” nu sunt acțiuni scadente.

2. ACȚIUNI RESTANTE realizate pe parcursul TRIMESTRULUI II, 2014

Grupul I. Studii de evaluare a necesităților și practicilor actuale. Propunerea recomandărilor pentru reforme

Domeniul specific de intervenție: 5.3.1. Modernizarea sistemului de evidență electronică a agenților economici

Acțiunea 5.3.1. punctul 1. *Efectuarea unui studiu referitor la metodele de modernizare a sistemului de evidență electronică a agenților economici*

- Termen de realizare: trimestrul IV, 2012
- Responsabil pentru implementare: CGE, MJ, ME, MTIC
- Indicator de performanță: Studiu efectuat și recomandări formulate
- **Calificativ: acțiune realizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 31 decembrie 2012. La o dată nedeterminată, pe pagina web a MJ a fost plasat un studiu¹ (fără traducere în limba română) privind metodele de modernizare a sistemului de evidență a agenților economici. Potrivit remarcilor generale, studiul a fost elaborat în vederea executării acțiunii 5.3.1 din PA SRSJ.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că în perioada de raportare indicatorii de performanță stabiliți în PA au fost atinși, acțiunea 5.3.1. punctul 1 se consideră a fi realizată.

Domeniul specific de intervenție: 5.3.2. Crearea unui registru electronic unic de evidență a agenților economici și organizațiilor necomerciale

Acțiunea 5.3.2. punctul 1. *Efectuarea unui studiu privind registrul unic al agenților economici și organizațiilor necomerciale*

- Termen de realizare: trimestrul IV, 2012

¹ http://www.justice.gov.md/public/files/file/reforma_sectorul_justitiei/pilon5/2014/_Moldova_1_Study_on_methods_of_modernizing_and_sigle_register_-_revised_BP17052014.pdf

- Responsabil pentru implementare: MJ, ME, MTIC
- Indicator de performanță: Studiu efectuat și recomandări formulate
- **Calificativ: acțiune realizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 31 decembrie 2012. La o dată nedeterminată pe pagina web a MJ a fost plasat un studiu² (fără traducere în limba română) privind metodele de modernizare a sistemului de evidență a agenților economici. Potrivit remarcilor generale, studiul a fost elaborat în vederea executării acțiunii 5.3.2 din PA al SRSJ.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că în perioada de raportare indicatorii de performanță prevăzuți în PA au fost atinși, acțiunea 5.3.2. punctul 1 se consideră a fi realizată.

Acțiuni nerealizate din grupul acțiunilor restante (termenul-limita până la 31 decembrie 2013)			
	Acțiunea	Termen de realizare	Instituția responsabilă
Grupul I. Studii de evaluare a necesităților și practicilor actuale. Propunerea recomandărilor pentru reforme			
1.	Acțiunea 5.1.1. punctul 1. Efectuarea studiului datelor statistice privind: <i>a) numărul de cereri depuse în cauzele economice în instanțele de pe raza sediului (domiciliului) părților</i> <i>b) numărul agenților economici înregistrați în unitățile administrativ-teritoriale, care pot fi implicați în cauzele economice</i>	Trim. III, 2012	MJ, CSM, BNS
2.	Acțiunea 5.1.2. punctul 1. Elaborarea unor studii privind funcționarea instituției medierii în domenii specifice (litigii familiale, civile și comerciale, de muncă, de contencios administrativ, privind protecția consumatorului) și oportunitatea dezvoltării unui sistem de mediere comunitară și a instituției arbitrajului	Trim. IV, 2012	MJ, MMPSF, ME, Consiliul de Mediere, CSM, Camera de Comerț și Industrie
Grupul II. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente			
3.	Acțiunea 5.1.2. punctul 2. Elaborarea proiectelor de modificare a cadrului normativ privind funcționarea instituției medierii în domenii specifice (litigii familiale, civile și comerciale, de muncă, de contencios administrativ, privind protecția consumatorului)	Trim IV, 2013	MJ, Consiliul de Mediere, Camera de Comerț și Industrie
4.	Acțiunea 5.1.4. punctul 2. Modificarea cadrului normativ în vederea reglementării mecanismelor de recunoaștere și executare a hotărârilor arbitrale străine	Trim. II, 2013	MJ, instanțele judecătorești, Camera de Comerț și Industrie, UNEJ
5.	Acțiunea 5.2.1. punctul 2. Crearea cadrului instituțional pentru exercitarea profesiei de administrator autorizat	Trim. III, 2012	MJ, ME

2 http://www.justice.gov.md/public/files/file/reforma_sectorul_justitiei/pilon5/2014/_Moldova_3_Study_for_implementing_a_single_electronic_record_register_data_conversion_and_transition_principles_-_revised_BP17052014.pdf

Grupul III. Elaborarea recomandărilor metodologice și programelor de formare profesională			
6.	Acțiunea 5.2.2. punctul 3. <i>Elaborarea manualului administratorului autorizat</i>	Trim. IV, 2013	INJ, MJ, ME
Grupul V. Elaborarea și utilizarea mecanismelor de sensibilizare și de informare (de exemplu, site-uri web pentru publicarea hotărârilor judecătorești)			
7.	Acțiunea 5.3.3. punctul 2. <i>Îmbunătățirea sistemului electronic de furnizare a informației gratuite, precum și a celei contra plată, cu privire la agenții economici</i>	Trim. IV, 2013	MJ, ME, CGE, MTIC

Capitolul VI

EVALUAREA IMPLEMENTĂRII ACTIVITĂȚILOR DIN CADRUL PILONULUI VI

Capacitatea instituțională. În trimestrul II al anului 2014, GL VI s-a întrunit în cadrul a două ședințe, la data de 13 mai 2014 și 12 iunie 2014. Pe pagina web privind Reforma Justiției, la 30 iunie 2014, erau publicate atât agendele ședințelor organizate, cât și procesele-verbale ale ședințelor care au fost desfășurate pe parcursul perioadei de raportare.

1. ACȚIUNI CU TERMEN DE REALIZARE: TRIMESTRUL II, 2014

Grupul II. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente

Domeniul specific de intervenție: 6.5.5. Consolidarea sistemului de înaintare și examinare a plângerilor privind activitatea serviciilor de probațiune și a sistemului penitenciar

Acțiunea 6.5.5. punctul 2. *Revizuirea și perfecționarea procedurii de soluționare a plângerilor referitoare la activitatea serviciilor de probațiune și a sistemului penitenciar*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ
- Indicator de performanță: 1. Proiect de act normativ, elaborat și remis spre examinare Guvernului; 2. Numărul de plângeri soluționate
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2014. Pe parcursul perioadei de monitorizare, membrilor GL nu le-au fost oferite informații detaliate privind realizarea acțiunii respective. De asemenea, pe parcursul perioadei de raportare, în cadrul GL nu a fost inclus pe ordinea de zi subiectul privind acțiunea respectivă. Pe pagina web a OCP și cea a MJ, nu au fost publicate proiecte de acte normative care să stabilească procedura de soluționare a plângerilor. Mai grav, potrivit planului de activitate a OCP, termenul de implementare a acțiunii respective este fixat pentru luna decembrie 2014.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că pentru perioada de raportare indicatorii de performanță stabiliți în PA nu au fost atinși, acțiunea 6.5.5. punctul 2 se consideră a fi nerealizată.

Domeniul specific de intervenție: 6.5.9. Oferirea unor activități educative, ocupaționale și a altor activități sociale deținuților

Acțiunea 6.5.9. punctul 1. *Modificarea cadrului normativ în vederea revizuirii și optimizării sistemului de activități educative, ocupaționale și a altor activități sociale oferite deținuților*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ, MMPSF, ME

- Indicator de performanță: Proiect de modificare a cadrului normativ, elaborat și remis spre examinare Guvernului
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2014. Pe parcursul perioadei de monitorizare, membrilor GL nu le-au fost oferite informații detaliate privind realizarea acțiunii respective. În același timp, pe parcursul perioadei de raportare, în cadrul GL nu a fost inclus pe ordinea de zi subiectul privind acțiunea respectivă. Pe pagina web a MJ sau pe cea a DIP, nu au fost publicate proiecte de acte normative care să stabilească o procedură optimizată a sistemului de activități educative, ocupaționale etc. oferite deținuților.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că pentru perioada de raportare indicatorii de performanță prevăzuți în PA nu au fost atinși, acțiunea 6.5.9. punctul 1 se consideră a fi nerealizată.

Grupul III. Elaborarea recomandărilor metodologice și programelor de formare profesională

Domeniul specific de intervenție: 6.3.3. Consolidarea sistemului de probațiune juvenilă

Acțiunea 6.3.3. punctul 2. *Elaborarea programelor de probațiune pentru copii*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ
- Indicator de performanță: Programe elaborate și aprobate
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2014. Pe parcursul perioadei de monitorizare, membrilor GL nu le-au fost oferite informații detaliate privind realizarea acțiunii respective. De asemenea, pe parcursul perioadei de raportare, în cadrul GL nu a fost inclus pe ordinea de zi subiectul privind acțiunea respectivă. Pe pagina web a MJ sau pe cea a OCP, nu au fost publicate programe de probațiune pentru copii. Anterior, în afara perioadei de raportare, OCP a raportat implementarea unui singur program, „Prevenirea violenței la minori”, care, potrivit raportorilor, a fost aprobat. Alte programe de probațiune pentru copii nu au fost elaborate și aprobate.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că pentru perioada de raportare indicatorii de performanță stabiliți în PA nu au fost atinși, acțiunea 6.3.3. punctul 2 se consideră a fi nerealizată.

Grupul VII. Optimizarea cadrelor și/sau optimizarea serviciilor

Domeniul specific de intervenție: 6.5.7. Promovarea și implementarea standardelor etice în serviciile de probațiune și în sistemul penitenciar

Acțiunea 6.5.7. punctul 2. *Crearea structurilor responsabile de respectarea eticii profesionale și de soluționarea plîngerilor cu privire la comportamentul consilierilor de probațiune și al angajaților sistemului penitenciar*

- Termen de realizare: trimestrul II, 2014
- Responsabil pentru implementare: MJ
- Indicator de performanță: Structuri create
- **Calificativ: acțiune nerealizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 30 iunie 2014. Pe parcursul perioadei de monitorizare, membrilor GL nu le-au fost oferite informații detaliate privind realizarea acțiunii respective. Totodată, pe parcursul perioadei de raportare, în cadrul Grupului de Lucru nu a fost inclus pe ordinea de zi subiectul privind acțiunea respectivă. Pe pagina web a MJ sau pe cea a OCP, nu au fost publicate acte normative care să confirme crearea structurilor responsabile de soluționarea plângerilor cu privire la comportamentul consilierilor de probațiune.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că pentru perioada de raportare indicatorii de performanță stabiliți în PA nu au fost atinși, acțiunea 6.5.7. punctul 2 se consideră a fi nerealizată.

2. ACȚIUNI RESTANTE realizate pe parcursul TRIMESTRULUI II, 2014

Grupul II. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente

Domeniul specific de intervenție: 6.3.4. Asigurarea respectării drepturilor copiilor aflați în detenție

Acțiunea 6.3.4. punctul 5. *Elaborarea unor programe de pregătire a copiilor pentru eliberarea din detenție*

- Termen de realizare: trimestrul IV, 2013
- Responsabil pentru implementare: MJ
- Indicator de performanță: Programe elaborate
- **Calificativ: acțiune realizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 31 decembrie 2013. Pe parcursul perioadei de monitorizare, membrilor GL nu le-au fost oferite informații suplimentare privind realizarea acțiunii respective. Astfel, potrivit DIP, în conformitate cu Dispoziția nr. 38 „D” din 22 mai 2013, au fost testate programele de pregătire a copiilor pentru eliberarea din detenție. Urma ca, până la finele lunii iunie 2014, programele să fie deja aprobate de către conducerea DIP.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că în perioada de raportare indicatorii de performanță prevăzuți în PA nu au fost atinși, acțiunea 6.3.4. punctul 5 se consideră a fi realizată.

Domeniul specific de intervenție: 6.4.3. Consolidarea capacităților instituțiilor responsabile de privarea de libertate (poliția, sistemul penitenciar, CNA, instituțiile psihiatrice, internatele psihoneurologice și azilurile) privind prevenirea și combaterea torturii și a relelor tratamente

Acțiunea 6.4.3. punctul 2. *Crearea unor mecanisme disciplinare interne, independente, de examinare a plângerilor privind actele de tortură și alte rele tratamente*

- Termen de realizare: trimestrul IV, 2012
- Responsabil pentru implementare: PG, MJ, MAI, CNA

- Indicator de performanță: 1. Regulament elaborat; 2. Numărul de plângeri examinate
- **Calificativ: acțiune realizată**

Termenul de realizare a acțiunii respective a expirat la 31 decembrie 2012. Pe parcursul perioadei de monitorizare, la 6 iunie 2014, a fost publicat ordinul comun¹ pentru aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de identificare, înregistrare și raportare a pretinselor cazuri de tortură, tratament inuman sau degradant.

Din considerentele expuse, ținând cont de faptul că în perioada de raportare indicatorii de performanță stabiliți în PA nu au fost atinși, acțiunea 6.4.3. punctul 2 se consideră a fi realizată.

Acțiuni nerealizate din grupul acțiunilor restante (termenul-limită până la 31 decembrie 2013)			
	Acțiunea	Termen de realizare	Instituția responsabilă
Grupul I. Studii de evaluare a necesităților și practicilor actuale. Propunerea recomandărilor pentru reforme			
1.	Acțiunea 6.1.1. punctul 1. Efectuarea unui studiu al cadrului normativ privind activitatea, componența și criteriile de selectare a judecătorilor Curții Constituționale	Trim. IV, 2013	Curtea Constituțională, MJ
2.	Acțiunea 6.2.4. punctul 1. Efectuarea unui studiu privind activitatea avocatului parlamentar pentru protecția drepturilor copilului, inclusiv oportunitatea creării instituției avocatului copilului ca instituție separată	Trim. IV, 2013	CpDOM
3.	Acțiunea 6.3.3. punctul 6. Evaluarea necesarului de resurse financiare, materiale și umane pentru funcționarea sistemului de probațiune	Trim. IV, 2013	MJ
4.	Acțiunea 6.3.5. punctul 1. Analiza cadrului normativ referitor la colectarea și prelucrarea datelor privind copiii care intră în contact cu sistemul justiției și, după caz, elaborarea unui proiect de modificare a acestuia	Trim. IV, 2013	CpDOM, MAI, PG, MJ, CSM, MMPFS, BNS
5.	Acțiunea 6.4.2. punctul 1. Analiza detaliată a necesităților financiare ale instituțiilor penitenciare în vederea sporirii graduale a resurselor financiare alocate acestor instituții	Trim. IV, 2013	MJ, MF
6.	Acțiunea 6.5.1. punctul 1. Elaborarea concepției de dezvoltare a instituției probațiunii care să contribuie la siguranța comunității prin reabilitarea efectivă în societate a delincvenților	Trim. I, 2013	MJ
Grupul II. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente			
7.	Acțiunea 6.3.2. punctul 1. Elaborarea comentariilor la legislația privind instrumentarea cauzelor cu copii victime sau copii martori ai infracțiunilor	Trim. IV, 2013	PG, CSM, MAI, CNAJGS
8.	Acțiunea 6.3.4. punctul 3. Elaborarea metodologiei de planificare individuală a executării pedepsei de către copiii aflați în detenție	Trim. IV, 2013	MJ

¹ <http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=353245>

9.	Acțiunea 6.5.1. punctul 4. <i>Elaborarea standardului ocupațional al consilierului de probațiune și corelarea indicatorilor de performanță pentru activitatea de probațiune cu noul sistem de indicatori de performanță pentru sectorul justiției</i>	Trim. IV, 2013	MJ
10.	Acțiunea 6.4.3. punctul 4. <i>Elaborarea proiectului de modificare a cadrului normativ în vederea subordonării directe a procurorilor anti-tortură PG</i>	Trim. IV, 2012	MJ, PG
11.	Acțiunea 6.4.4. punctul 1. <i>Elaborarea conceptului sistemului de evidență a cazurilor de reținere, arest și detenție; după caz, elaborarea proiectului de modificare a cadrului normativ</i>	Trim. IV, 2012	MAI, PG, CNA, SV, MJ
12.	Acțiunea 6.4.5. punctul 1. <i>Elaborarea proiectului de modificare a cadrului normativ pentru asigurarea independenței profesionale a lucrătorilor medicali din locurile de detenție, prin transferul lor în subordinea Ministerului Sănătății, pentru a conferi valoare probatorie examenului medical independent în cazurile de pretinse acte de tortură, pentru eliminarea contradicțiilor în ceea ce privește calificarea acțiunilor drept acte de tortură și pentru înăsprirea pedepselor pentru actele de tortură în corelare cu gravitatea acestora</i>	Trim. IV, 2012	MJ, CpDOM, PG, MAI, CNA, SV, MS
13.	Acțiunea 6.4.6. punctul 1. <i>Elaborarea cadrului normativ necesar pentru reabilitarea victimelor torturii și altor rele tratamente</i>	Trim. IV, 2012	MJ, MMPSF

Capitolul VII

EVALUAREA IMPLEMENTĂRII ACTIVITĂȚILOR DIN CADRUL PILONULUI VII

Capacitatea instituțională. Pe parcursul celui de-al doilea trimestru al anului 2014, GL pentru monitorizarea implementării acțiunilor pentru Pilonul VII al Strategiei s-a întrunit în cadrul unei ședințe, la 4 aprilie 2014. În cadrul acesteia a fost discutat și aprobat Raportul de activitate pentru 2013.

1. ACȚIUNI CU TERMEN DE REALIZARE: TRIMESTRUL II, 2014

Pentru trimestrul II, 2014, nu urmau a fi finalizate acțiuni în cadrul acestui pilon.

2. ACȚIUNI RESTANTE (până la 31 martie 2014)

Cu regret, niciuna dintre acțiunile restante nu a fost finalizată pe parcursul perioadei de raportare, cele nerealizate fiind prezentate în tabelul de mai jos.

Acțiuni nerealizate din grupul acțiunilor restante (termenul-limită până la 31 martie 2014)			
	Acțiunea	Termen de realizare	Instituția responsabilă
Grupul I. Studii de evaluare a necesităților și practicilor actuale. Propunerea recomandărilor pentru reforme			
1.	Acțiunea 7.1.4. punctul 1. <i>Analiza funcțiilor și structurii fiecărei instituții implicate în procesul de reformă a sectorului justiției</i>	Trim. IV, 2012	Instituțiile din sectorul justiției
2.	Acțiunea 7.2.3. punctul 1. <i>Elaborarea unui studiu privind accesul publicului larg la actele normative (baza de date)</i>	Trim. II, 2012	MJ, CGE
Grupul II. Elaborarea recomandărilor metodologice și programelor de formare profesională			
3.	Acțiunea 7.2.2. punctul 4. <i>Realizarea unui manual privind elaborarea actelor normative</i>	Trim. IV, 2012	MJ
Grupul III. Îmbunătățirea cadrului juridic și elaborarea proiectelor de legi și regulamente			
4.	Acțiunea 7.2.2. punctul 3. <i>Elaborarea cadrului normativ privind metodologia evaluării ex-ante</i>	Trim. II, 2012	MJ, Cancelaria de Stat
Grupul VI. Achiziționarea și instalarea echipamentului. Modernizarea programelor			
5.	Acțiunea 7.1.6. punctul 1. <i>Conceperea și realizarea unui sistem informațional integrat de colectare, analiză și schimb de informații privind implementarea reformei</i>	Trim. IV, 2013	MJ
6.	Acțiunea 7.2.3. punctul 2. <i>Optimizarea bazei de date a actelor normative</i>	Trim. II, 2013	MJ, CGE

Grupul VII. Crearea și eficientizarea activității organelor din sectorul justiției (comisii, colegii etc.)			
7.	Acțiunea 7.1.4. punctul 2. <i>Elaborarea și implementarea modificărilor structurale și funcționale ale instituțiilor implicate în reforma sectorului justiției în vederea participării active a acestora la procesul de reformă</i>	Trim. IV, 2013	Instituțiile din sectorul justiției

Capitolul VIII

MONITORIZAREA ȘEDINTELOR DE JUDECATĂ ȘI EVALUAREA NIVELULUI DE SATISFAȚIE A JUSTIȚIABILILOR FAȚĂ DE ACTUL DE JUSTIȚIE

A. APARENȚELE ADMINISTRĂRII JUSTIȚIEI – MODUL DE PERCEPȚIE A PĂRȚILOR ÎN PROCES ȘI A REPREZENTANȚILOR ACESTORA DESPRE ADMINISTRAREA JUSTIȚIEI

Sondajul își propune să măsoare percepția părților prezente la ședința de judecată și a reprezentanților acestora (nu percepția observatorului) față de actul de justiție, prin prisma următorilor indicatori (parametri):

1. Accesibilitatea informației și transparența;
2. Calitatea sediilor și e-justiția;
3. Accesul la justiție;
4. Calitatea, independența și imparțialitatea judecătorilor;
5. Corectitudinea procesului judiciar;
6. Calitatea rezultatului procesului judiciar (hotărârilor);
7. Starea generală și tendințele în calitatea administrării justiției.

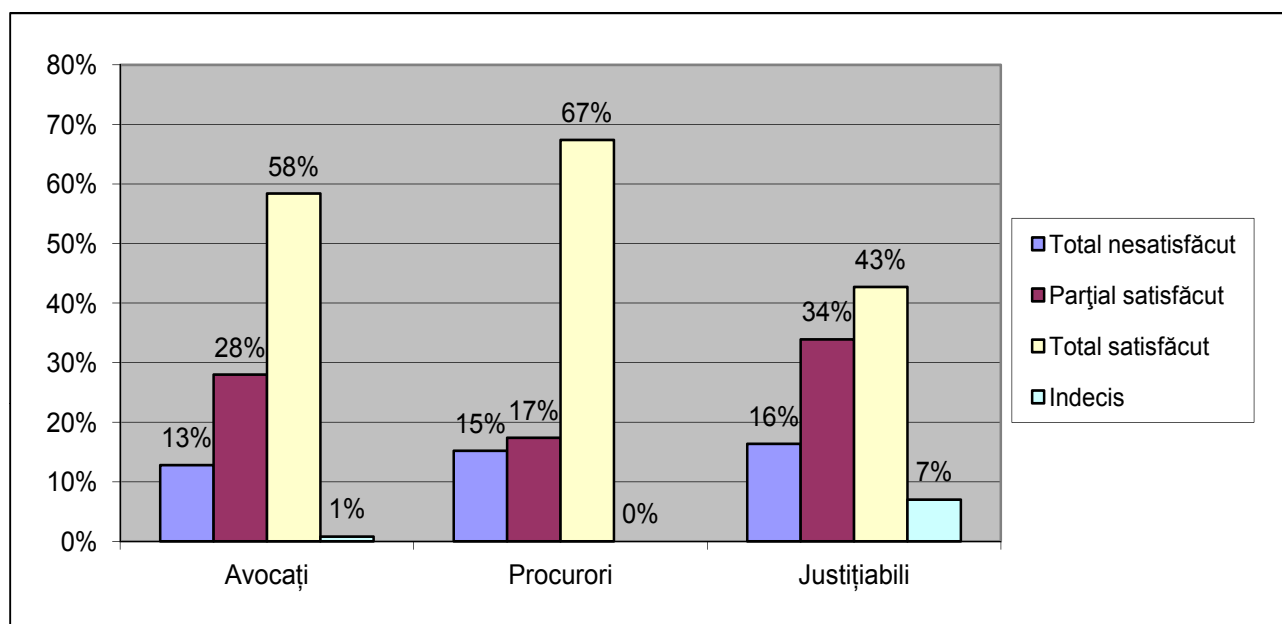
Astfel, cele 22 de întrebări au fost divizate după capitolele sus-menționate. Persoanele respondente au fost rugate să se pronunțe în contextul a trei niveluri de satisfacție și anume: total nesatisfăcut, parțial satisfăcut și total satisfăcut. De asemenea, a fost inclusă și categoria de indecis pentru cazul în care întrebarea nu a fost aplicabilă sau respondentul nu a dorit să răspundă la aceasta.

Astfel, în trimestrul II al anului 2014 (lunile aprilie, mai și iunie 2014), părțile procesului la care a participat monitorul au fost solicitate să completeze aceste chestionare. În total, au fost completate 342 de chestionare. Ținând cont de pregătirea diferită a chestionaților, abordarea problemelor din puncte diferite de vedere și inițierea în procesele judiciare, s-a propus divizarea chestionaților în trei categorii:

1. **Avocați**, în număr de 125 de persoane;
2. **Procurori**, în număr de 47 de persoane;
3. **Justițiabili** (care includ: reclamantii, pârâții, martorii, inculpații și părțile vătămate) în număr de 170 de persoane.

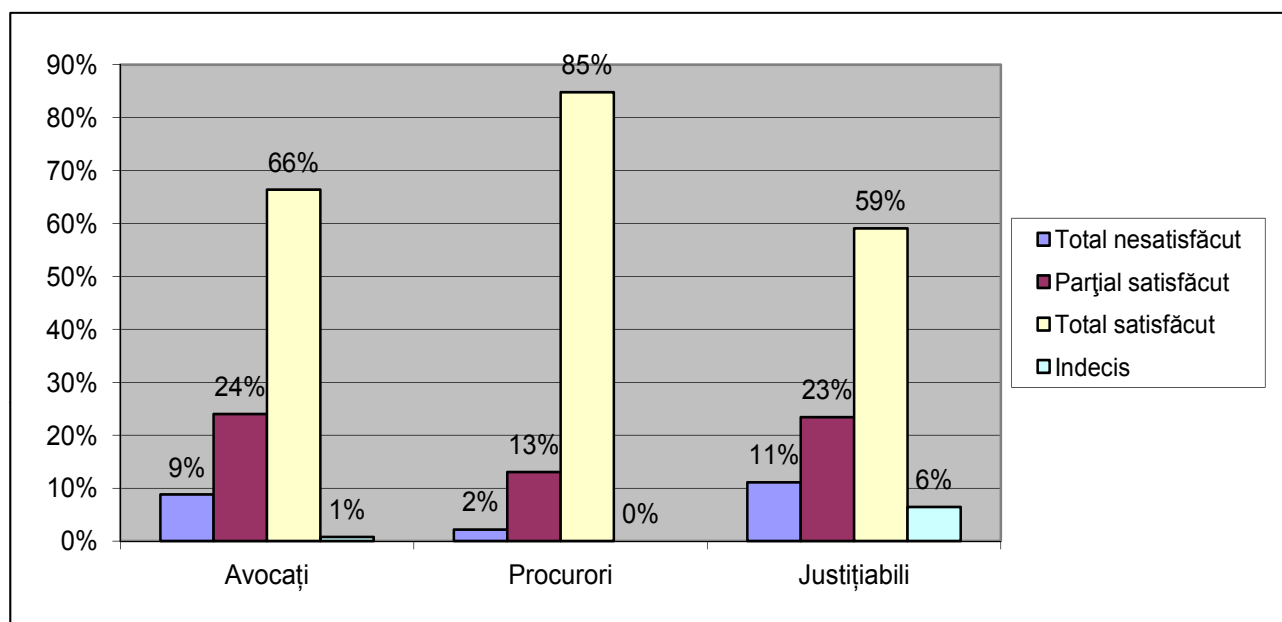
Pentru a oferi o imagine comparativă pentru fiecare întrebare au fost făcute diagrame care indică opțiunea fiecărei categorii de intervievați.

1. Accesul la informații juridice și la practica judiciară (broșuri, pliante etc.) disponibile:

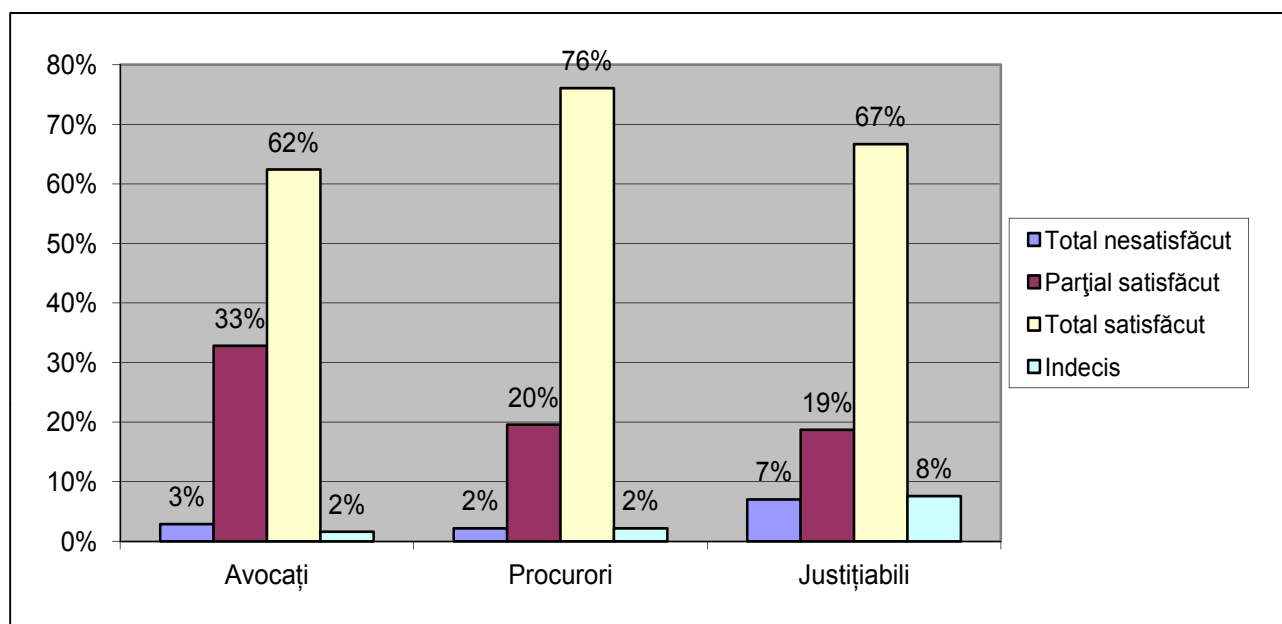
Notă: Din câte putem observa, cel mai puțin satisfăcuți de informațiile cu caracter juridic sunt justițiabilii care, în proporție de 16%, s-au declarat total nesatisfăcuți și doar în proporție de 43% total satisfăcuți, ceea ce reprezintă cele mai slabe scoruri comparativ cu alte categorii. Pe de altă parte, procurorii sunt cei mai satisfăcuți de informația cu caracter juridic care este disponibilă.

2. Amabilitatea și atitudinea specialiștilor din cancelarie:

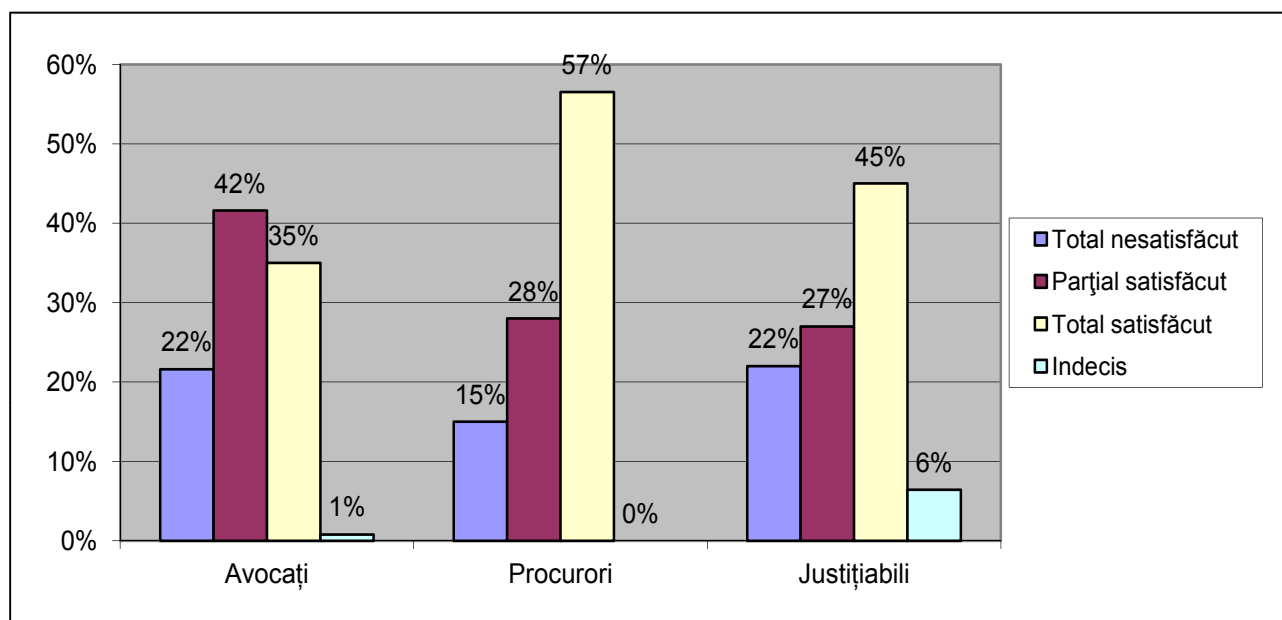
Notă: Datele empirice indică asupra faptului că majoritatea celor chestionați apreciază înalt amabilitatea și atitudinea specialiștilor din cancelarie, astfel că total satisfăcuți s-au arătat 85% din procurori, 66% din avocați și 59% din justițiabili. Date comparabile cu datele trimestrelor anterioare.

3. Profesionalismul (pregătirea juridică) a grefierilor:

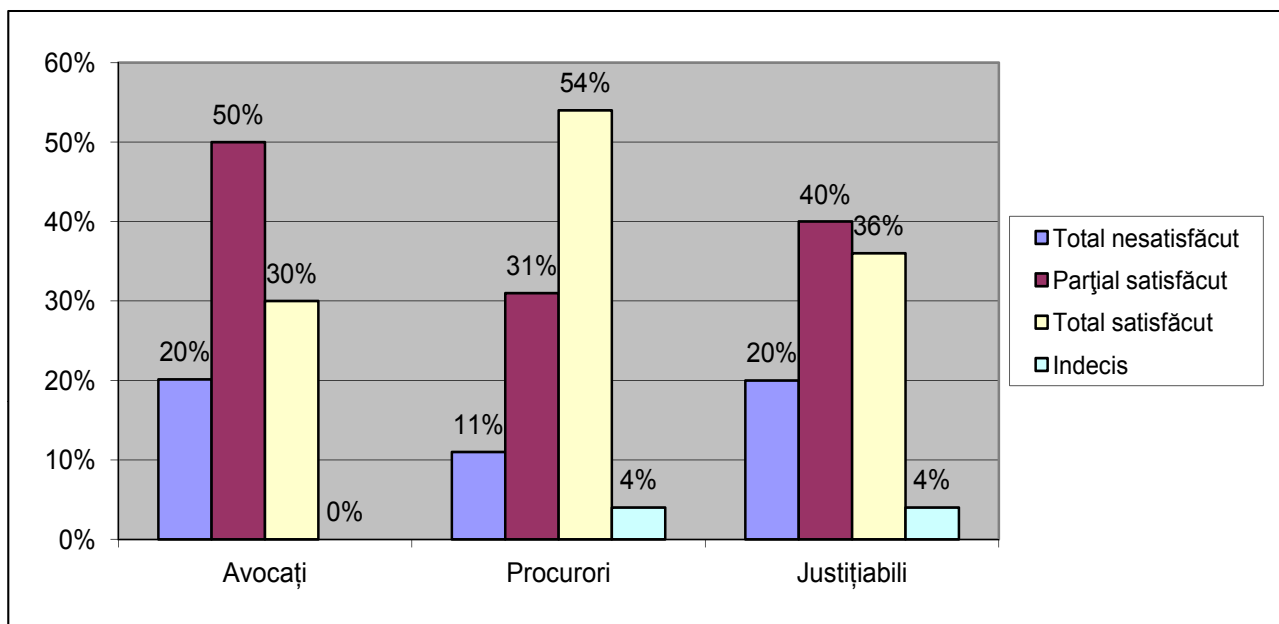
Notă: Majoritatea intervievaților apreciază înalt pregătirea juridică a grefierilor, numărul celor total satisfăcuți fiind la o cotă similară cu cea din diagrama precedentă. Astfel, total satisfăcuți sunt circa 76% din procurori, 67% din justițiabili și 62% din avocați.

4. Facilitățile clădirii instanței (posibilitatea unei persoane cu dizabilități de a avea acces în clădire, scaune pe hol, sală pentru a lua cunoștință de dosare, sală pentru avocați/procurori, toaletă):

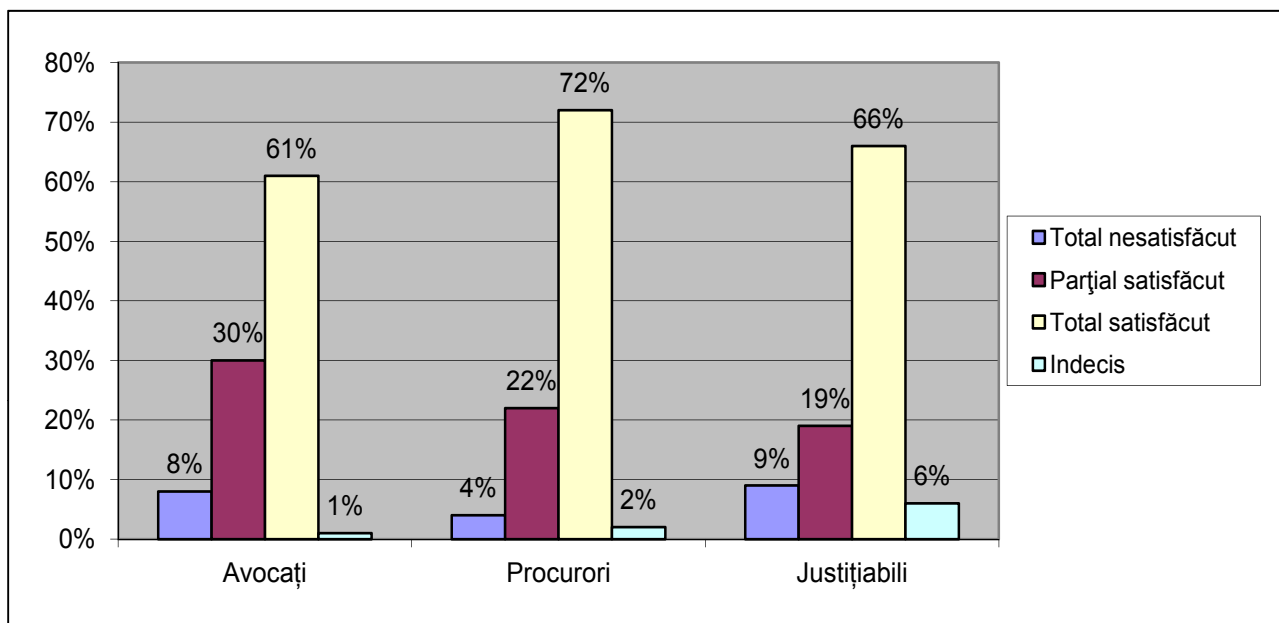
Notă: Referitor la această problemă putem remarca faptul că procurorii au reprezentat grupul celor mai mulți total satisfăcuți, astfel că circa 57% din aceștia s-au arătat total satisfăcuți de facilitățile instanței, comparativ cu 35% total satisfăcuți din rândul avocaților și 45% din rândul justițiabililor. Pe de altă parte, circa 22% din avocați și justițiabili au declarat că sunt total nesatisfăcuți de facilitățile ce sunt oferite de instanțele de judecată. Totodată, total nesatisfăcuți s-au declarat 15% din procurori.

5. Indicatori spre și în incinta clădirii instanței:

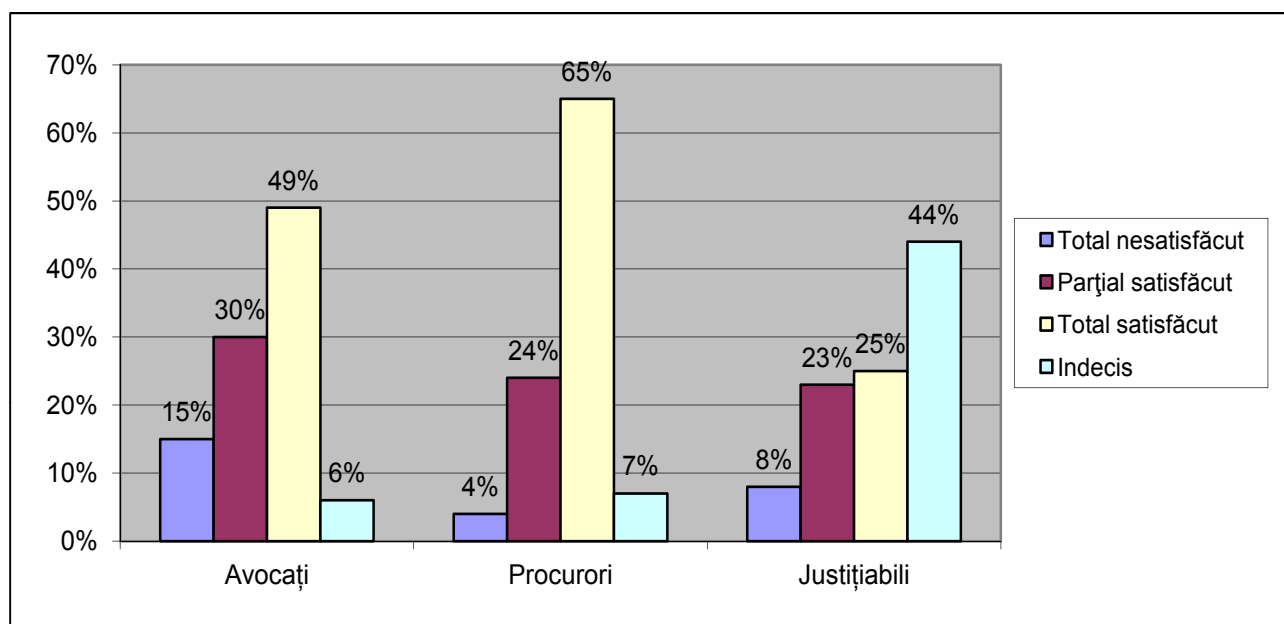
Notă: Referitor la indicatorii spre clădirea instanței de judecată și în interiorul acesteia, total satisfăcuți sunt circa 54% din procurori și, respectiv, 30% avocați și 36% din justițiabili. Pe de altă parte, total nesatisfăcuți sunt câte 20% din avocați și justițiabili, totodată total nesatisfăcuți sunt și 11% din procurori.

6. Mobilier și echipament din sala de judecată:

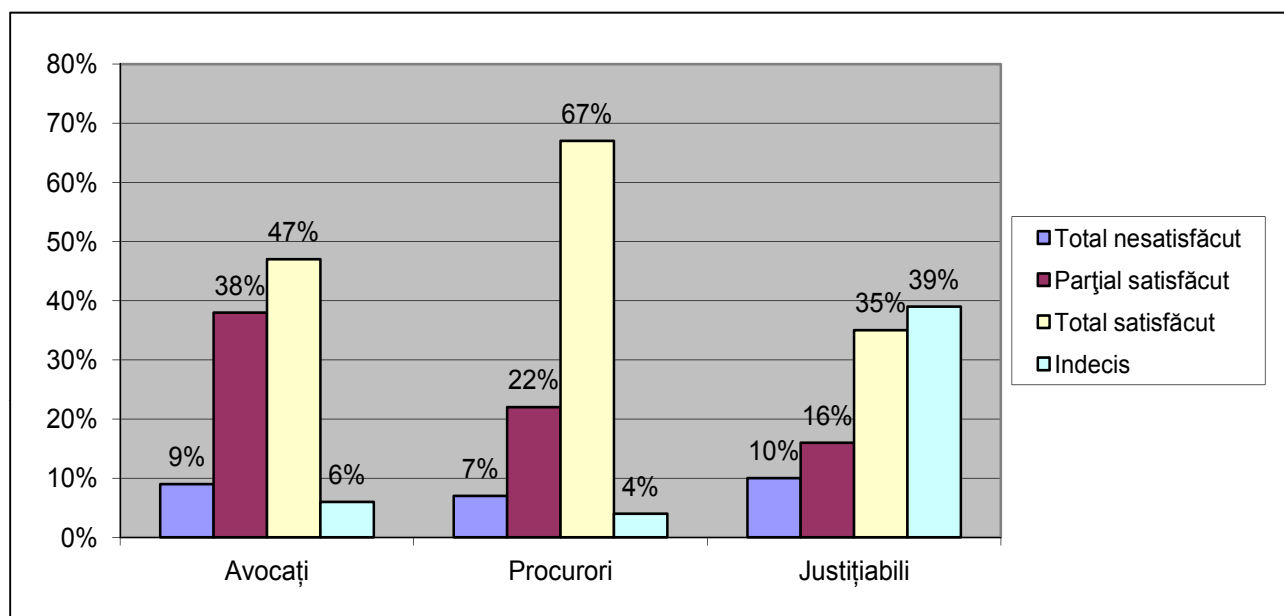
Notă: În baza datelor obținute, putem remarca faptul că total satisfăcute de mobilierul și echipamentul din sălile de judecată sunt, la cote apropiate, toate categoriile de intervievați. Astfel, total satisfăcuți sunt circa 72% din procurori, 61% din avocați și 66% din justițiabili.

7. Calitatea paginii web a instanței judecătorești, inclusiv a motorului de căutare:

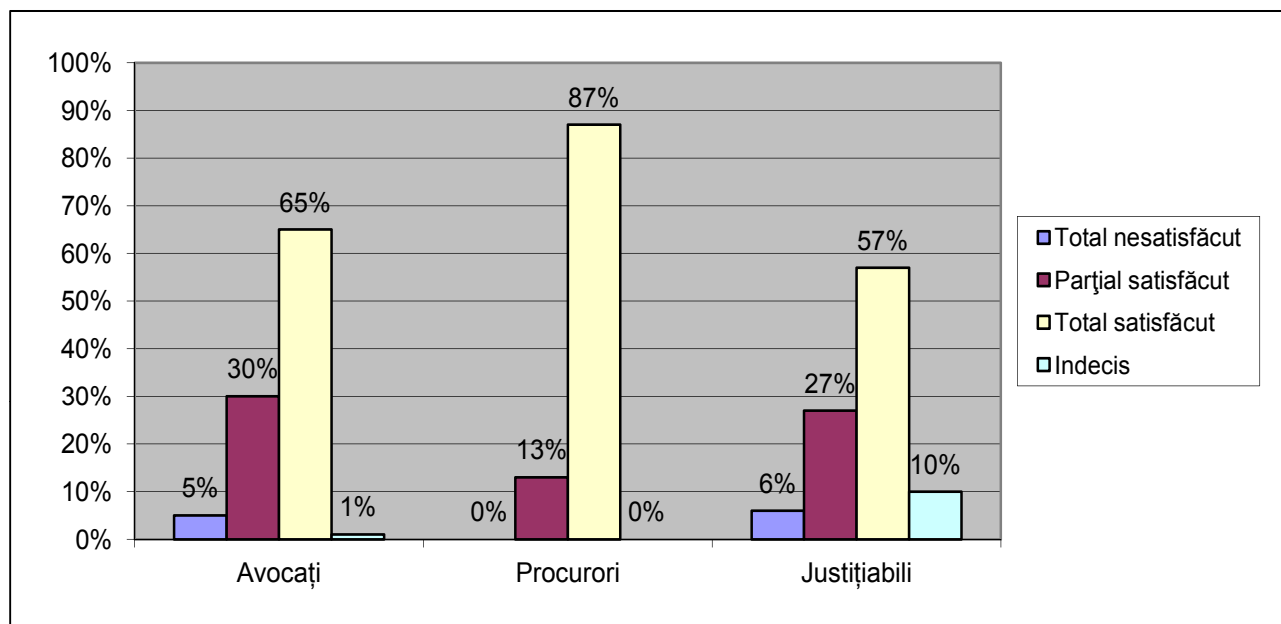
Notă: Cota celor total satisfăcuți este mai mare decât a celor total nesatisfăcuți, chiar dacă nu reprezintă majoritatea. Totodată, răspunsurile din categoria a 4-a (nu se aplică) ne permit să concluzionăm că circa 44% din justițiabili, 6% din avocați și 7% din procurori nu au vizitat pagina web a instanței de judecată.

8. Administrarea electronică a cauzelor și a procesului judiciar, inclusiv funcționarea sistemului electronic de gestionare a cauzelor:

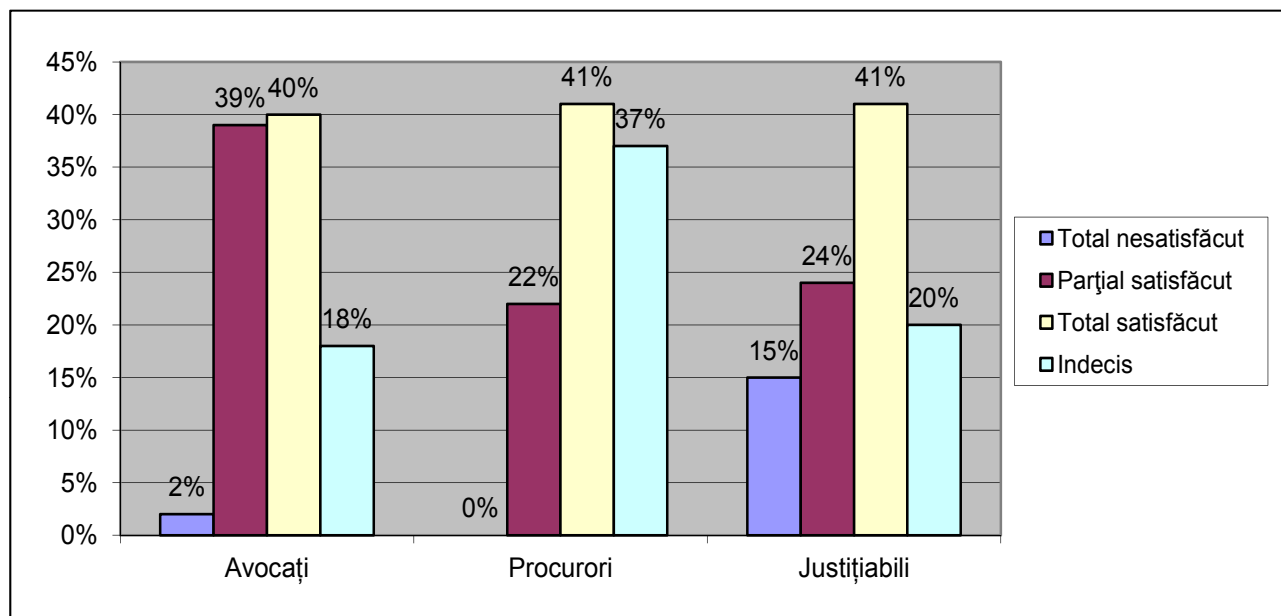
Notă: La fel ca și la diagrama precedentă, putem observa că modul de gestionare electronică a cauzelor este înalt apreciat de 67% din procurori, 47% din avocați și 35% din justițiabili. Pe de altă parte, cota de 39% din justițiabili denotă faptul că aceștia nu cunosc care este modul de repartizare a cauzelor.

9. Accesibilitate pentru a lua cunoștință de materialele dosarului:

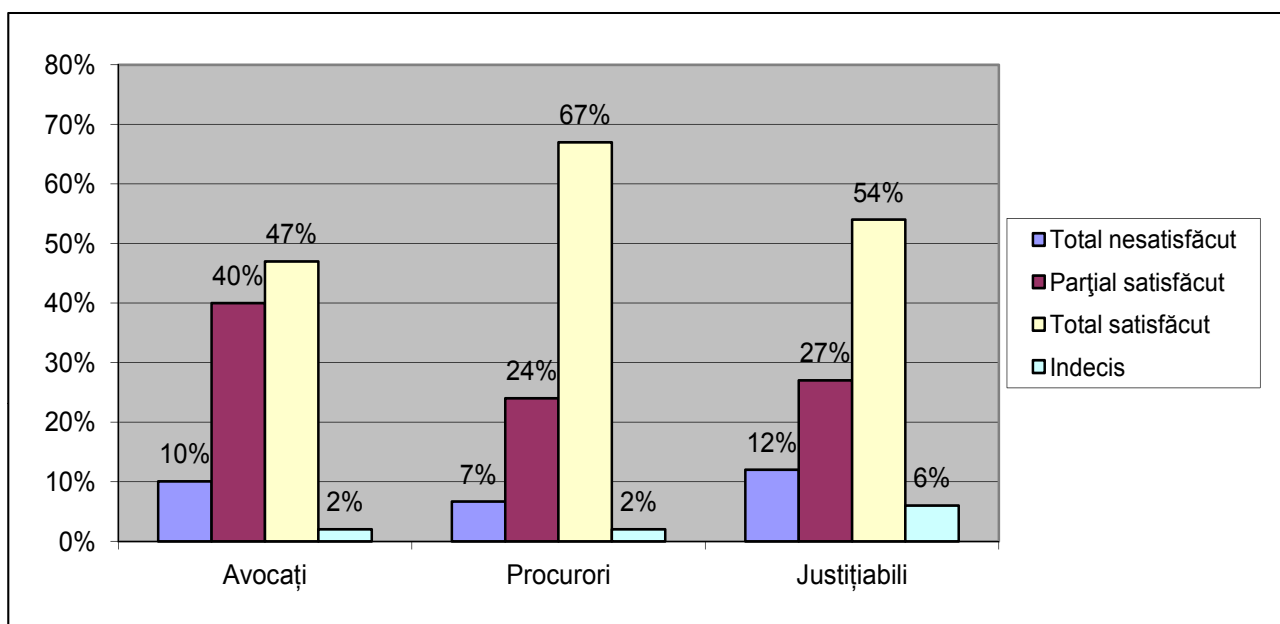
Notă: Posibilitatea de a lua cunoștință de dosar nu constituie o problemă, aceasta o demonstrează datele obținute și anume că circa 87% din procurori au declarat că sunt total satisfăcuți de modul în care sunt puse la dispoziție dosarele, aceeași părere o împărtășesc 65% din avocați și 57% din justițiabili.

10. Cheltuielile de judecată și alte costuri ale accesului la justiție (fără onorariile avocaților):

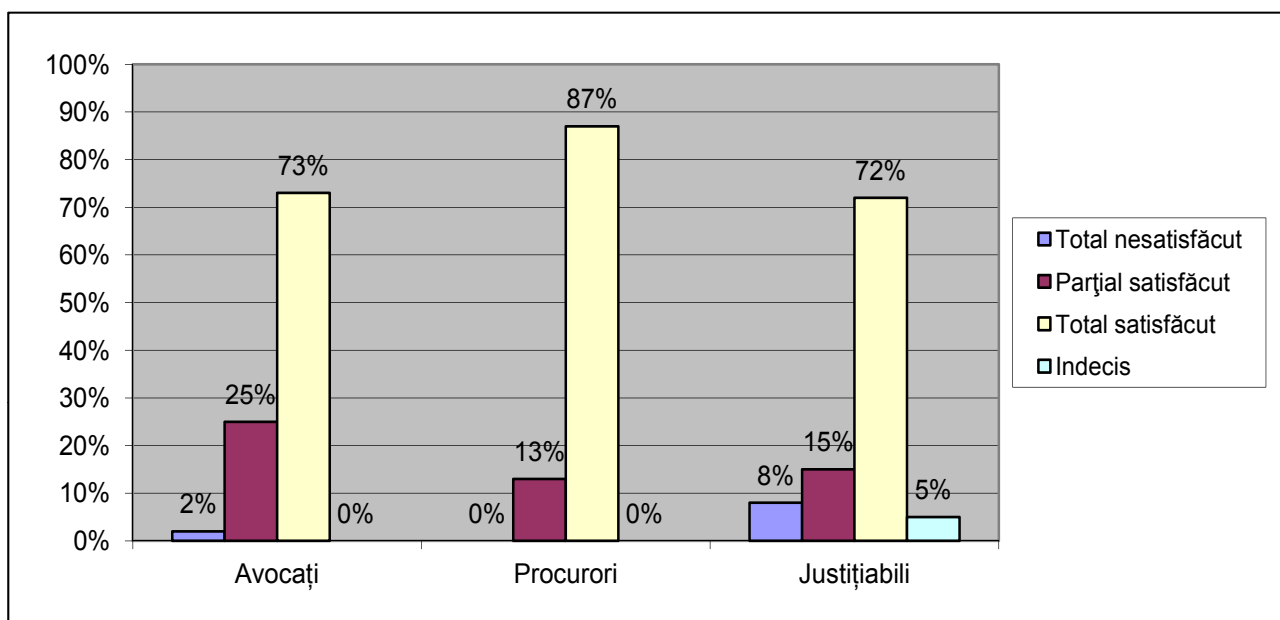
Notă: Costul cheltuielilor de judecată nu reprezintă o problemă pentru justițiabili. Astfel, doar 15% din justițiabili și 2% din avocați sunt total nesatisfăcuți de cheltuielile de judecată și costurile aferente examinării cauzelor.

11. Punctualitatea instanței în desfășurarea ședințelor după program:

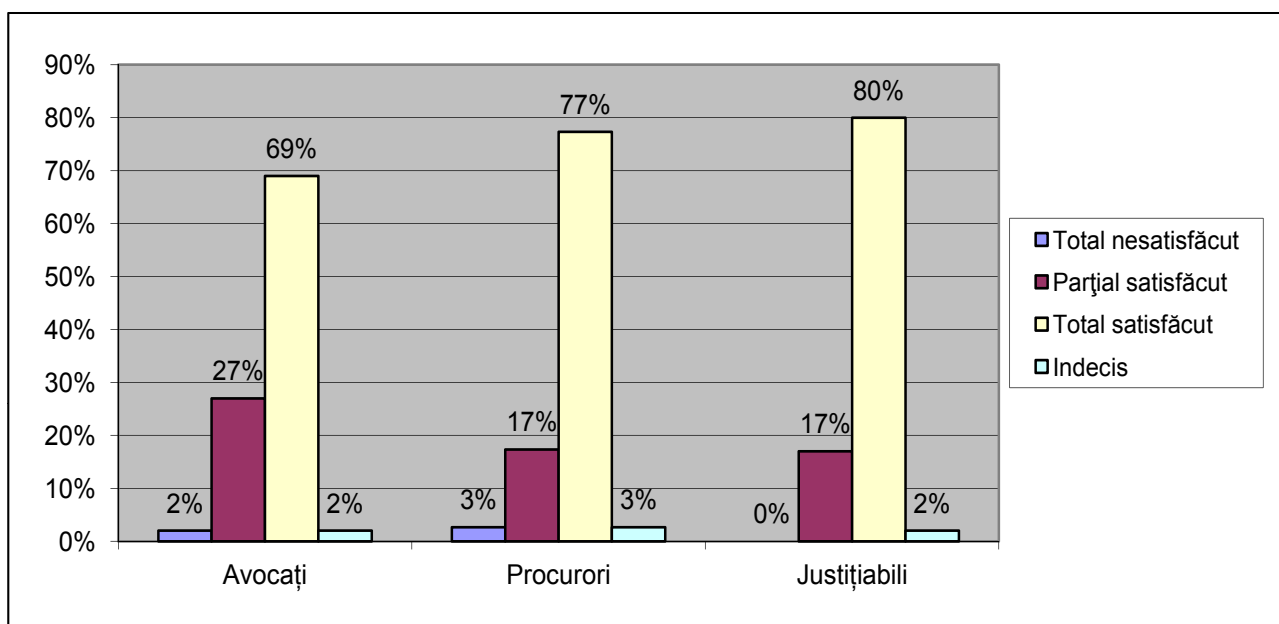
Notă: Majoritatea respondenților sunt total satisfăcuți de punctualitatea în desfășurarea ședințelor de judecată. Astfel, 67% din procurori, 47% din avocați și 54% din justițiabili s-au declarat total satisfăcuți de modul de desfășurare conform programului a ședințelor de judecată. Pe de altă parte, câte 10%, respectiv, 12% din avocați și justițiabili, precum și 7% din procurori s-au declarat total nesatisfăcuți de punctualitatea judecătorilor la examinarea pricinilor.

12. Timpul rezervat între prezentarea citației și desfășurarea ședinței de judecată (pentru a permite părților să se pregătească de proces):

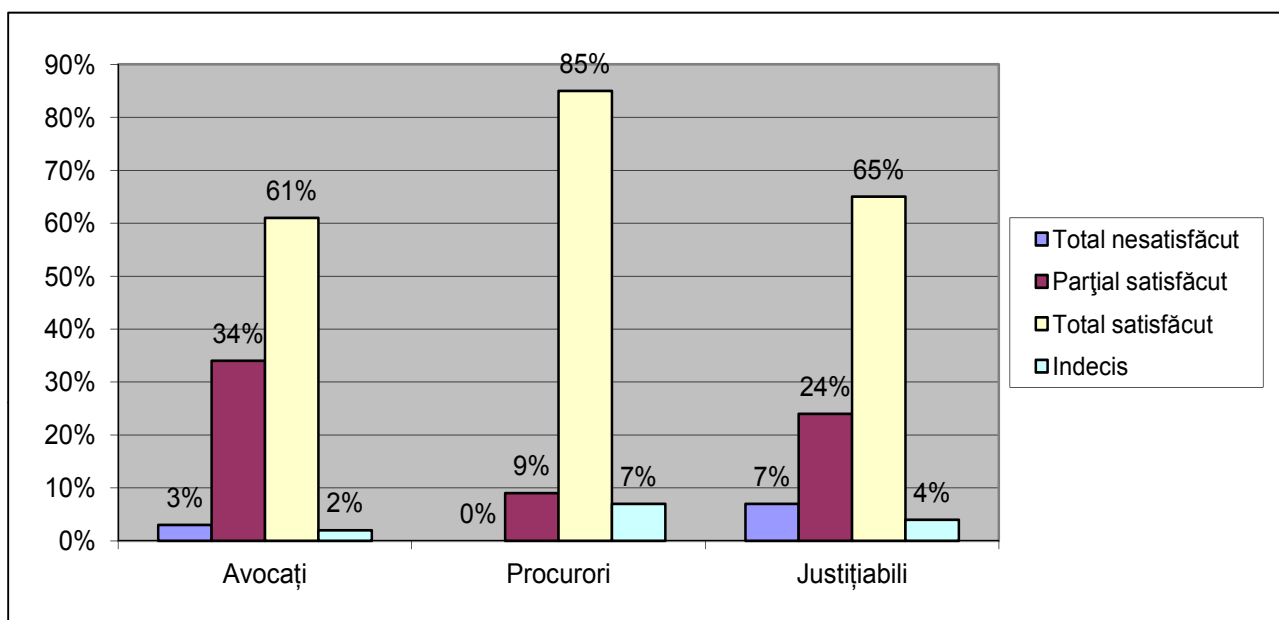
Notă: Putem considera că majoritatea absolută a procurorilor, și anume în proporție de 87% din cei chestionați, sunt total satisfăcuți de timpul acordat dintre momentul prezentării citației și ședința propriu-zisă, totodată, 73% din avocați și 72% din justițiabili s-au declarat de asemenea total satisfăcuți de timpul acordat de la prezentarea citației până la data ședinței.

13. Amabilitatea și atitudinea judecătorului (-rilor):

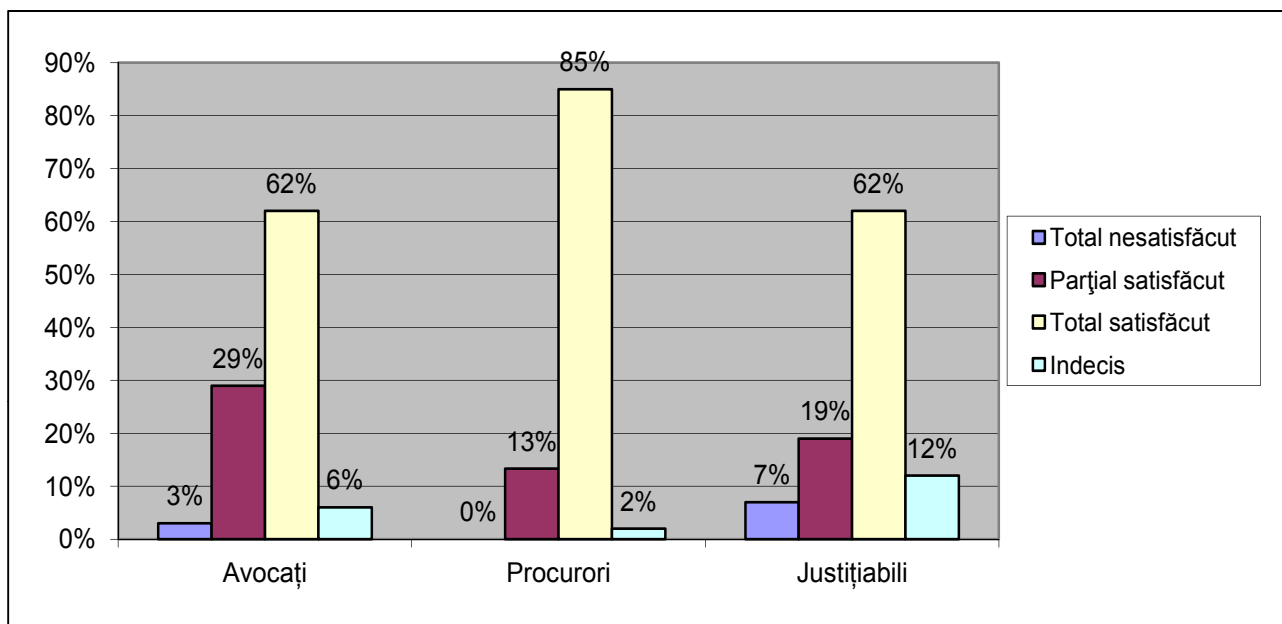
Notă: Putem considera că majoritatea absolută a intervievaților sunt total satisfăcuți de amabilitatea și atitudinea judecătorilor, astfel că 77% din procurori, 69% din avocați și 80% din justițiabili sunt de această părere. La polul opus, doar avocații și procurorii în proporții nesemnificative s-au arătat total nesatisfăcuți de amabilitatea și atitudinea judecătorilor.

14. Profesionalismul și competența judecătorului (-rilor), inclusiv claritatea limbajului și exprimării:

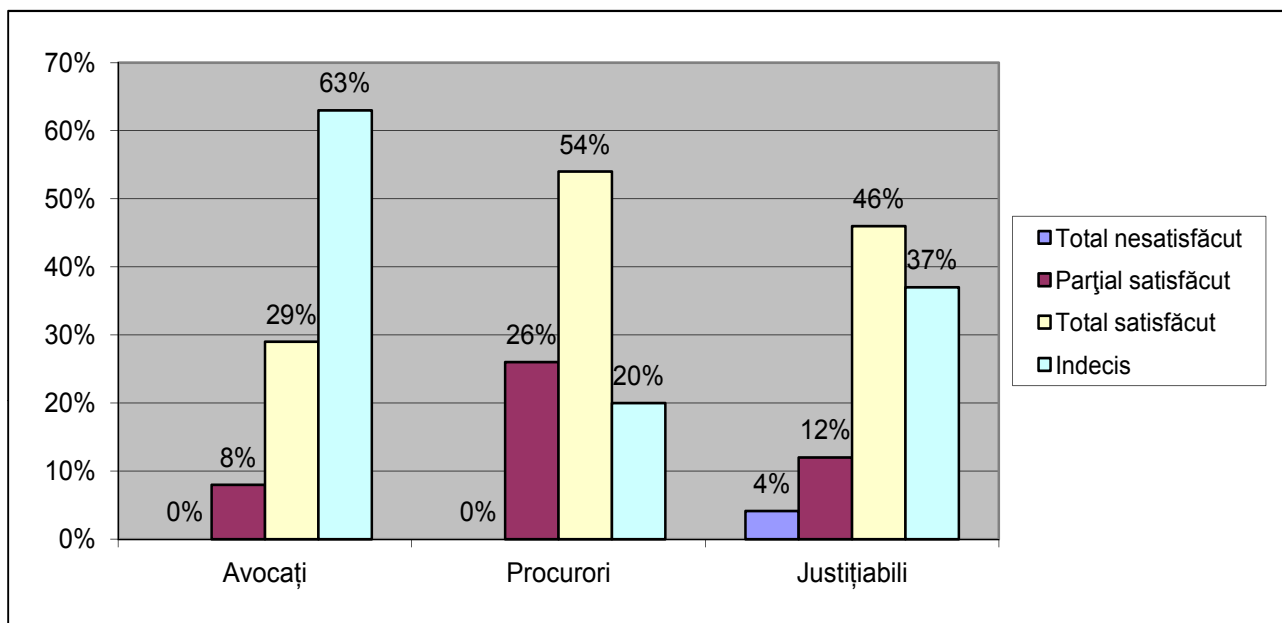
Notă: La fel ca și la întrebarea precedentă, putem considera că majoritatea intervievaților sunt total satisfăcuți de profesionalismul și competența judecătorilor, astfel că 85% din procurori, 61% din avocați și 65% din justițiabili sunt de această părere. La polul opus nici un procuror nu s-a arătat total nesatisfăcut de profesionalismul și competența judecătorilor și doar câte 3% din avocați și 7% din justițiabili s-au arătat total nesatisfăcuți de profesionalismul și competența judecătorilor.

15. Imparțialitatea judecătorului (-rilor):

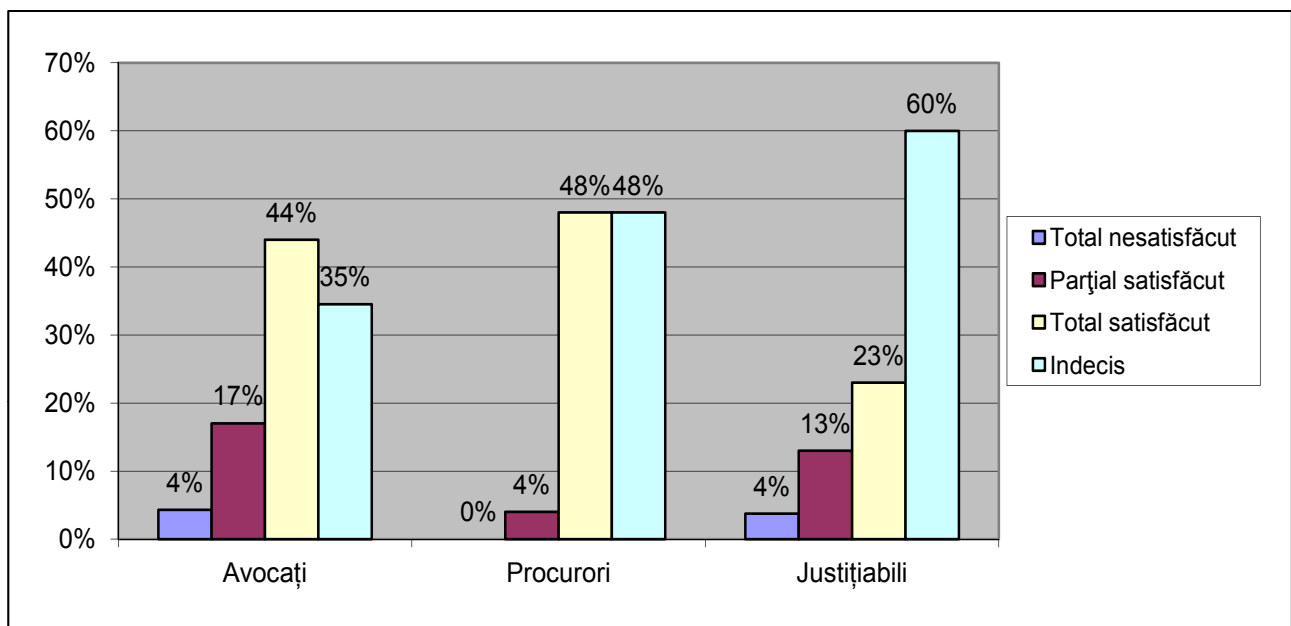
Notă: Circa 85% din procurori și câte 62% din avocați și din justițiabili sunt total satisfăcuți de respectarea principiului imparțialității judecătorilor. Total nesatisfăcuți s-au declarat avocații, în proporție de 3%, și justițiabilii, în proporție de 7%.

16. Profesionalismul și competența avocatului (-ților):

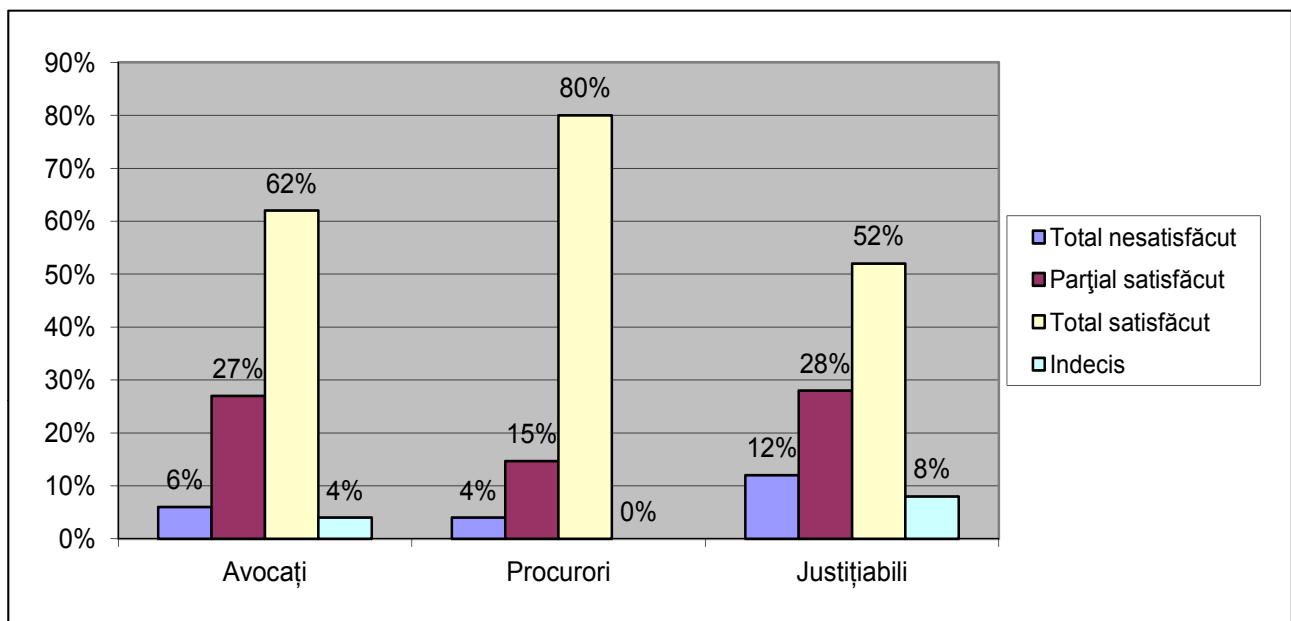
Notă: Profesionalismul avocaților a fost apreciat de către procurori cu calificativul total satisfăcut în proporție de 54%, iar justițiabilii, în proporție de 46%, total nesatisfăcuți s-au dovedit a fi doar justițiabilii, în proporție de 4%. Din avocații care au participat la chestionare, în jur de 63% s-au abținut de a răspunde, iar alții 29% au menționat că sunt total satisfăcuți de profesionalismul colegilor.

17. Profesionalismul și competența procurorului (-rilor), dacă e cazul:

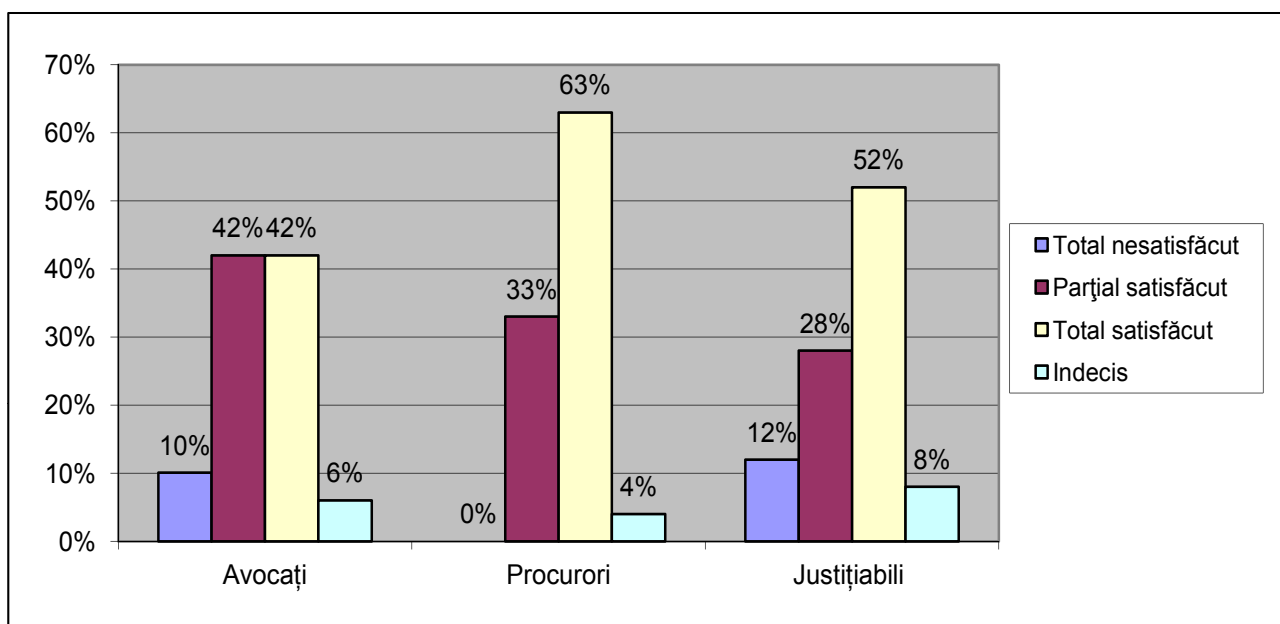
Notă: Profesionalismul procurorilor a fost apreciat de către avocați cu calificativul total satisfăcut în proporție de 44%, iar justițiabilii, în proporție de 23%, în timp ce total nesatisfăcuți s-au declarat câte 4% din respondenți. Din procurorii care au participat la chestionare, în jur de 48% s-au abținut de a răspunde, iar alții 48% au menționat că sunt total satisfăcuți de profesionalismul colegilor.

18. Timp și posibilități suficiente pentru fiecare parte în proces pentru prezentarea argumentelor sale și combaterea probelor aduse de partea adversă:

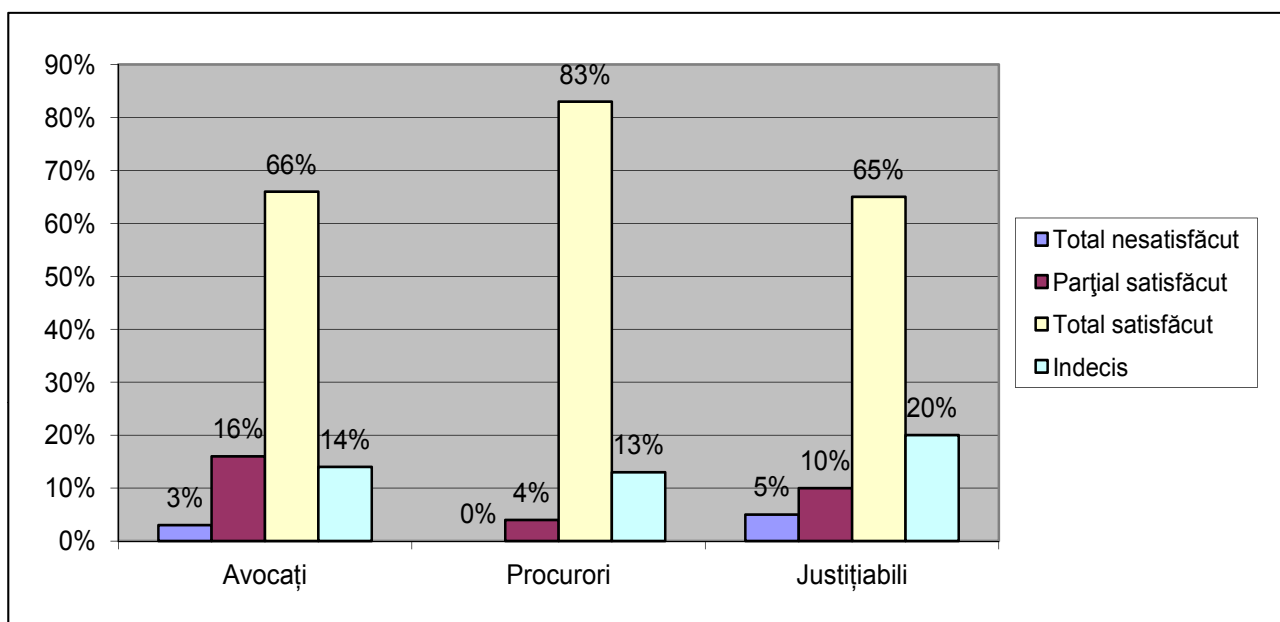
Notă: Majoritatea chestionaților au menționat că sunt total satisfăcuți de timpul și posibilitățile pentru prezentarea argumentelor lor și combaterea probelor aduse de partea adversă, astfel s-au pronunțat 80% din procurori, 62% din avocați și 52% din justițiabili ca fiind total satisfăcuți de aceasta.

19. Durata rezonabilă a procesului:

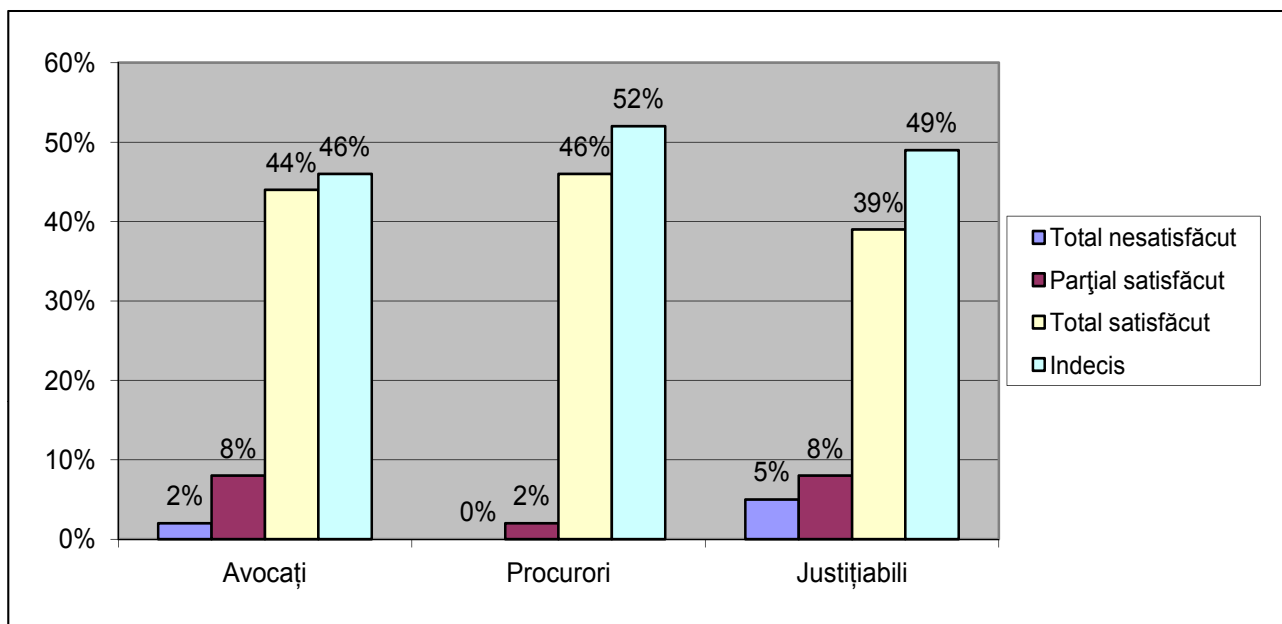
Notă: Pentru circa 63% din procurori, 42% din avocați și 52% din justițiabili, durata procesului a fost una rezonabilă, ei comunicând că sunt total satisfăcuți de durata procesului și doar câte 10% avocați și, respectiv, 12% justițiabili au menționat că sunt total nesatisfăcuți de durata procesului.

20. Caracterul public al procesului pentru terțe părți și mass-media:

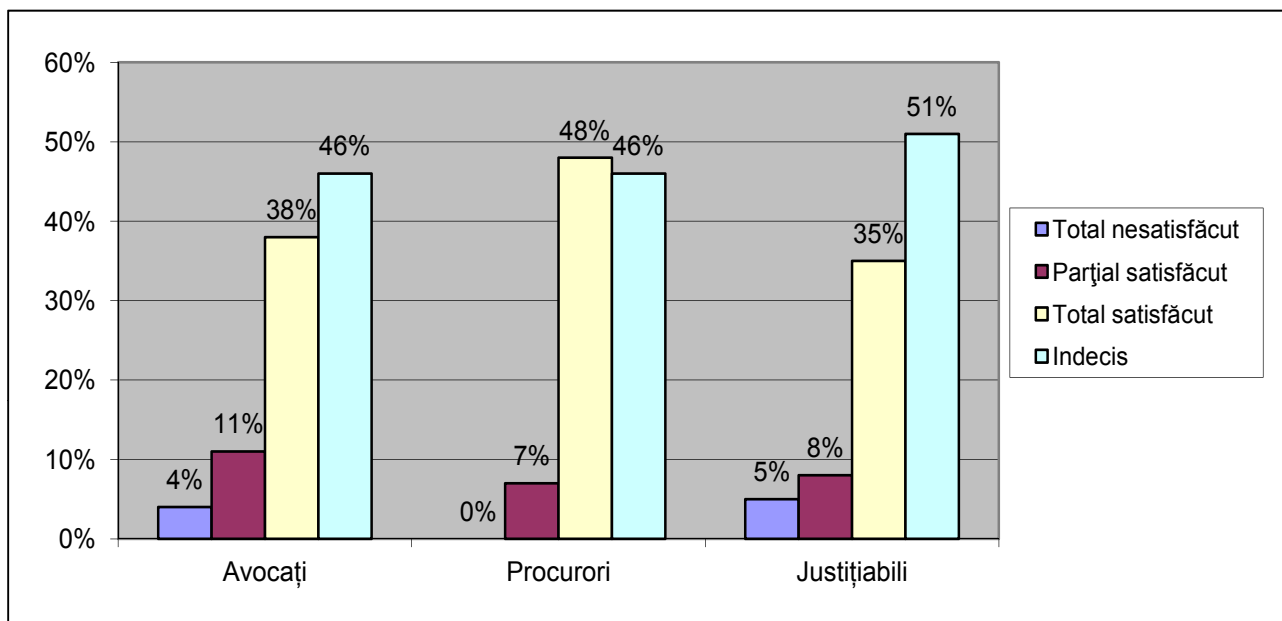
Notă: Publicitatea procesului și accesul mass-media la ședințele de judecată au fost apreciate de către chestionați ca fiind foarte bune. Așadar, circa 83% din procurori, 66% din avocați și 65% din justițiabili au declarat că sunt total satisfăcuți de faptul cât de publice sunt ședințele. În proporție de 5% din justițiabili și 3% din avocați s-au arătat total nesatisfăcuți de acest aspect.

21. Claritatea hotărârii instanței:

Notă: În mare parte, mulți respondenți nu au putut să se pronunțe asupra clarității hotărârilor adoptate deoarece situația respectivă nu a fost aplicabilă. Cu toate acestea, circa 46% din procurori, 39% din justițiabili și 44% din avocați au declarat că sunt total satisfăcuți de claritatea hotărârii instanței.

22. Promptitudinea sau întârzierea prezentării dispozitivului hotărârii sau deciziei în formă scrisă:

Notă: Aceeași situație ca și în diagrama precedentă se regăsește și la întrebarea cât de satisfăcuți sunt chestionații privind promptitudinea eliberării hotărârii. Astfel că 48% din procurori, 38% din avocați și 35% din justițiabili s-au declarat total satisfăcuți de promptitudinea prezentării dispozitivului hotărârii.

B. DIAGrame PRIVIND MĂSURAREA CALITĂȚII ACTULUI JUSTIȚIEI PRIN OBSERVAREA DIRECTĂ A ȘEDINTELOR DE JUDECATĂ

Pentru efectuarea acestor diagrame autorii au analizat 300 de chestionare completate de monitorii din teritoriu în perioada 1 aprilie – 30 iunie 2014. Metodologia efectuării diagramei constă în indicarea valorii numerice directe care corespunde fiecărei opțiuni de răspuns din chestionar (da, nu, nedeterminat, nu se aplică). Valorile „nedeterminat” se aplică situațiilor în care nu a fost posibilă aprecierea obiectivă a răspunsului, iar valoarea nu se aplică în cazurile în care la ședința respectivă nu a avut loc acțiunea pentru care se solicită răspunsul.

Drept bază pentru elaborarea acestui chestionar a servit metodologia de monitorizare întocmită în cadrul proiectului și alte instrumente, cum ar fi: [Metodologia Model de măsurare a satisfacției utilizatorilor a Comisiei Europene pentru Eficiența Justiției \(CEPEJ\)](#), [Buletinul Juridic al OSCE al Drepturilor Internaționale la Proces Echitabil și Manualul Consiliului Europei cu privire la Articolul 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului](#). În procesul de monitorizare au fost implicați 36 de observatori care au monitorizat ședințele din toate instanțele de judecată, inclusiv cele specializate, Curțile de Apel și Curtea Supremă de Justiție. Astfel, potrivit datelor analizate au fost monitorizate ședințe în instanțele de diferit nivel, după cum urmează: 252 – în instanțele de fond, 12 – în instanțele specializate, 30 – la Curțile de Apel și șase – la Curtea Supremă de Justiție. Din totalul celor 300, 147 au fost procese civile, iar altele 153, procese penale.

Toți observatorii au fost implicați în procese de monitorizare civică a proceselor democratice și au beneficiat de instruirii detaliate cu privire la principiile expuse mai sus, fiind consultați pe durata monitorizării.

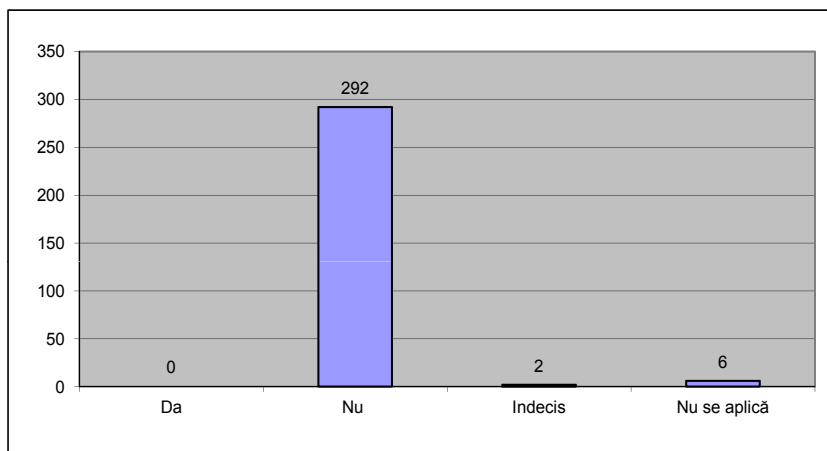
Aceste rezultate reies din evaluarea personală realizată de observator pe parcursul examinării procesului judiciar. În mod special, a fost atrasă atenția asupra următoarelor blocuri de probleme:

1. Accesul la justiție și egalitatea;
2. Instanță judecătorească competentă, independentă și imparțială;
3. Caracterul public al ședinței de judecată;
4. Aspecte specifice legate de corectitudinea proceselor penale, inclusiv prezumția nevinovăției;
5. Principiul contradictorialității, egalitatea armelor și drepturile apărării;
6. Hotărârea pronunțată public, în timp util și motivat, și calitatea rezultatului procesului.

Spre deosebire de prima parte a monitorizării prin intermediul sondajului, această parte implică o evaluare personală a realităților procesuale observate, realizată de monitor. Ședințele au fost selectate aleatoriu: unele au durat câteva minute, iar altele au durat ore întregi. Prin urmare, observatorii nu au completat chestionarele la etapele la care nu au asistat. Jumătate din ședințele monitorizate în judecătoriile de sector au fost cele contencioase și civile, iar cealaltă jumătate au constituit-o ședințele în cazurile penale și contravenționale. La Curtea Supremă de Justiție au fost monitorizate doar procesele penale. Astfel, au fost monitorizate 147 de ședințe în dosare cu caracter civil și 153 – în dosare cu caracter penal/contravențional.

1. ACCESUL LA JUSTIȚIE ȘI EGALITATEA

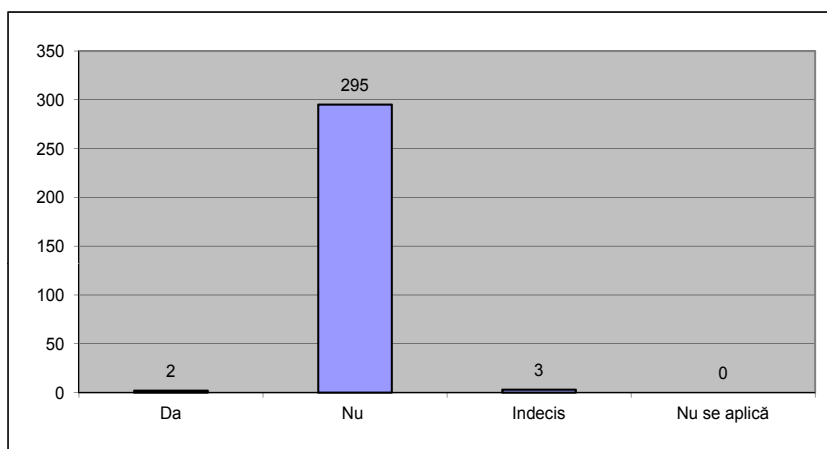
1. Credeți că au fost impuse restricții pentru depunerea cererilor de chemare în judecată, demersurilor, plângerilor în instanța de judecată?

Notă: Din totalul de 300 de cazuri monitorizate, din discuțiile cu părțile din dosar, în 292, monitorii au apreciat că nu au fost impuse restricții pentru depunerea cererilor de chemare în judecată, a plângerilor în instanța de judecată. În doar două cazuri justițiabilii s-au arătat indeciși. În șase cazuri monitorii au menționat că nu se aplică cauzei.

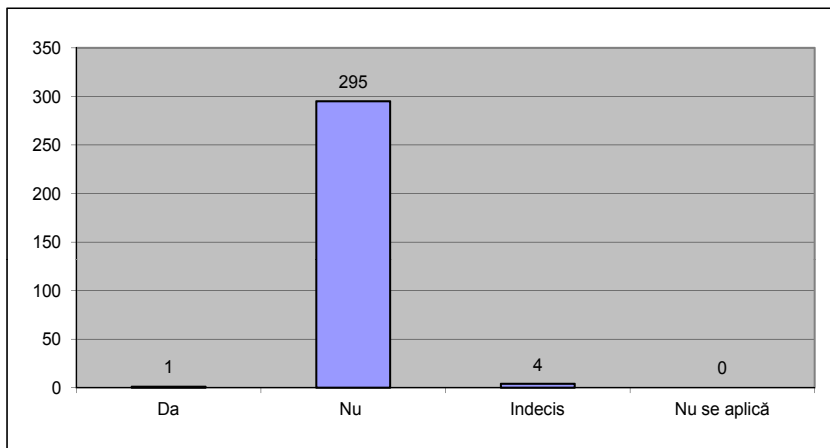
2. INSTANȚĂ JUDECĂTOREASCĂ COMPETENTĂ, INDEPENDENTĂ ȘI IMPARȚIALĂ

2. Există suspiciuni cu privire la independența instanței de judecată, în special cu privire la prezența oricărei influențe, a presiunilor sau amenințărilor?

Notă: În majoritatea ședințelor - 295, observatorii au declarat că nu au observat influențe, presiuni sau amenințări asupra judecătorilor.

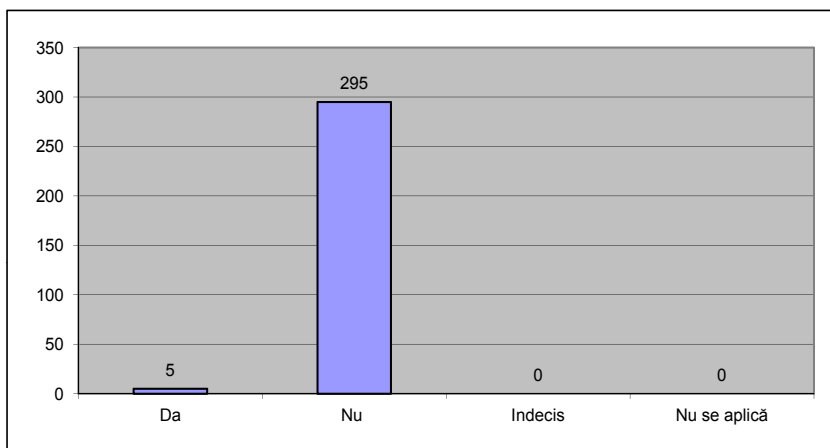
3. Credeți că instanța de judecată a fost părtinitoare? Credeți că au existat motive pentru care vreun judecător trebuia recuzat (a dat dovadă de parțialitate, prejudecată sau o atitudine pre-determinată față de cauza pe rol; judecătorul și-a expus opinia privind vinovăția unei persoane în timpul procesului, în interiorul sau în afara sălii de judecată; judecătorul a comunicat cu procurorul sau cu avocatul apărării înainte de audiere sau între ședințele de judecată; există sau nu un potențial conflict de interese care a trezit suspiciune rezonabilă că judecătorul ar putea să nu fie imparțial)?

Notă: În majoritatea ședințelor - 295 de ședințe, monitorii au declarat că nu au văzut nici un motiv de recuzare. Într-un singur caz monitorul a considerat că judecătorul avea deja formată o opinie asupra cazului.

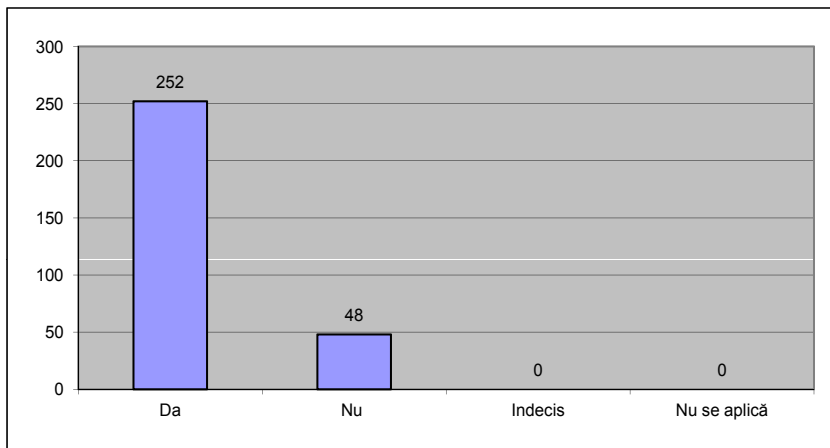
3. CARACTERUL PUBLIC AL ȘEDINȚEI DE JUDECATĂ

4. Instanța a solicitat părăsirea sălii de ședințe de către anumite categorii de persoane (presă, public, observatori etc.)?

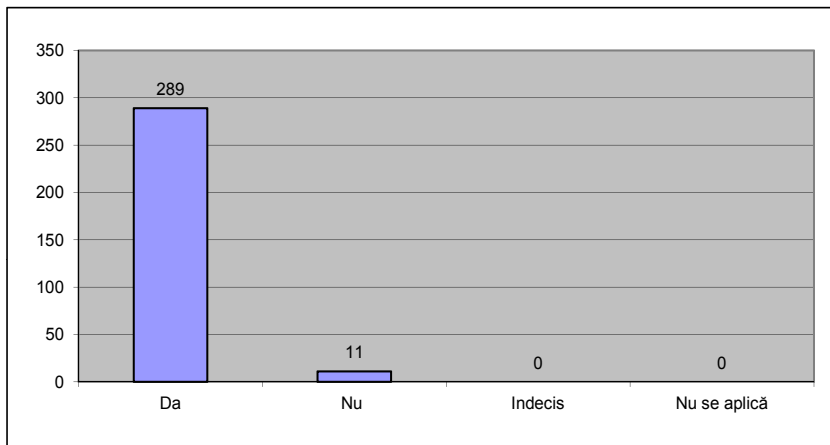
Notă: Pe parcursul trimestrului, în ședințele monitorizate judecătorii nu au solicitat anumitor categorii de persoane să elibereze sala de ședințe. Doar în cinci cazuri a fost solicitată ieșirea din sala de ședințe a martorilor care au fost invitați pentru darea explicațiilor.

5. Ședința a avut loc în sala de ședințe?

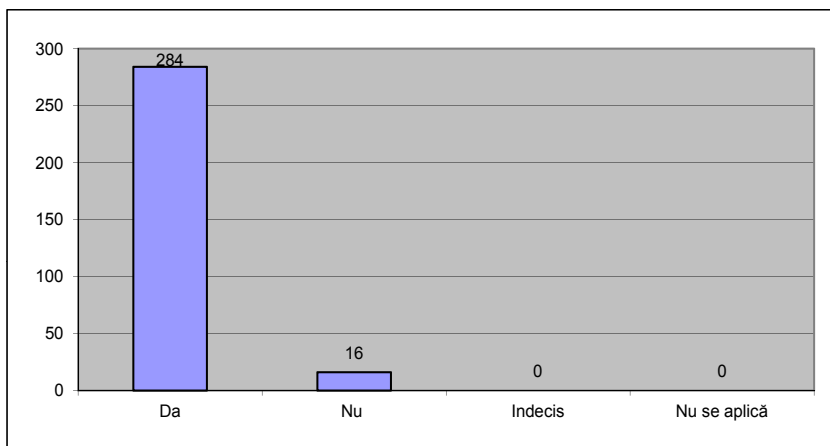
Notă: Din cele 300 de ședințe monitorizate, 252 de ședințe au avut loc în sălile ședințelor de judecată, iar alte 48 de ședințe de judecată au avut loc în birourile judecătorilor. Remarcăm că, în comparație cu trimestrul I al anului 2014, numărul ședințelor ce au avut loc în sălile de ședințe au crescut cu 12, sau cu circa 6%. De asemenea, menționăm că în această privință avem o dinamică pozitivă.

6. Dimensiunea încăperii unde a avut loc ședința a fost suficientă pentru toți participanții la proces?

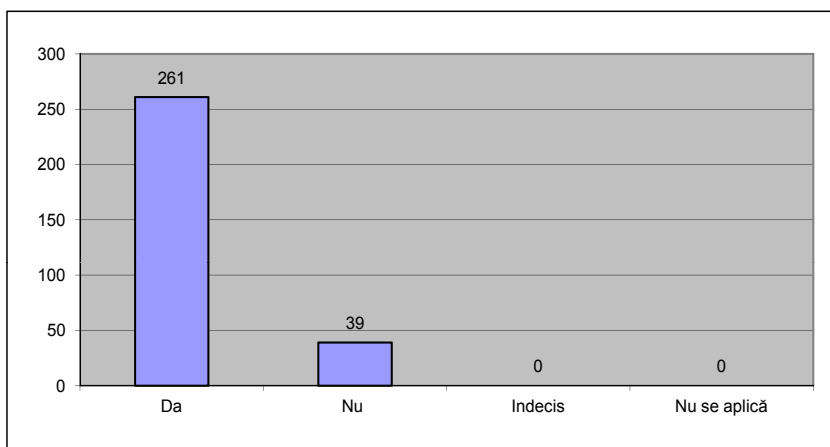
Notă: În 289 de ședințe din cele 300, sălile în care s-a desfășurat ședința de judecată au fost suficiente pentru toți participanții la proces. În 11 cazuri, s-a stabilit că încăperile în care s-a desfășurat ședința nu au oferit confortul și condițiile necesare desfășurării ședinței. Aceleași date au fost reflectate și pentru trimestrele precedente.

7. Încăperea unde a avut loc ședința era dotată cu mobilierul necesar?

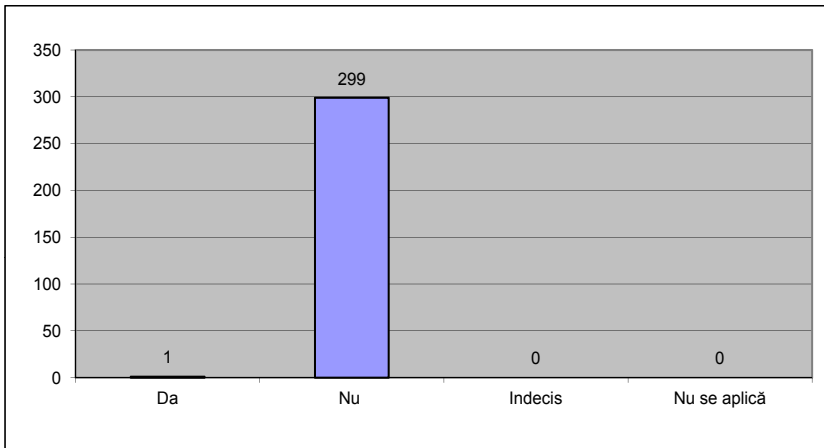
Notă: În 284 de ședințe din cele 300, sălile în care s-a desfășurat ședința erau dotate cu mobilier suficient, iar în 16 ședințe s-a observat o lipsă de mobilier necesar pentru ca părțile să își poată consulta actele și să facă notițe.

8. A avut loc înregistrarea audio a ședinței de către instanța de judecată?

Notă: În trimestrul II al anului 2014, din cele 300 de ședințe monitorizate, 261 au fost înregistrate audio, iar altele 39 nu au fost înregistrate. Observăm că aceleași date au fost reflectate și în trimestrul precedent.

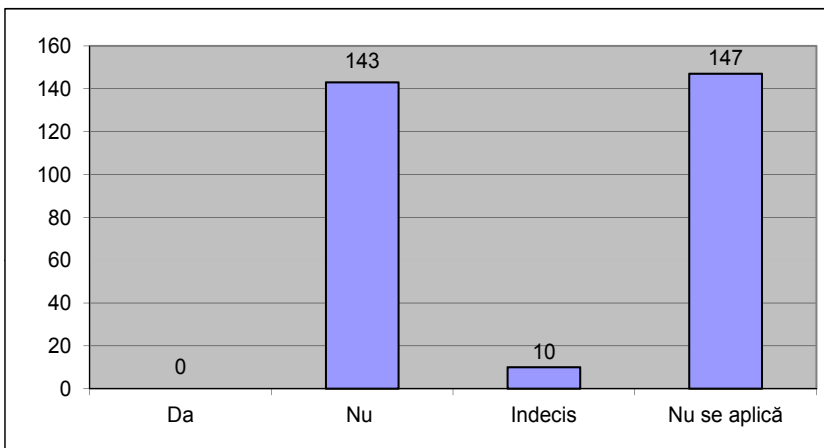
9. I-a fost refuzat vreunei persoane accesul în sala de judecată?

Notă: Din numărul total al ședințelor, în majoritatea covârșitoare s-a stabilit că nu s-a refuzat niciunei persoane accesul în sala de judecată în 299 de cazuri și doar într-un caz nu a fost permis accesul în sala de ședințe.

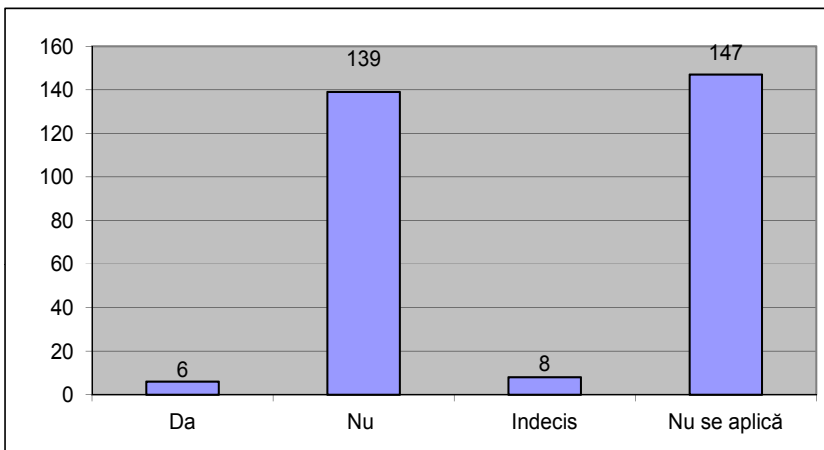
4. ASPECTE SPECIFICE LEGATE DE CORECTITUDINEA PROCESELOR PENALE, INCLUSIV PREZUMȚIA NEVINOVĂȚIE

10. Credeți că instanța a pre-stabilit vinovăția sau nevinovăția inculpatului (contravenientului)?

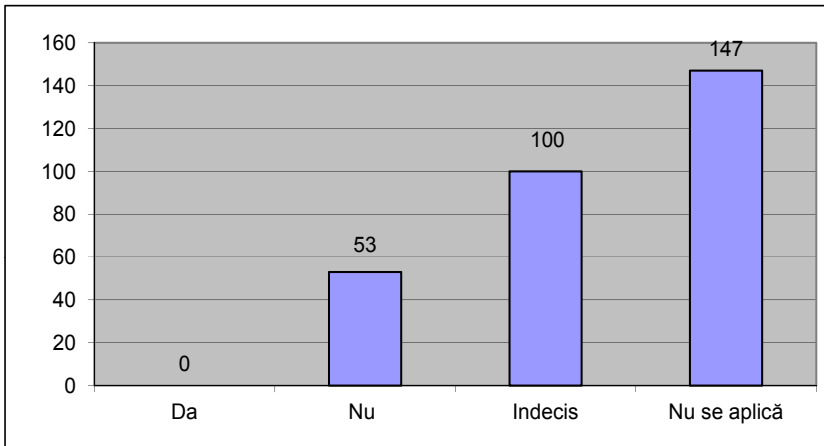
Notă: Din cele 153 de ședințe de judecată penale/contravenționale monitorizate, în nici un caz nu s-a stabilit cu certitudine că instanța a pre-stabilit vinovăția inculpatului/contravenientului.

11. Credeți că inculpatul (contravenientul) a fost tratat într-un mod care să indice faptul că el este vinovat (spre exemplu, a fost ținut în cătușe pe parcursul ședinței, este plasat în boxă cu gratii etc.)?

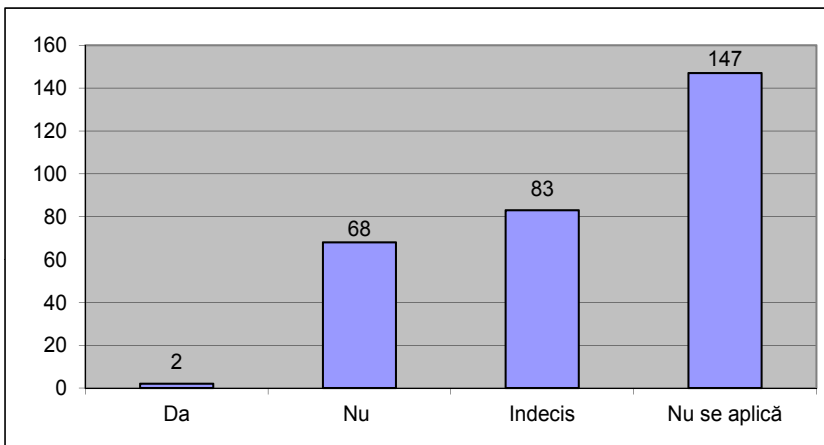
Notă: Din cele 153 de ședințe de judecată penale monitorizate, în doar șase ședințe s-a observat că inculpatul/contravenientul a fost tratat într-un mod care să indice faptul că el este vinovat, în celelalte 139 de ședințe nu au fost stabilite astfel de circumstanțe, iar referitor la altele rămase părerile au fost indecise.

12. Credeți că reflectarea subiectului în presă a subminat prezumția nevinovăției și a încurajat tratamentul parțial din partea judecătorilor față de inculpat (contravenient)?

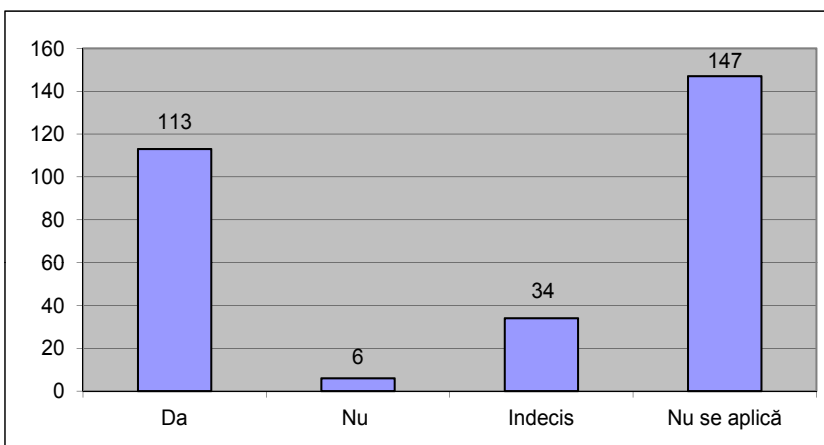
Notă: În 53 cazuri, s-a stabilit că reflectarea subiectului în presă nu a subminat prezumția nevinovăției / încurajat tratamentul parțial din partea judecătorilor față de inculpat, iar în 100 de cazuri aceștia au fost indeciși.

13. Credeți că vreo autoritate publică a făcut declarații referitor la vinovăția inculpatului (contravenientului) înainte de condamnarea acestuia?

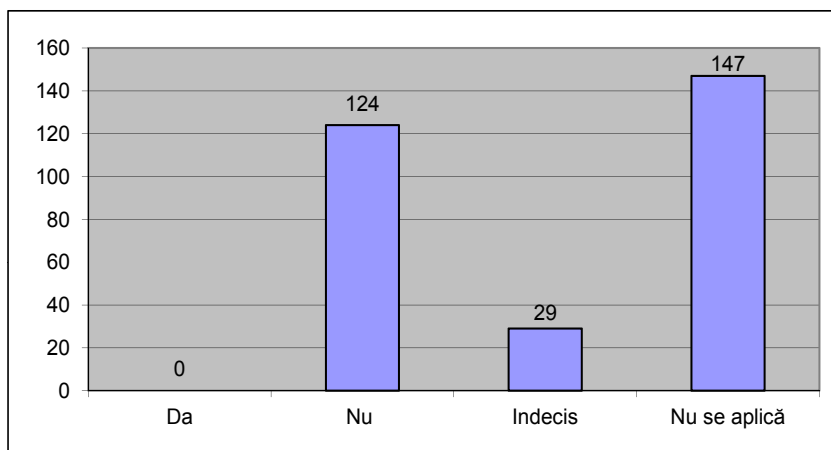
Notă: Doar în două cazuri din cele 153, monitorul a considerat că au existat declarații ale unor funcționari referitoare la vinovăția inculpatului sau contravenientului.

14. Credeți că inculpatul (contravenientul) a beneficiat de dreptul de a nu se autoincrimina? Judecătorul i-a explicat dreptul său de a nu depune mărturie împotriva propriei persoane?

Notă: Doar în șase ședințe monitorii au declarat că contravenienții nu au beneficiat de dreptul de a nu se autoincrimina, în restul ședințelor de judecată monitorii au considerat că fie li s-a respectat dreptul de a nu se auto-incrimina, fie că nu era clar din etapa în care se afla ședința că se garantează acest drept.

15. Inculpatul a fost determinat să depună mărturie în instanță?

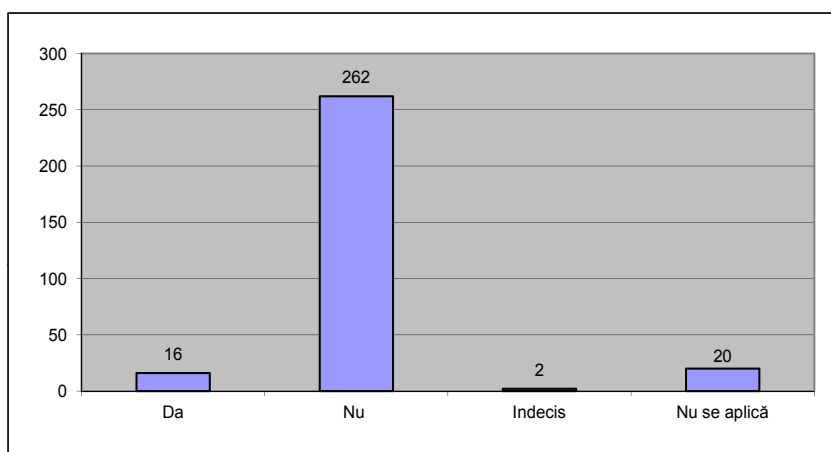

Notă: În nici un caz din cele monitorizate inculpații/contravenienții nu au fost determinați să dea declarații. În 124 de cazuri nu a fost posibil să se stabilească acest lucru, iar în alte 29 de cazuri monitorii au fost indeciși.

5. PRINCIPIUL CONTRADICTORIALITĂȚII, EGALITATEA ARMELOR ȘI DREPTURILE APĂRĂRII

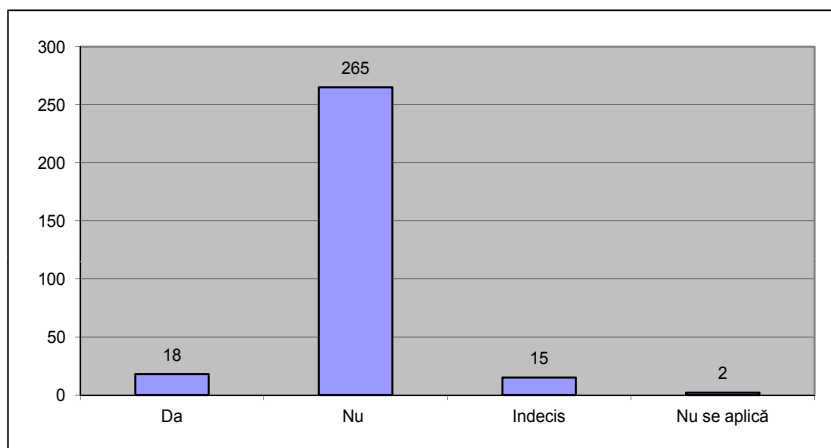
A. Pregătirea adecvată pentru proces

16. Părțile au invocat că au avut „timp insuficient” pentru a-și pregăti cazurile?

Notă: Din ședințele monitorizate, doar în 16 ședințe s-a invocat că părțile nu au avut timp suficient pentru a se pregăti de proces, în raport cu 262 de procese în care nu s-au invocat astfel de circumstanțe.

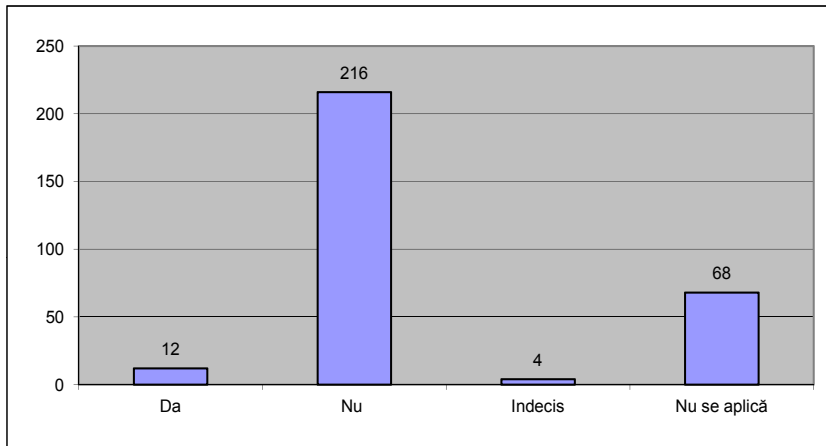
17. Au existat obiecții ale părților în proces că nu le-au fost comunicate toate informațiile relevante cu privire la caz sau că nu au reușit să se familiarizeze cu probele părții adverse?

Notă: Când privește faptul dacă au existat sau nu obiecții ale părților în proces că nu le-au fost comunicate toate informațiile relevante cu privire la caz sau că nu au reușit să se familiarizeze cu probele părții adverse, în 18 cazuri, s-a invocat aceasta, în timp ce în 265 de cazuri nu s-au stabilit astfel de circumstanțe.

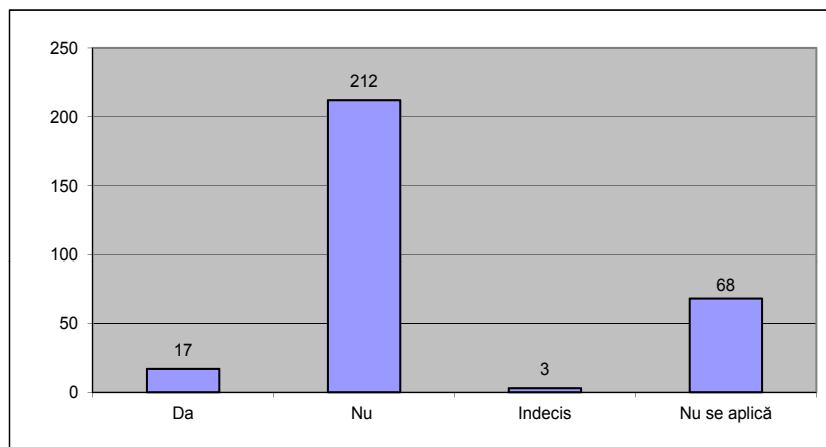
B. Audierea în timp util

18. Credeți că eventualele întârzieri procedurale sau amânările ședințelor au fost nerezonabile, ținând cont de circumstanțele cazului?

Notă: În ceea ce privește caracterul rezonabil al eventualelor întârzieri, în 12 ședințe, monitorii au declarat că aceste întârzieri au fost nerezonabile, iar în 216 ședințe aceste amânări au fost rezonabile.

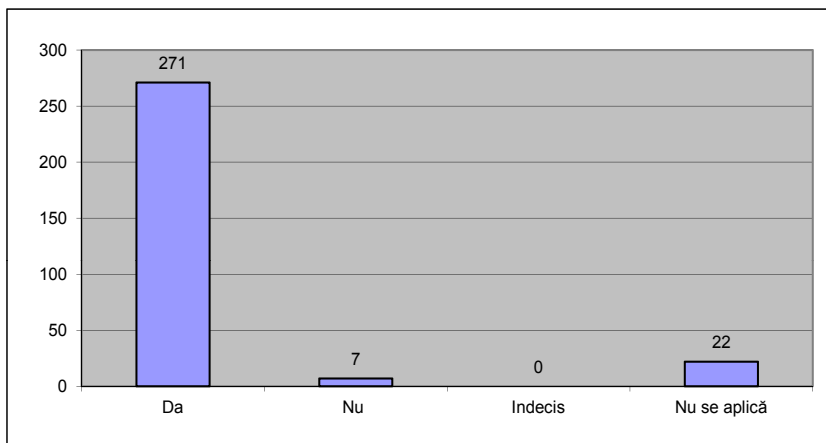
19. Credeți că amânările au avut efecte negative asupra situației de fapt a persoanei (de exemplu, în cazul în care aceasta a fost ținută în arest preventiv sau pe durata procesului) sau a situației de drept a acesteia (chestiuni legate de limitările statutare etc.)?

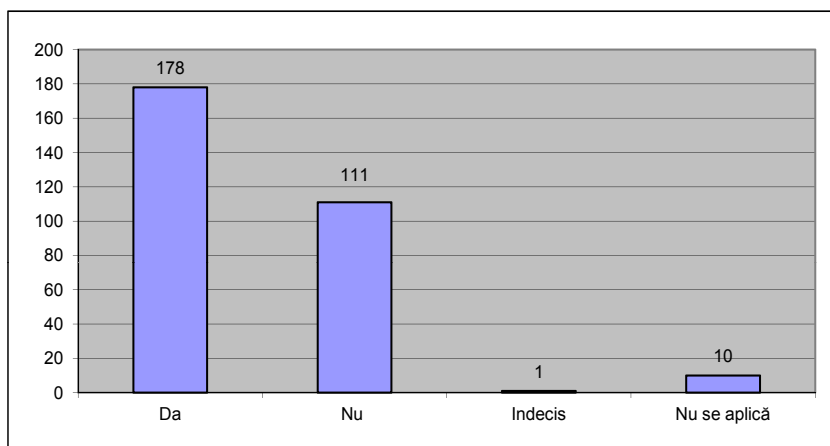
Notă: Cât privește presupunerea că eventualele întârzieri ar fi dăunat procesului, în 17 ședințe, monitorii au declarat că aceste întârzieri ar fi putut dăuna, iar în 212 cazuri aceste amânări nu au avut cum dăuna procesului.

C. Dreptul la prezență și participarea efectivă la ședința de judecată

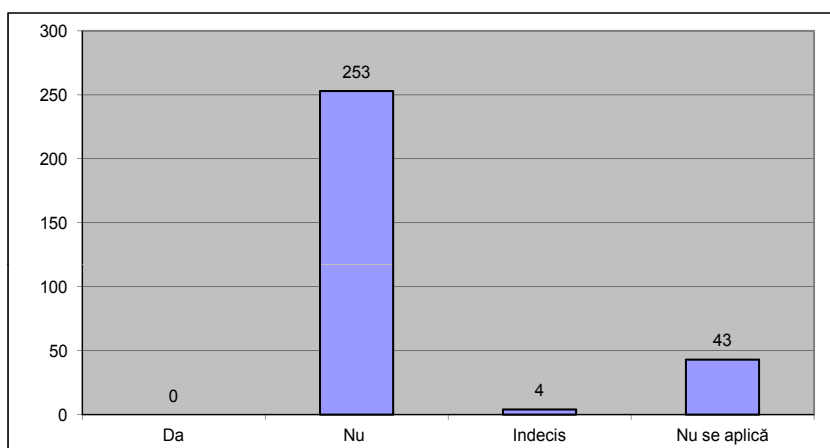
20. Pârâtului (inculpatului/contravenientului) i-a fost oferită posibilitatea reală de a participa la ședință pentru a-și prezenta cazul?

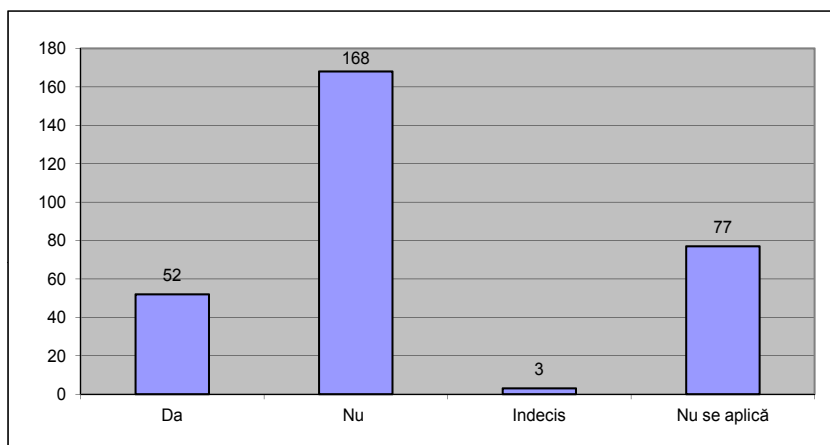
Notă: În majoritatea proceselor 271, pârâtului (inculpatului/contravenientului) i-a fost oferită posibilitatea reală de a participa la ședință pentru a-și prezenta cazul. Doar în șapte cazuri nu a fost posibilă această participare.

D. Dreptul la reprezentare juridică sau la autoreprezentare**21. Părțile în proces au fost reprezentate de cineva?**

Notă: În majoritatea ședințelor de judecată, părțile au fost reprezentate de avocați sau reprezentanți (178 de ședințe), iar în 111 procese părțile nu au fost asistate de reprezentanți sau avocați.

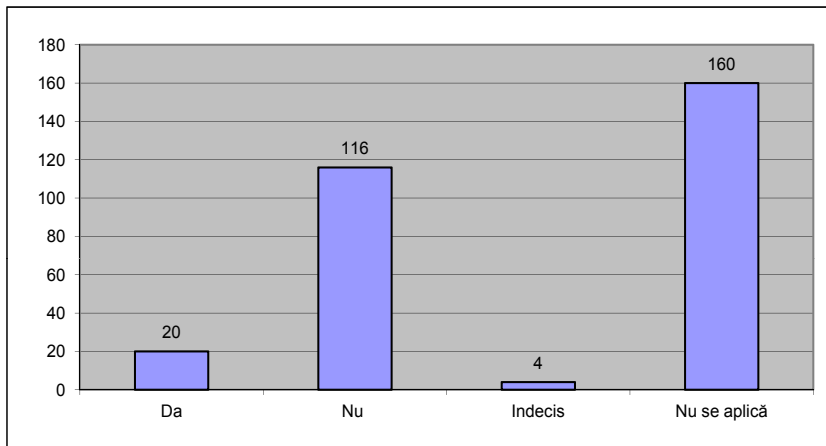
22. Părților le-a fost interzisă autoreprezentarea la proces?

Notă: Monitorii nu au stabilit cazuri în care să fi fost dispusă interzicerea autoreprezentării.

23. O parte sau părțile au solicitat să fie reprezentate de un avocat?

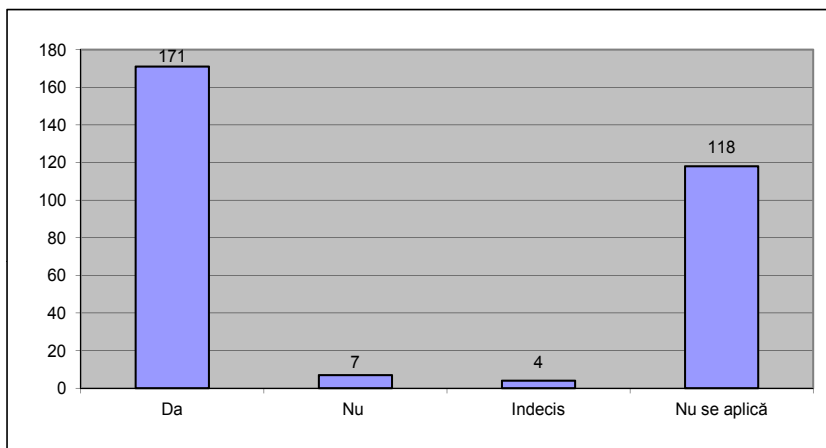
Notă: În 52 de procese din cele monitorizate, a fost solicitată acordarea unui avocat, iar în altele 168 nu au parvenit astfel de demersuri.

24. În cazul în care partea nu a dispus de mijloace suficiente pentru a plăti pentru reprezentare juridică, a solicitat asistența garantată de stat?

Notă: În doar 20 de procese, părțile au solicitat un avocat din cadrul oficiului CNAJGS.

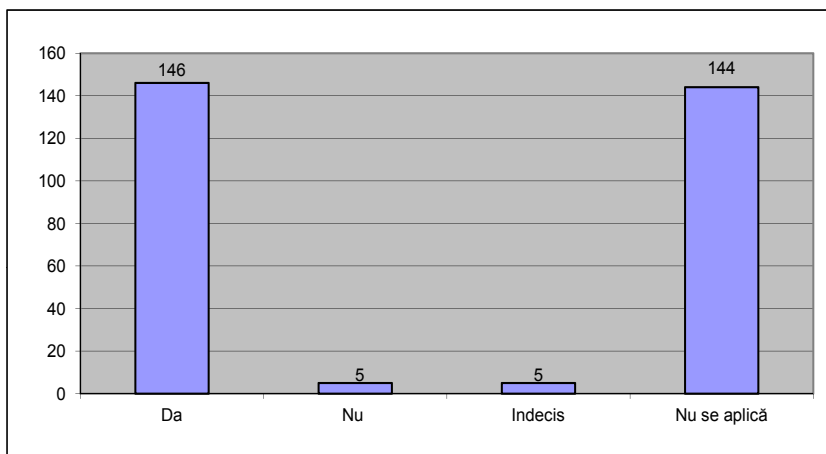
25. Credeți că avocatul a acționat independent, competent și eficient?

Notă: În 171 de procese în care au participat avocați, monitorii au declarat că avocații au acționat independent, competent și eficient, în timp ce în șapte ședințe nu s-au stabilit astfel de circumstanțe.

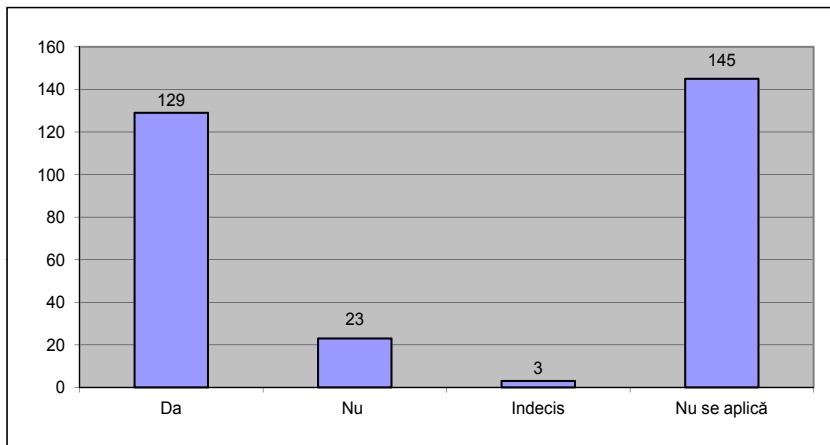
E. Audierea martorilor

26. Credeți că părțile au avut aceleași posibilități de a examina martorii și experții care au fost chemați să depună mărturie la proces?

Notă: În 146 din procesele monitorizate monitorii au considerat că părțile au avut aceleași posibilități de a pune întrebări martorilor sau experților și doar în cinci cazuri au constatat că aceasta nu a fost posibil.

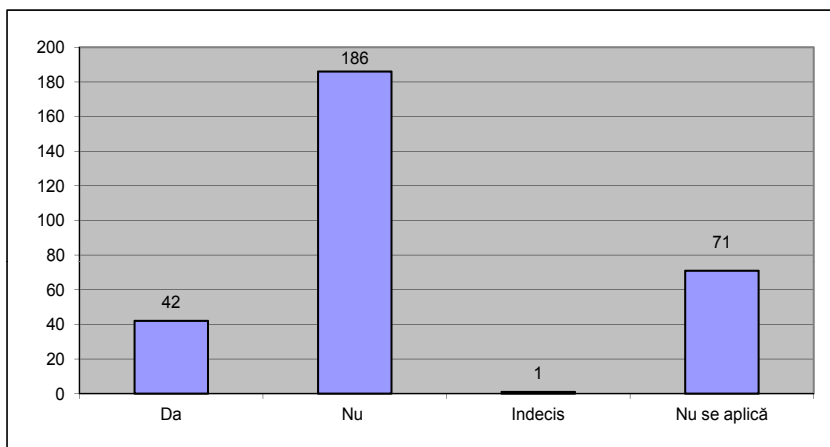
27. Au fost luate toate măsurile pentru a asigura participarea tuturor martorilor și experților citați de către instanță și/sau părți?

Notă: Monitorii au considerat că în 23 de cazuri instanța nu a luat toate măsurile pentru a asigura prezența părților sus-nominalizate în proces.

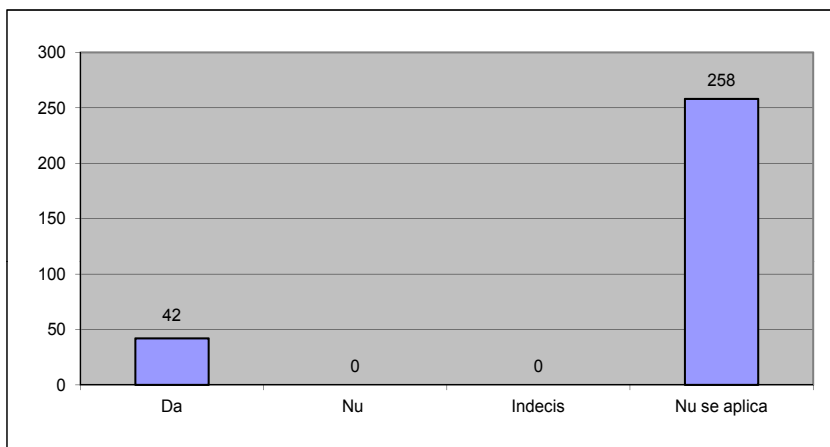
F. Interpretarea și traducerea

28. Părțile au solicitat prezența unui interpret/traducător?

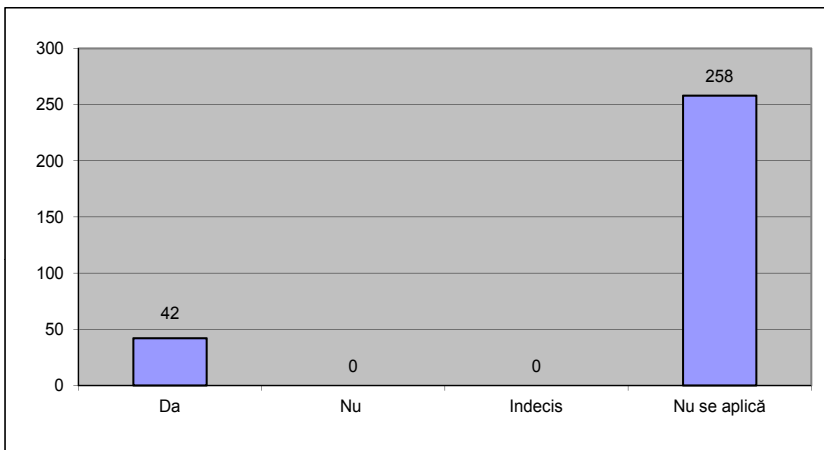
Notă: În doar 42 de ședințe, a fost solicitată asistența unui traducător.

29. Traducătorul desemnat este unul autorizat, selectat din lista de traducători pentru instanțe judecătorești?

Notă: În toate cazurile, traducătorii au fost autorizați.

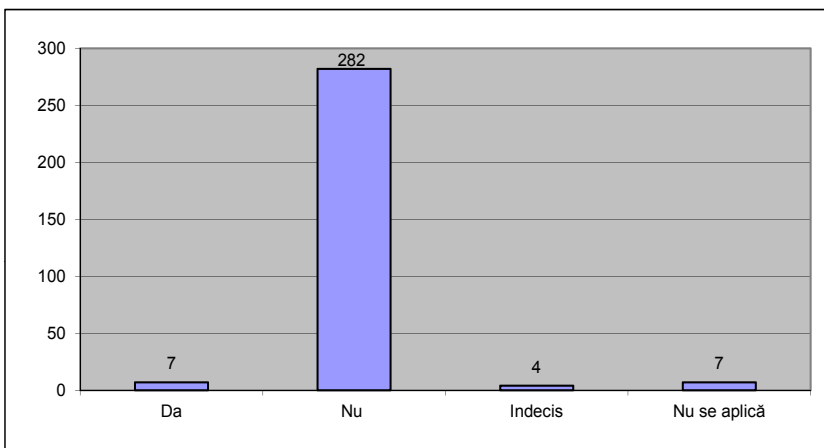
30. Credeți că inculpatul/părțile au înțeles pe deplin întrebările traduse?

Notă: În nici un caz din cele în care a participat traducătorul nu au fost stabilite probleme de comunicare sau de înțelegere.

G. Întrebare suplimentară generală privind egalitatea armelor

31. Credeți că au existat alte aspecte în desfășurarea ședinței care ar fi dus la inegalitatea de fond a părților în proces sau la incapacitatea uneia dintre părți de a-și prezenta cazul pe deplin și de a contesta probele pe care le consideră false?

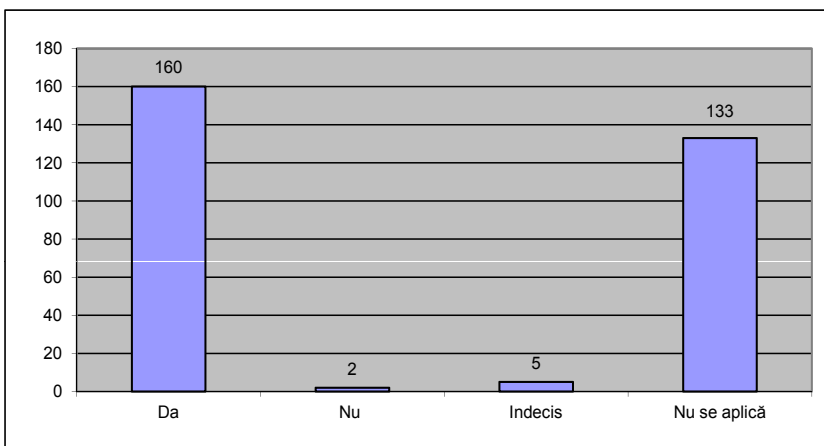

Notă: În 282 de cazuri, s-a stabilit lipsa oricăror elemente de acest gen, și doar în șapte cazuri părțile din dosar au invocat diverse aspecte de inegalitate.

6. HOTĂRÂREA PRONUNȚATĂ PUBLIC ȘI CALITATEA REZULTATULUI PROCESULUI

A. Cerințe generale

32. Credeți că soluția adoptată pe marginea cazului este clară?

Notă: În 160 de dosare, hotărârile pronunțate au fost destul de clare și doar în două cazuri nu s-a înțeles care este soluția pronunțată.

CONCLUZII

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul I

Conform PA al SRSJ pentru anii 2011 – 2016, până la finele trimestrului II, 2014 (30 iunie 2014), trebuiau finalizate *78 de acțiuni*. Dintre acestea, 54 au fost realizate, iar altele 24 nu au fost realizate. Pe parcursul perioadei de raportare (1 aprilie – 30 iunie 2014), au fost realizate două acțiuni din cele cinci planificate. De asemenea, au fost realizate două acțiuni din cele rămase restante la începutul perioadei de raportare.

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul II

Conform PA al SRSJ pentru anii 2011 – 2016, în cadrul Pilonului II sunt prevăzute pentru realizare în total *84 de acțiuni*. Până în trimestrul II, anul 2014 (30 iunie 2014), trebuiau finalizate 51 de acțiuni. Dintre acestea, 29 au fost realizate, iar altele 22 nu au fost realizate. Pe parcursul perioadei de raportare (1 aprilie – 30 iunie 2014), au fost realizate două acțiuni din cele șapte scadente. Totodată, au fost realizate trei acțiuni din cele rămase restante la începutul perioadei de raportare.

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul III

Conform PA al SRSJ pentru anii 2011 – 2016, până la finele trimestrului II, 2014 (30 iunie 2014), trebuiau finalizate *37 de acțiuni*. Dintre acestea, 11 au fost realizate, iar altele 26 nu au fost realizate. Pe parcursul perioadei de raportare (1 aprilie – 30 iunie 2014), a fost realizată o acțiune din cele patru planificate. Considerăm că este o tendință pozitivă abordarea diferită a GL III în ceea ce privește discutarea acțiunilor care sunt în curs de examinare și a celor restante. Aici ne referim la analiza esenței acțiunilor și corespunderea produselor realizate în cadrul acțiunilor cu scopul domeniului strategic. Cu toate acestea, nu putem să nu remarcăm faptul că se cere o implicare plină din partea tuturor membrilor GL, or observăm faptul că pe parcursul ultimelor ședințe acestea au fost deliberative datorită unui cvorum minim de membri, astfel că, în medie, șase membri din 13 nu participă efectiv la ședințele GL. Aici putem menționa că reprezentantul Uniunii Avocaților nu a fost prezent deja pe parcursul mai multor ședințe deși unele acțiuni scadente urmau a fi realizate cu concursul nemijlocit al acestei instituții.

Un alt aspect negativ care s-a observat pe parcursul trimestrului II al anului 2014 este că nu s-a ajuns la un numitor comun în privința acțiunilor ce au impact asupra profesiei de notar, problema ce a determinat lipsa reprezentanților profesiei de la ședințele GL.

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul IV

Conform PA al SRSJ pentru anii 2011 – 2016, până la finele trimestrului II, 2014 (30 iunie 2014), trebuiau finalizate *29 de acțiuni*. Dintre acestea, 16 au fost realizate, iar altele 13 nu au fost realizate. Pe parcursul perioadei de raportare (1 aprilie – 30 iunie 2014), a fost realizată o acțiune din cele trei planificate. Dintre acțiunile restante nu a fost realizată niciuna.

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul V

Conform PA al SRSJ pentru anii 2011 – 2016, în cadrul Pilonului V sunt prevăzute pentru realizare în total *28 de acțiuni*. Până în trimestrul II, anul 2014 (30 iunie 2014), trebuiau finalizate 20 de acțiuni. Dintre acestea, 13 au fost realizate, iar altele șapte nu au fost realizate. Pe parcursul

sul perioadei de raportare (1 aprilie – 30 iunie 2014), au fost realizate două acțiuni restante. Pe parcursul perioadei de raportare, nu erau acțiuni cu termen scadent către 30 iunie 2014.

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul VI

Conform PA al SRSJ pentru anii 2011 – 2016, în cadrul Pilonului VI sunt prevăzute pentru realizare în total *100 de acțiuni*. Până în trimestrul II, anul 2014 (30 iunie 2014), trebuiau finalizate 49 de acțiuni. Dintre acestea, 33 au fost realizate, iar altele 16 nu au fost realizate. Pe parcursul perioadei de raportare (1 aprilie – 30 iunie 2014), au fost realizate două acțiuni din cele rămase restante la începutul perioadei de raportare. La fel nu a fost realizată nici o acțiune din cele patru scadente către data de 30 iunie 2014.

Privind realizarea acțiunilor pentru Pilonul VII

Deși pentru perioada de raportare, conform PA al SRSJ, nu au fost planificate acțiuni, instituțiile responsabile nu au reușit să finalizeze niciuna din acțiunile restante. Astfel, din cele șapte acțiuni restante, niciuna nu a fost realizată, iar mai mult de jumătate dintre acestea sunt cu termenul expirat încă în 2012.

Monitorizarea ședințelor de judecată

Datorită efortului depus de echipa de monitori în al doilea trimestru al anului 2014, au fost monitorizate 300 de ședințe de judecată în toate instanțele de judecată din țară. Astfel, au fost monitorizate 153 de ședințe penale/contravenționale și 147 de ședințe civile. Totodată, au avut posibilitatea de a completa chestionare cu privire la satisfacție 342 de participanți la procese.

În ceea ce privește monitorizarea ședințelor de judecată, remarcăm dinamica pozitivă a numărului de ședințe care au fost înregistrate audio, a ședințelor desfășurate în sălile de ședințe, precum și solemnitatea ședințelor la care participă monitorii. În plus, menționăm că acest indicator nu este constant în toate instanțele de judecată, cea mai aglomerată fiind activitatea Curții de Apel Chișinău, în cadrul căreia au fost stabiliți mai mulți indicatori negativi.

Pe de altă parte, cele mai slabe scoruri au fost atinse în ceea ce privește facilitățile clădirilor instanțelor de judecată, gestionarea platformelor electronice ale instanțelor. Urmează de subliniat însă că monitorizarea ședințelor de judecată nu a avut ca obiectiv analiza coruptibilității actelor judecătorești sau analiza calității actului judecătoresc, fiind bazată pe chestionarele care au fost completate de participanții la proces și de monitori.

Tabelul Nr. 1 - Realizarea acțiunilor pe fiecare pilon.

Instituția responsabilă	Pilon Nr. 1		Pilon Nr. 2		Pilon Nr. 3		Pilon Nr. 4		Pilon Nr. 5		Pilon Nr. 6		Pilon Nr. 7		Total		Acțiuni R/NR procentual										
	Total	NR	Total	NR	Total	NR	Total	NR	Total	NR	Total	NR	Total	NR	Total	NR	% R	%NR									
Ministerul Justiției	45	32	13	27	17	10	27	6	21	13	9	4	13	7	6	34	22	12	21	16	5	180	109	71	61%	39%	
Consiliul Superior al Magistraturii	19	14	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	14	10	58%	42%	
Institutul Național al Justiției	13	7	6	1	1	0	1	0	1	6	5	1	3	3	0	0	0	0	0	0	0	26	17	9	65%	35%	
Centrul Național Anticorupție	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	5	2	71%	29%	
Consiliul Național pentru Asistența Juridică Garantată de Stat	0	0	0	0	0	0	8	5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	5	3	63%	38%	
Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0%	100%	
Ministerul Afacerilor Interne	1	1	0	4	1	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	1	0	0	0	7	3	4	43%	57%	
Procuratura Generală	0	0	0	15	7	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	1	0	0	0	18	9	9	50%	50%	
Centrul pentru Drepturile Omului din Moldova	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	4	2	0	0	0	6	4	2	67%	33%	
Consiliul Național pentru reforma organelor de ocrotire a normelor de drept	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	100%	0%	
Comisia Națională de Integritate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	100%	0%	
Parlamentul	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	100%	0%	
Administrația Publică Centrală	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	100%	0%	
Centrul E-Guvernare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	100%	0%	
Instituțiile din sectorul justiției	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	2	0	0%	100%
Curtea Constituțională	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	0%	100%	
Consiliul Superior al Procurorilor	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0%	100%	
Serviciul Informații și Securitate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0%	100%	
TOTAL	78	54	24	51	29	22	37	11	26	13	16	13	20	13	7	49	32	17	24	17	7	288	172	116	60%	40%	
Total Trimestrul II, 2014	5	2	3	7	2	5	4	1	3	3	1	2	0	0	0	4	0	4	0	0	0	23	6	17	26%	74%	

Diagrama Nr. 1 – Total acțiuni realizate și acțiuni nerealizate

